

အခြေခံစီးပွားရေး ဆရာလက်စွဲ

DRAFT
August 2012

အခန်း (၁) နိဒါန်း

‘စီးပွားရေး’ ဟူသော ဝေါဟာရသည် ဂရိစကားလုံးများဖြစ်သော ‘အိမ်’ ဟုအမည်ရသော (oikon) နှင့် ‘စီမံခန့်ခွဲမှု’ ဟုအမည်ရသော (nomos) စကားလုံးများကို ပေါင်းစည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီးပွားရေးဟူသည် တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ရလျှင် အိမ်တွင်းစီမံခန့်ခွဲရေးဟုဆိုနိုင်သည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် ဆိုလိုရင်းမှာ ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာကာ ကမ္ဘာ့အရင်းအမြစ်များအားလုံးကို စီမံခန့်ခွဲရေးဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

စဉ်းစားခိုင်းခြင်း

ကျောင်းသားများကို ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များမပေးမီ စီးပွားရေးဆိုတာဘာလဲဟူသော မေးခွန်းကိုမေးပါ။ ယင်းအဖြေကိုကျောင်းသားများကုအုပ်စုသုံး စု(ဝါ)ငါးစုခွဲကာ စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်သော စကားလုံးများကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ ဥပမာ သူတို့က ပိုက်ဆံသို့မဟုတ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဟုဖြေကောင်းဖြေလိမ့်မည်။ စီးပွားရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော စကားလုံးများ စဉ်းစားရန် ၅ မိနစ်ခန့် အချိန်ပေးပါ။ အုပ်စုတစ်စုစီအားစကားလုံးတစ်လုံးစီမေးပြီးသင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးချကာ စကားလုံး ၁၅ လုံး ၂၀ ခန့် အောင်မေးပါ။

ထို့နောက် ကျောင်းသားတစ်ဦးစီကို သင်ပုန်းဆီသို့ ခေါ်ထုတ်ပါ။ သင်ပုန်းပေါ်မှစကားလုံးများကို ဆက်စပ်၍ မျဉ်းဖြင့်ဆက်သွယ်ခိုင်းကာ သူဆက်စပ်ပုံကို ရှင်းပြခိုင်းပါ။ ဥပမာ သူက စီးပွားရေးနှင့် ပိုက်ဆံကို မျဉ်းတားပါက သင်က စီးပွားရေးဆိုတာ ပိုက်ဆံရှာတာဟု ရှင်းပြနိုင်သည်။ ကျောင်းသားအနေဖြင့် သူဆက်စပ်ချက် အကြောင်းပြချက်ကို ကွဲပြားစွာ ပေးနိုင်သရွေ့ လက်ခံပေးရမည်။ (ဥပမာ-စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစတင်ရန် ပိုက်ဆံလိုအပ်သည်။)

စာသင်ခန်းသို့ ပစ္စည်းတစ်ခုခု ယူသွားပါ။ ဥပမာ-ဘောလံပင်တစ်ချောင်း ယူသွားပါ။ အတန်းအား အောက်ပါမေးခွန်းများကို မေးပါ။

♦ ဒါကို ဘယ်မှာလုပ်သလဲ။	အဖြေ။ စက်ရုံတစ်ရုံ
♦ စက်ရုံမှာ ထုတ်လုပ်ပြီးတော့ ဘယ်ကိုရောက်သွားသလဲ။	အဖြေ။ စတိုးဆိုင်
♦ စတိုးဆိုင်ကို ဘယ်လိုရောက်သွားသလဲ။	အဖြေ။ ဗင်ကား(ဝါ)ကုန်တင်ကားဖြင့်
♦ ဒီဘောလံပင်ကို ဘယ်လို ရနိုင်သလဲ။	အဖြေ။ စတိုးဆိုင်တွင် ဝယ်ရမည်။
♦ ဘောလံပင်ကို ဘာနဲ့ဝယ်လိုရမလဲ။	အဖြေ။ ပိုက်ဆံဖြင့်
♦ ဒါကို ဘာအတွက် အသုံးပြုရမလဲ။	အဖြေ။ စာရေးဖို့သုံးမည်။

အောက်ပါအယူအဆများကို ကျောင်းသားများကို မိတ်ဆက်ပေးပါ။

ထုတ်လုပ်ခြင်း-ဘောလံပင်ကို စက်ရုံမှ ထုတ်လုပ်သည်။

ဖြန့်ချိခြင်း-ဘောလံပင်ကို ဗင်ကား(ဝါ)ကုန်တင်ကားဖြင့် စတိုးဆိုင်သို့သယ်ဆောင်သည်။

စားသုံးခြင်း-ဝယ်သူကစာရေးရာတွင် အသုံးပြုသည်။

ကျောင်းသားများကို ကျောင်းသားသုံးစာအုပ်မှ စာမျက်နှာကို ဖွင့်ခိုင်းပါ။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်ကို ယင်းစာမျက်နှာ ပေါ်ရှိ ပထမဦးဆုံးစကားပြောခန်းမှ ပထမစကားပြောကို ကျယ်ကျယ်ဖတ်ခိုင်းပါ။ ကျန်ရှိသော စကားပြောကိုလည်း တခြား ကျောင်းသားကို ဖတ်ခိုင်းပါ။

လိုအပ်ချက်နှင့်-လိုအင်ဆန္ဒတို့ ကွာခြားချက်ကို ရှင်းပြပါ။

လိုအပ်ချက်-အသက်ရှင်ရပ်တည်ရန် လိုအပ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာ

အလိုဆန္ဒ-သက်ရှင်ရပ်တည်ရန်အရေးမပါသော်လည်းစိတ်ဆန္ဒကြောင့်လိုအပ်သောတစ်စုံတစ်ရာ

ဘောဂဗေဒဟူသည်အဘယ်နည်း။

စီးပွားရေးဆိုတာ ဘာလဲဟူသော စာပိုဒ်ကို ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ ကျောင်းသားများ နားလည်နိုင်စွမ်းကို စစ်ဆေးပါ။ ကိတ်မုန့်အပိုင်းအား ကျောင်းသားများနှင့် ဆွေးနွေးပါ။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ် လုပ်ဆောင်နေသော နေရာ (စက်ရုံ) ကို ကျောင်းသားများ နားလည်မှုရှိ မရှိမေးမြန်းပါ။ ဖြန့်ချိရေးအကြောင်းကိုလည်း အလားတူမေးမြန်းပါ။ ထို့နောက် စားသုံးခြင်းအကြောင်းကိုလည်း မေးမြန်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တစ်တွဲစီခွဲ၍ ထုတ်ကုန်တစ်ခု စီးပွားရေးထုတ်လုပ်ပုံကို ဆွဲခိုင်းပါ။ သူတို့အတွက်မိနစ်နှစ်ဆယ်ခန့်အချိန်ပေးပါ။ ကျောင်းသားတစ်တွဲစီကို အတန်းရှေ့ကိုခေါ်ကာ သူတို့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမြေပုံကို ရှင်းပြခိုင်းပါ။

အခန်း(၂)လိုအပ်ချက်နှင့်လိုအင်ဆန္ဒများ

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ကျောင်းသားများအား ညွှန်ကြားချက်များကို နားလည်အောင် ဖတ်ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် အဆောက်အဦးနှင့် လူများ မရှိသော သူတို့ အတွက် လိုအပ်သည်ဟုထင်သော အရာသုံးမျိုးကို ချရေးပါ။ အတန်းကို ကျောင်းသား ၃ ဦးမှ ၅ ဦးပါဝင်သော အဖွဲ့များအဖြစ် ဖွဲ့စည်းပါ။ လေ့ကျင့်ခန်းများကိုလုပ်ရန် အချိန် ၁၀ မိနစ်ခန့်ပေးပါ။

ကျောင်းသားများ လေ့ကျင့်ခန်းပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အဖွဲ့အချင်းချင်း လဲလှယ်ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် သူတို့ လေ့ကျင့်ခန်းများကို တစ်တန်းလုံးနှင့် အမှန်တကယ် လိုအပ်ခြင်းရှိမရှိ မေးမြန်း၍ သဘောတူသောအချက်များကို ချရေးပါ။

စာမသင်မီပြင်ဆင်ရန်

ရှင်သန်ရန်(ကြိယာ)- အသက်ရှင်ရပ်တည်ရန်

ဆင်းရဲမှု (နာမ်)- ဆင်းရဲခြင်း

လိုအပ်ချက်နှင့် အလိုဆန္ဒအကြောင်း စာနစ်ပိုဒ်ကို ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဘေးကင်းမှုတို့သည် လိုအပ်ချက်များဖြစ်ကြောင်းကို ရှင်းပြပါ။ အလိုဆန္ဒသည် လိုအပ်ချက်ထက် အမြဲတမ်း ပိုမိုကြီးမား လေ့ရှိကြောင်း ရှင်းပြပါ။

ကာတွန်းကိုကြည့်ခိုင်းပြီး ပါဝင်သော ပစ္စည်းများကို ရှင်းပြပါ။ ကာတွန်းထဲရှိ ပစ္စည်းများသည် အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ပစ္စည်းများ ဟုတ်မဟုတ် ကျောင်းသားများကိုမေးမြန်းပါ။ ကာတွန်းထဲရှိစာအုပ်တစ်အုပ် ပညာရေးတွင် ထည့်သွင်းနိုင်သည်မှတစ်ပါး ကျန်ပစ္စည်းများမှာ အမှန်တကယ်လိုအပ်ခြင်း ရှိမရှိ ဆွေးနွေးကာ လူသားများသည် ကုလားထိုင်၊ တင်းနစ်ရိုက်တံ၊ ပန်းချီကားများ၊ ကက်ဆက်ဓွေးများမရှိဘဲ နေနိုင်ကြောင်း ရှင်းပြနိုင်သည်။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

- ၂။ ကျောင်းသားများကို ၅ မိနစ်ခန့် အချိန်ပေးကာ သူတို့ထင်သော တကယ်လိုအပ်ချက်များကို ချရေးပါ။အတန်းအရွယ် အစားကြီးလျှင် ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲသင့်သည်။ ယင်းတို့ရေးထားသောစာရင်းကို ဖတ်ခိုင်းပြီးလျှင် တကယ်လိုအပ်ချက် ဖြစ်မဖြစ် ဆန်းစစ်ပါ။ ဥစ္စာဓန မညီမျှခြင်း (wealth inequality) ကို ကျောင်းသားများအား ဖတ်ခိုင်းပါ။

ဆွေးနွေးခြင်း

- ၃။ သင့်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဥစ္စာ ဓန မညီမျှခြင်း အများအပြားရှိပါသလား။ ဘာကြောင့်လဲ၊ ကျောင်းသားများ အမြင်များကို နားထောင်ပါ။

အခန်း (၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ကတ်ကြေး၊ ဘောလ်ပင်၊ ဂဏန်းပေါင်းစက်စသော ပစ္စည်းအချို့ကို စာသင်ခန်းသို့ ယူဆောင်လာပါ။ ယင်းပစ္စည်းများနှင့် ဝန် ဆောင်မှုအကြောင်း ရှင်းပြပါ။

စဉ်းစားခိုင်းခြင်း

၁။ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဆိုတာ ဘာလဲဆိုတာ သိပါသလား။ သင်သိသော ဥပမာများကို ဖော်ပြပါ။ ကျောင်းသားများ ၏ အကြံဉာဏ်ကို ဖော်ထုတ်ပါ။

ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုအကြောင်း စာပိုဒ်ကို ကျောင်းသားများကို ဖတ်ပြခိုင်းပါ။ ကုန်စည်များသည် အရာဝတ္ထုများဖြစ်ကြောင်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှုဆို သည်မှာ လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြပါ။ သင်ယူလာသော ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ကျောင်းသားတစ်ဦးအားပေး၍ယင်းပစ္စည်းဖြင့်တခြား ကျောင်းသားအား ဝန်ဆောင်မှုပေးခိုင်းပါ။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများသည် တစ်ခါ တစ်ရံ ကုန်စည်ပစ္စည်းများဖြစ်၍ရောင်းနိုင်။ဝယ်နိုင်ကြောင်း ရှင်းပြနိုင်သည်။

သင်ယူလာသော ပစ္စည်းများအနက် တစ်ခုကိုကိုင်ကာ ကျောင်းသားများကို ဒါကို ကုန်စည်လို့ခေါ်သလား။ ဝန်ဆောင်မှုလို့ ခေါ်သလားဟုမေးပါ။ (အဖြေမှန် ကုန်စည်)။ ယင်းပစ္စည်းကို အသုံးပြုသူတို့အား ဝန်ဆောင်မှုများကို ဖန်တီးခိုင်းပါ။ ယင်းလုပ် ဆောင်ချက်ကို ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ပါ။

အတန်းသို့ ယူဆောင်လာသော ပစ္စည်းများဖြင့် ဝန်ဆောင်မှု မည်ကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း ကျောင်းသားများကို မေးမြန်းပါ။ ဥပမာအားဖြင့်

- ◆ ကတ်ကြေး ဆံပင်ညှပ်နိုင်သည်။
- ◆ ဘောလ်ပင် စာမရေးနိုင်သော တစ်ယောက်ယောက်အတွက် စာရေးပေးနိုင်သည်။
- ◆ ဂဏန်းပေါင်းစက် သချပ်အိမ်စာပါလာသောသူအတွက် ဂဏန်းတွက်ချက်နိုင်သည်။
- ◆ ဂစ်တာ အတန်းအတွက် သီချင်းသီဆိုနိုင်သည်။
- ◆ ပုံပြင်စာအုပ် သူငယ်ချင်းကို ပုံပြင်ပြောနိုင်သည်။

စာမျက်နှာပေါ်မှ ကျောင်းသားများထင်သော ကုန်စည်များကိုမေးပါ။ ပုံများမှာ ဘယ်ဘက်မှညာဘက်သို့ ဆန့်၊ စာအုပ်၊ ဝက်၊ဘောလ်ပင်၊ လုံချည်တို့ကို ပြသထားသည်။ စာမျက်နှာပေါ်ရှိ ဝန်ဆောင်မှုများကို မေးမြန်းပါ။ ပုံတွင် လူနှစ်ဦး ဆေးသုတ် နေပုံ၊အမျိုးသမီးတစ်ဦးစက်ချုပ်နေပုံ။ ဆံပင်ညှပ်နေပုံနှင့် ရထား တို့ကို မြင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ရထားသည် ကုန်စည်ဖြစ်သော်လည်း ရထားကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် တစ်နေရာသို့ သွားခြင်းသည်၊ ဝန်ဆောင်မှု ဖြစ်သည်။ ဆေးခန်း။ ကျောင်းနှင့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်စသော ဝန်ဆောင်မှုအမျိုးမျိုးကို ဖော်ပြထားသော စာများကို ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ပိုစတာတင်ဆက်ခြင်း၊ ကျောင်းသားနှစ်ဦးစီတွဲထားပါ။သူတို့နှစ်ဦးအား ပိုစတာနှစ်ချပ် ဆွဲရန် မိနစ်၃၀မှ ၄၀ ထိအချိန်ပေးပါ။ဆွဲပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက်ယင်းတို့၏ အယူအဆအား အတန်းအား အကျဉ်းချုပ်ရှင်းခိုင်းပါ။ ပိုစတာမရှိပါကကျောက်သင်ပုန်းကို အသုံးပြုပါ။

အားလုံးပြီးဆုံးသည်နှင့်တပြိုင်နက် တစ်တန်းလုံးအား မည်သည့်ပိုစတာက အကောင်းဆုံး ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် အကောင်းဆုံးဝန်ဆောင်မှုကိုပေး နိုင်သည်ကိုဆုံးဖြတ်ခိုင်းပါ။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၁။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအား ၅ မိနစ်လောက်အချိန်ပေးပါ။ မည်သည့်ပုံသည် ကုန်စည်ဖြစ်ပြီး မည်သည့်သည် ဝန်ဆောင်မှုဖြစ်သည်ကို ဆုံးဖြတ်ခိုင်းပါ။ ထိုနောက် သူတို့ကို နှစ်ယောက်တစ်တွဲခိုင်းပြီး အဖြေများကိုရှင်တိုက်ခိုင်းပြီး ထိုအဖြေများအပေါ် တဘောတူညီမှုရှိပါသလား။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားတစ်ယောက်ခြင်းစီအား သူတို့၏အဖြေများကိုပြောပြစေပြီး ကျန် သောအတန်းသူအတန်းသားအားလုံးဖြင့် အဖြေ တိုက်ပါ။

ရုပ်ပုံ (၁) လူနာတင်ကား	ဝန်ဆောင်မှု
ရုပ်ပုံ (၂) အများသုံးတယ်လီဖုန်း	ဝန်ဆောင်မှု
ရုပ်ပုံ (၃) စက်ဘီး	ကုန်စည်
ရုပ်ပုံ (၄) အမှိုက်ပုံး	ဝန်ဆောင်မှု
ရုပ်ပုံ (၅) မျက်မှန်	ကုန်စည်
ရုပ်ပုံ (၆) သွားဆရာဝန်	ဝန်ဆောင်မှု
ရုပ်ပုံ (၇) ဆံပင်ညှပ်သူ	ဝန်ဆောင်မှု
ရုပ်ပုံ (၈) ကွန်ပျူတာ	ကုန်စည်
ရုပ်ပုံ (၉) ဘတ်စ်ကား	ဝန်ဆောင်မှု
ရုပ်ပုံ (၁၀) ဗီတာမင်	ကုန်စည်
ရုပ်ပုံ (၁၁) မီးသတ်သမား	ဝန်ဆောင်မှု
ရုပ်ပုံ (၁၂) အအေးဗူး	ကုန်စည်

တချို့ရုပ်ပုံများသည် ကုန်စည်အဖြစ်နှင့်ရော ဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့်ပါ သတ်မှတ်နိုင်ကြောင်း သတိပြုသင့်သည် ဥပမာ အားဖြင့် တယ်လီဖုန်းသည် ကုန်စည်ဖြစ်သော်လည်း အများပြည်သူသုံးတယ်လီဖုန်းသည် ဝန်ဆောင်မှုဖြစ်သည်။ ဘတ်စ်ကား သည် ကုန်စည်ဖြစ်သော်လည်း ခရီးသည်များကို ဝန်ဆောင်မှုပေးသည်။ ကွန်ပျူတာသည် ကုန်စည်ဖြစ်သော်လည်း အင်တာနက် သည် ဝန်ဆောင်မှုဖြစ်သည်။

ဆွေးနွေးခြင်း

၂။ အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်းဆွေးနွေးရာတွင် ကျောင်းသားများအကြံအဉာဏ်ကို အသုံးပြုပါ။ လူတို့အသက်ရှင် ရပ်တည်ရန် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အလိုအပ်ဆုံး ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို မေးမြန်းပါ။ ယင်းတို့သည် ဆန်၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ အသား၊ ရေ၊ အိမ်ယာ၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ ပညာရေးစသည်တို့ဖြစ်သည်။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ နှစ်ယောက်တွဲ ကျောင်းသားတစ်တွဲစီကိုမတူညီသောကုန်စည်တစ်ခုကို ရှာဖွေခိုင်းပါ။ အတန်းထဲရှိကျောင်းသားတိုင်းအတွက်ကုန်စည်များအား စဉ်းစားစေပြီးစာရွက်များပေါ်တွင်ချရေးပါ။ ယင်းစာရွက်အပိုင်းကလေးများကိုဖုံးထဲထည့်ကာ ကျောင်းသားတစ်ဦးစီကို ရွေးခိုင်းပါ။

အခန်း (၄) ရှားပါးခြင်းနှင့်ရွေးချယ်မှု

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၁။ ကျောင်းသားများအား သူတို့လိုချင်သော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ရေးချရန် ၅ မိနစ်အချိန်ပေးပါ။

သင်ပုန်းပေါ်တွင် အမည်၊ ဆန္ဒ၊ အကြောင်းပြချက် မရနိုင်သည့်အကြောင်းရင်း စသည်တို့ကို ကော်လံလေးခု ဆွဲပါ။

ကျောင်းသားတစ်ယောက်စီကို အင်တာဗျူး အနည်းအငယ် မေးမြန်းပါ။ သူတို့အား သင်လိုချင်တဲ့ ကုန်စည်နဲ့ ဝန်ဆောင်မှုကိုပြောပြပါ။

ဘာကြောင့်ကုန်စည်နဲ့ဝန်ဆောင်မှုတွေလိုချင်တာလဲ။ ကုန်စည်နဲ့ ဝန်ဆောင်မှုတွေ ဘာဖြစ်လို့ သင်မရနိုင်တာလဲဟု မေးမြန်းပါ။ သူတို့နာမည်များကို အမည်ကော်လံတွင် ရေးသားပါ။ သူတို့လိုချင်သောအရာများကို ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုကော်လံတွင် ရေးသားပါ။ မရနိုင်သည့် အကြောင်းအချက်များကို စတုတ္ထကော်လံတွင် ရေးသားပါ။ ကျောင်းသားနှစ်ဦးကိုခေါ်ကာ တစ်ယောက် နှင့်တစ်ယောက် အထက်ပါမေးခွန်းများ အပြန်အလှန် မေးမြန်းစေပြီး ကော်လံများတွင် ဖြည့်ခိုင်းပါ။ ကျောင်းသားတစ်ဦးကို ရှားပါးခြင်းအကြောင်း စာပိုဒ်ကို ကျယ်ကျယ်ဖတ်ခိုင်းပါ။ မလုံလောက်ခြင်းကို ရှားပါးခြင်းဟု နားလည်အောင်ရှင်းပြပါ။ လူသားများဟာ လိုအပ်တာထက်လိုချင်သည်ဟူသော စကားကို ကာတွန်းက ကျောင်းသားများအား ပြောနေပုံကို ရှင်းပြပါ။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူသားတို့သည် အပင်များကိုစားသော ပိုးမွှားကောင်များကဲ့သို့ ကမ္ဘာ့အရင်းအမြစ်များကို အသုံးပြုနေကြသည် အရင်းအမြစ် များကို များများသုံးစွဲလေ အရင်းအမြစ်များမှာ တဖြည်းဖြည်း ပြုန်းတီးလာလေဖြစ်သည်။ အချို့နိုင်ငံများမှာ(အရှေ့အလယ်ပိုင်း နိုင်ငံများ၊ အာဖရိကနိုင်ငံများ၊ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံများ)ရေအလုံအလောက် မရရှိချေ။ (တချို့ အာဖရိကနိုင်ငံ)များမှာ အစားအစာ လုံလောက်အောင် မရရှိချေ။ တချို့နိုင်ငံများသည် ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေး စောင့်ရှောက်မှုမရရှိချေ။ နေဦးနှင့်ဇော်လတ်အကြောင်း ရေးသားထားသော စာပိုဒ် များကို ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ လူတို့ အရာဝတ္ထု လိုချင်မှုများ တိုး၍ နေကြောင်းကို ကျောင်းသားများနားလည်အောင်ရှင်းပြပါ။ ကျောင်းသားများ နေ့စဉ်ဘဝထဲတွင် ယင်း ဖြစ်ရပ် မျိုးရှိ၊ မရှိ စဉ်းစားခိုင်းပါ။ သင်ကိုယ်တိုင် ဥပမာပေးနိုင်သည်။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

- ၂။ ကျောင်းသား ဂဠုန်မှ ၅ဦးပါဝင်သော အုပ်စုငယ်များဖွဲ့ပါ။ ယင်းတို့အား ရှားပါးခြင်း အကြောင်းအရင်းကို စဉ်းစား ခိုင်းပါ။ ၁၀မိနစ်ခန့် စဉ်းစားခိုင်းပြီး သူတို့အယူအဆများကို ချရေးခိုင်းပါ။ တစ်စု အယူအဆများနှင့် တခြားအစုများ တို့ကို တိုက် ဆိုင်စစ်ဆေးကြည့်ပါ။
- ရှားပါးခြင်းသည် အောက်ပါအကြောင်းများကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်။
- ♦ သဘာဝအရင်းအမြစ်များချို့တဲ့မှု-အချို့နိုင်ငံများတွင်အရင်းအမြစ်များ မရှိချေ။ (ရေ၊ မြေ၊ ဆီ)
 - ♦ ရာသီဥတုပြဿနာများ-ရာသီဥတုသည်လည်းရှားပါးမှုကို ဖြစ်ပွားနိုင်သည်။သီးနှံများ ရေမြုပ်နိုင်သည်။မိုးခေါင်မှုကြောင့်ရှားပါးနိုင်သည်။
 - ♦ စစ်ပွဲ-စစ်ပွဲများတွင် သီးနှံများ ပျက်စီးနိုင်သည်။ လူများအိုးမဲ့ အိမ်မဲ့ဖြစ်ကာ ကုန်သွယ်ရေးမှာပျက်စီးတတ်သည်။
 - ♦ စီးပွားရေး-စီမံခန့်ခွဲရေးညံ့ဖျင်းမှု လာဘ်စားခြင်း(ဝါ)အစိုးရညံ့ဖျင်းမှုကြောင့်ရှားပါးတတ်သည်။
 - ♦ ပို့ဆောင်ရေးအခြေခံလိုအပ်ချက်-ကုန်းလမ်း၊ ရထားလမ်း၊ လေကြောင်းလမ်း မပြည့်စုံလျှင် ရှားပါးနိုင်သည်။
 - ♦ အစိုးရမူဝါဒ-တချို့သော အစိုးရမူဝါဒများကြောင့်လည်း ရှားပါးနိုင်သည်။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၃။ ကျောင်းသားများအား မေးခွန်း ၄ ခု ကြည့် ခိုင်းပါ။ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် ရွေးချယ်မှုများ ပြုလုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခိုင်းပါ။

ကျောင်းသားများထံမှ အကြံဉာဏ်များထွက် လာအောင်ကူညီပါ။ လူအလွှာအသီးသီးတွင်း ရွေးချယ်မှုနှင့်ပတ်သတ်၍ ဥပမာ ၃ ခုကို ဖတ်ခိုင်းပါ။

ဆွေးနွေးရန်

၄။ အသိုင်းအဝန်းအတွင်း စီးပွားရေး ရွေးချယ်မှု အမျိုးမျိုးနှင့် ပတ်သတ်၍ ကျောင်းသားများထံမှ အကြံဉာဏ်များထွက် လာအောင်ကူညီပါ။ ကျောင်းသားများ အမြင်ကို ၃ ပိုင်းခွဲခြမ်းပါ။ သီးခြား၊ မီးသားစု၊ အသိုင်းအဝန်း စသဖြင့်။

အခန်း (၅) ငွေကြေး

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုဖွဲ့ပါ။ ထို့နောက်ငွေကြေးကို အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်နိုင်သည့် နည်းလမ်းကိုစဉ်းစား ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် သူတို့၏ အကြံဉာဏ်များကိုချရေးခိုင်းပါ။ သူတို့၏အကြံများကို သင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးပြပါ။

ဆွေးနွေးရန်

၂။ မှတ်စုစာအုပ်တစ်အုပ်ထက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၀ က ပိုမိုအဖိုးတန်ရခြင်းအကြောင်းအရင်းကို ရှင်းပြခိုင်း ပါ။

အဖြေ။ မှတ်စုစာအုပ်တစ်အုပ်ထက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၀ က ပိုမိုအဖိုးတန်ရခြင်းမှာ သူ၏ လဲလှယ်နှုန်း တန်ဖိုးကြောင့်ဖြစ်သည်။ သင်သည် မှတ်စုစာအုပ်တစ်အုပ်ထက် ဒေါ်လာ ၅၀ ဖြင့် ပစ္စည်းများစွာ လဲလှယ်နိုင်သည်။

စဉ်းစားရန်

၃။ ကျောင်းသားများအား ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ငွေကြေးအမည်များကိုမေးပါ။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ငွေကြေး ၁၇၈ မျိုးရှိသည်။

လဲလှယ်နှုန်းတန်ဖိုး

ကျောင်းသားများအား လဲလှယ်နှုန်းတန်ဖိုးအကြောင်း စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် ကျောင်းသားများကို အောက်ပါအတိုင်း မေးပါ။ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀၀ ကို ထိုင်းဘတ်ဖြင့်လဲလှယ်ပါက ဘတ်ငွေမည်မျှရရှိမည်နည်း။

အဖြေ။ ၃၃၀၀ ဘတ်

ရက်စတုန်းငွေ

ကျောင်းသားတစ်ယောက်အား ရက်စတုန်းငွေအကြောင်း အသံထွက်ဖတ်ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် ကျောင်းသားများအား ကျန်သောစာပိုဒ် များကို ဆက်ဖတ်ခိုင်းပါ။ သူတို့နားလည်မှုရှိ မရှိသိရန် အောက်ပါမေးခွန်းများကိုမေးပါ။

၁။ အကြီးဆုံးရပ်ကျောက်တုံးများသည် မည်မျှကြီးသနည်း။

အဖြေ။ အချင်းအားဖြင့် လေးမီတာရှိသည်။

၂။ ကျောက်တုံးငွေ၏ တန်ဖိုးကို ရပ်လူမျိုးများက မည်ကဲ့သို့တိုင်းတာသနည်း။

အဖြေ။ ကျောက်တုံးတန်ဖိုးသည် အရွယ်အစားနှင့် သမိုင်းပေါ်တွင်မူတည်သည်။

၃။ သူတို့သည် ကျောက်တုံးများအား ငွေကြေးအဖြစ် အစဉ်အမြဲသုံးပါသလား။

အဖြေ။ သူတို့အစဉ်အမြဲသုံးသည်မှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာဖြစ်သည်။

၄။ လူချမ်းသာများက ကျောက်တုံးများနှင့် ဘာလုပ်သနည်း။

အဖြေ။ သူတို့၏ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကိုပြသသည့်အနေဖြင့် အိမ်အပြင်ဘက်တွင် ကျောက်တုံးများအား ထားလေ့ရှိသည်။

၄။ ကျောင်းသားများအား အုပ်စုဖွဲ့ မေးခွန်းများမေးကာ ရရှိလာသောအိုင်ဒီယာများကို အချင်းချင်းဆွေးနွေးခိုင်း ပါ။

မြန်မာပြည်တွင် အသုံးပြုသော ငွေကြေးပုံစံများမှာ ရွှေ၊ ငွေ၊ တန်ဖိုးကြီးသော တန်ဖိုးနည်းသော ကျောက်မျက်ရတနာများ။ တိရိစ္ဆာန်များ၊ ဆန်စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ငွေကြေးသမိုင်း

မှတ်သားရန်-ဘီစီအီးဆိုသည် သမိုင်းဦးဘုံမြေခေတ် မတိုင်မီဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ယင်းသည် ခရစ်တော်မပေါ်ထွန်းမီ ဘီစီနှင့် အဓိပ္ပာယ်အတူတူဖြစ်သည်။ စီအီးဆိုသည်မှာ ဘုံခေတ်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ခရစ်တော်ပေါ်ပြီး အေဒီနှင့် အတူတူပင်ဖြစ် သည်။

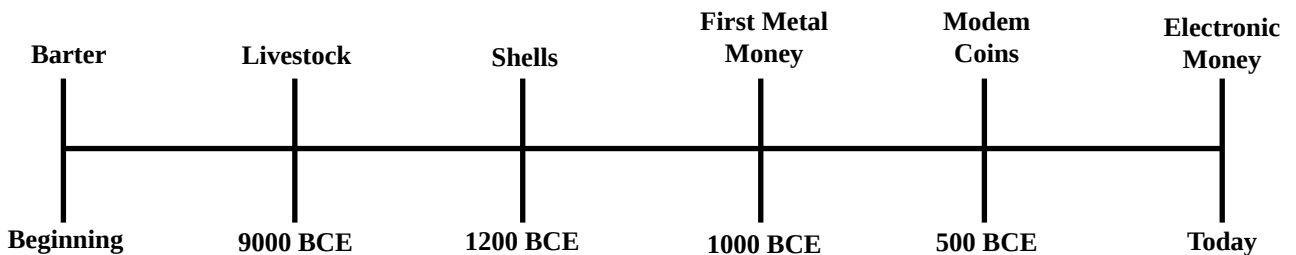
ကျောင်းသားများအား ငွေကြေးသမိုင်းအကြောင်းကိုရေးထားသော စာပို့က ၁၅မိနစ်ခန့် ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံး များကို မှတ်ထားပြီး အဘိဓာန်တွင် ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ဝါကျများကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။ ထို့နောက် ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက် တစ်တွဲစီထား၍ ဝါကျများမှန်၊ မမှန် စစ်ဆေးခိုင်းပါ။ ထိုလေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ဆောင်ရန် ၁၅ မိနစ်အချိန်ပေးပြီး တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ အပြန်အလှန် စစ်ဆေးခိုင်းပါ။
- ၁။ ကမ္ဘာ့ပထမဦးဆုံး သတ္တုငွေကြေးသည် ဘီစီအီးငါးရာတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။
မှား-(ကမ္ဘာ့ပထမဦးဆုံးသတ္တုငွေကြေးသည် ဘီစီအီးတစ်ထောင်တွင် တရုတ်နိုင်ငံတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်)
- ၂။ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များအား ငွေကြေးအဖြစ်အသုံးပြုမှုသည် ဘီစီအီးကိုးထောင်ခန့်တွင် စတင်ခဲ့သည်။
မှန်
- ၃။ ပထမဦးဆုံး သတ္တုငွေကြေးကို ကြေးနီနှင့်ကြေးတို့ဖြင့် စတင်ပြုလုပ်သည်။
မှန်
- ၄။ အခွံများကို ငွေကြေးအဖြစ် တွင်ကျယ်စွာ မည်သည့်အခါမှ အသုံးမပြုခဲ့ချေ။
မှား-(အခွံများသည် အကျယ်ပြန့်ဆုံးနှင့် အရှည်လျားဆုံးငွေကြေးအဖြစ် သမိုင်းတွင်အသုံးပြုခဲ့သည်)
- ၅။ တရုတ်နိုင်ငံတွင် ငွေစက္ကူကို ငွေကြေးအဖြစ် ပထမဦးဆုံးအသုံးပြုမှုမှာ ဘီစီအီး ၈၆၀တွင်ဖြစ်သည်။
မှား -(တရုတ်နိုင်ငံတွင် ငွေစက္ကူကို ငွေကြေးအဖြစ် ပထမဦးဆုံးအသုံးပြုမှုမှာ ဘီစီအီး ၈၆၀တွင်ဖြစ်သည်)

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

- ၂။ အချိန်လမ်းကြောင်း ကျောင်းသားများကို အုပ်စုဖွဲ့ ငွေကြေးသမိုင်းကြောင်းကို ဖော်ပြသော အချိန်လမ်းကြောင်းတစ်ခုဆွဲခိုင်းပါ။ ဥပမာအားဖြင့် အချိန်လမ်းကြောင်းမည်ကဲ့သို့ စတင်မည်နည်းဟူသောအချက်ကို ပြသဖို့လိုသည်။ ဖြစ်နိုင်ပါကအချိန်လမ်းကြောင်းဆွဲရန်စာရွက်အပိုင်း အစလေးများ ကျောင်းသားများကိုပေးပါ။ စာရွက်များမရှိပါက သူတို့မှတ်စုစာအုပ်များကိုအသုံးပြုနိုင်သည်။

ရုပ်ပုံများသုံးစွဲလိုက သုံးစွဲနိုင်သည်။သူတို့ပုံဆွဲပြီးပါက သူတို့ပုံများကိုနံရံပေါ်တွင် ကပ်ထားခိုင်းပါ။ ထို့နောက် အချိန်လမ်းကြောင်းများအနက်မှ တစ်ခုကို ရွေးချယ် ခိုင်းပါ။

စဉ်းစားခိုင်းရန်

- ၁။ ကျောင်းသားများ စာအုပ်မဖွင့်ခင် ငွေကြေးသည် အဘယ်ကြောင့် အရေးကြီးရခြင်းအကြောင်းကို ကျောင်းသားများကို မေးမြန်းပါ။ ငွေကြေးကို ဘာအတွက်အသုံးပြုရသနည်း။ သူတို့၏ ထင်မြင်ချက်များကို သင်ပုန်းပေါ်တွင် ချရေးစေပြီး ငွေကြေးအသုံးပြုခြင်းလေးမျိုးကို တဖြည်းဖြည်းဦးဆောင်သွားပါ။ ဥပမာပေးပြောဆိုပါ။

လဲလှယ်ခြင်း

ကျောင်းသားများက ပစ္စည်းများဝယ်ယူရန်ဟုပြောပါက တစ်ခုခုဝယ်လျှင် ဘာလုပ်ရသလဲဟုမေးပါ။ သူတို့က ပိုက်ဆံ ပေးရသည်။ တခြားသူတစ်ယောက်က ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုကို ပြန်ပေးသည်။ ၎င်းအား လဲလှယ်မှုဟုခေါ်သည်။

တန်ဖိုးတစ်ခုကို ထိန်းသိမ်းထားရန်

ကျောင်းသားများအား ငှက်ပျောစိုက်သူများဟု ထင်မှတ်ခိုင်းပါ။ ငှက်ပျောသီးခူးပြီးသည့်နောက် မည်မျှကြာကြာ ငှက်ပျောသီးများကို သိမ်းထားနိုင်သည်ကိုမေးမြန်းပါ။ စီးပွားရေးတွင် ပိုက်ဆံမရှိပါက ဘာကြောင့် ပြဿနာဖြစ်ရသည်ကို မေး မြန်းခိုင်းပါ။ ငှက်ပျောသီးခူးပြီး တစ်ပတ်အကြာ ငှက်ပျောသီးများမှာလတ်ဆတ်မှု လျော့နည်းလာသည်။ ငှက်ပျောသီးများ တန်ဖိုးကျလာသည်။ ပိုက်ဆံသည် တန်ဖိုးမကျ။ သူ၏ တန်ဖိုးကို ထိန်းထား နိုင်ဆဲဖြစ်သည်။ လယ်သမားသည် ငွေကြေးနှင့် ငှက်ပျောသီးကို လဲလှယ်နိုင်ပါက ယင်းတန်ဖိုးကို နောက်တစ်ကြိမ် အသုံးပြုနိုင်ရန် ထိန်းသိမ်းထား နိုင်ပြီး ငွေကြေးသည် ငှက်ပျောသီးထက် သယ်ဆောင်ရလွယ်ကူသည်။

ကြွေးမြီယူ၍ ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း

ကျောင်းသားများအား သူတို့တွင် ပိုက်ဆံမရှိဟုတွေးခိုင်းပါ။ သူတို့သည် မော်လမြိုင်သို့သွားရန် ကားလက်မှတ်ဝယ်ဖို့လိုသည်။ ဒါပေမယ့် ဝယ်ရန်ပိုက်ဆံမရှိ။ ထိုအခါ သူတို့ဘာလုပ်မည်နည်း။ သူတို့၏ သူငယ်ချင်းအား ကြက်သွန်နီအနည်းငယ် တောင်းရမ်းငှားယူမည်။ ထို့နောက် ဘတ်စ်ကားဂိတ်သို့ သွား၍ ဘတ်စ်ကားမောင်းသူအား ကြက်သွန်နီမည်မျှ မော်လမြိုင်သို့ သယ်ယူချင်သနည်းဟုမေးပါ။ ထို့နောက် သူငယ်ချင်းဆီပြန်သွား၍ ကြက်သွန်နီအိတ်များနှင့် ဘတ်စ်ကားဂိတ်ကို ပြန်သွားရမည်။ ရက်သတ္တပတ်များစွာကြာအောင် တစ်ဦး၏အိမ်အား ဆေးသုတ်ပြီး ငှက်ပျောသီး ၁၅ကီလိုဂရမ်ကို လုပ်ခအဖြစ်ရရှိသည်။ ယခုအခါ သူတို့၏သူငယ်ချင်းအား အကြွေးပြန်ဆပ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သူ့ သူငယ်ချင်းကို ငှက်ပျောသီး မည်မျှပေးရမည်နည်း။

ပိုက်ဆံနှင့်မူ အကြွေးအား ပြန်ပေးရန်နှင့် ချေးငှားရန် ပိုမိုလွယ်ကူသည်။ အကြွေးဆိုသည်မှာ သင်သူတစ်ပါးအား ပေးရမည့်ငွေ ဖြစ်သည်။

ဘာတာစနစ်အပေါ် ငွေကြေးအသစ်ရယူမှုများ

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများအား အုပ်စုခွဲ၍ ရေလုပ်ငန်းသမားတစ်ယောက်၏ ရက်သတ္တပတ်အလုပ်အကြောင်းကို ၁၅မိနစ်ခန့် ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသော စကားလုံးများကို မှတ်ထား၍ အတိအကျရှာခိုင်းပါ။

တနင်္လာနေ့-ရောင်းရသောငါး၏ တန်ဖိုးကို ငွေကြေးဖြင့်စုထားပြီး ယနေ့အတွက် အစားအစာများကို ဝယ်ယူရန်ဖြစ်သည်။

အင်္ဂါနေ့-ငွေကြေးနှင့် ခရမ်းချဉ်သီးနှင့် ငါးများ၏တန်ဖိုးကို တိုင်းတာရန် ပိုမိုလွယ်ကူသည်။

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့-သူတို့သည် ငွေကြေးနှင့်လဲလှယ်ရန် တစ်စုံတစ်ခုကို ဘယ်သောအခါမှ ငြင်းဆန်လိမ့်မည်မဟုတ်။

ကြာသာပတေးနေ့-ငွေကြေးသည် ကုန်စည်အများစုထက် သယ်ဆောင်ရလွယ်ကူပြီး ပိုမိုပေါ့ပါးသည်။

သောကြာနေ့-ငွေကြေးကို သိမ်းဆည်းထားခြင်းဖြင့် ချေးငှားရန်နှင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် လွယ်ကူသည်။

ငွေကြေးသည် ဘာတာစနစ်ထက် ပိုကောင်းပါသလား။

ကျောင်းသားတစ်ယောက်အား စာပိုဒ် ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ သူတို့၏အမြင်များအား အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ငွေကြေး (သို့မဟုတ်) ဘာတာစနစ်၊ ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်တစ်တွဲစီထားပါ။ သူတို့အား ဥပမာသုံးခုကို ကြည့်ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် ငွေကြေးနှင့် ဘာတာစနစ်သည် မည်သည့်အရာက ဘာကြောင့်ပိုမိုအသုံးဝင်သနည်း ဟုမေးပါ။ အချိန် ၁၀ မိနစ်ခန့်ပေး၍ သူတို့အမြင်ကို အခြားသူများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါ။

က။ ဘာတာစနစ် စီးပွားရေး ကန့်သတ်ထားသဖြင့် ပိုက်ဆံပေါ့ပါးမှုများမရှိပါ။ သူတို့မှာလည်း ပိုက်ဆံရနိုင်သော အလုပ်မရှိ။ ငွေကြေး ရနိုင်သော စိုက်ပျိုးသီးနှံများကိုမစိုက်နိုင်။ ထို့ကြောင့်ငွေကြေးသည် မကျယ်ပြန့်။ ထို့ကြောင့် ဘာတာစနစ်သည် အသုံးဝင်သောလဲလှယ် မှုနည်းလမ်းဖြစ်သည်။ ထိုအခါ သူတို့သည် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို တခြားကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများဖြင့် တိုက်ရိုက် လဲလှယ်နိုင်သည်။

ခ။ ငွေကြေးတန်ဖိုးသည် ငွေကြေးအားအသုံးပြု လည်ပတ်နေသော စီးပွားရေးစနစ်ကြီးရှိသည်။ ပန်းသည်က ငါးအား ငွေကြေးနှင့်လဲလှယ်သည်။ ထို့နောက် ငါးတန်ဖိုးကို နောက်တစ်ခါအသုံးပြုရန် သိမ်းဆည်းထားသည်။

ဂ။ ဘာတာ စီးပွားရေးပြဿနာများကြောင့် ဇင်ဘာတွေ၏ ငွေကြေးတန်ဖိုးမှာ ကျဆင်းနေသဖြင့် ယင်းငွေကြေးကို ထိန်းသိမ်းထားရန် မသင့်တော်ချေ။ တန်ဖိုးအားတိုင်းတာချက်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ငွေတန်ဖိုးသည် အချိန်နှင့်အမျှ ပြောင်းလဲနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာတာစနစ်သည် လဲလှယ်ရန် ပိုမိုကောင်းမွန်သောနည်း လမ်းတစ်မျိုးဖြစ်လာသည်။ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသည် ဇင်ဘာတွေ ကဲ့သို့မတည်ငြိမ်သော အဖြစ်အပျက်များကို ရှောင်ရှားရန် ဘာတာစနစ်ကို သုံးသင့်သည်။

ဆွေးနွေးရန်

၂။ ဘာတာစနစ်မှ စီးပွားရေးအရ မည်သည့်အကျိုးစီးပွားများရနိုင်သနည်း။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲပြီး အကြံဉာဏ်များ ကိုရေးချပါ။ ထို့နောက် သူတို့၏အမြင်များကို ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။

ဘာတာစနစ်၏ ကောင်းကျိုးများမှာ ငွေကြေးရှားပါးနေချိန် ပိုက်ဆံ၏တန်ဖိုး လျင်မြန်စွာပြောင်းလဲနေသော အချိန်တွင် အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘာတာစနစ်ဆိုသည်မှာ ပိုက်ဆံအကြောင်းကို လဲလှယ်သူများက ပူပင်စရာမလိုပေ။ တိုးတက်လာ သော စီးပွားရေးတစ်ခုတွင် စီးပွားရေးကျဆင်းလာသောအခါ လုပ်ငန်းရှင်များသည် ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုအတွက် ငွေကြေး အစား တိုက်ရိုက်လဲလှယ်မှုကိုသာ လိုလားကြသည်။

အစိုးရများပင်လျှင် ယင်းကဲ့သို့ အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ဘာတာစနစ်ကိုအသုံးပြုပြီး စီးပွားရေးဆင်းနေချိန် ယင်းတို့၏ ငွေကြေးမတည်ငြိမ်မှုများနှင့် အစိုးရ၏ ပိုက်ဆံအလိုအလောက်မရှိသောအခါ ဘာတာစနစ်ဖြင့် သူတို့လိုအပ်သော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကိုပေးသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာတာစနစ်သည် ယေဘုယျအားဖြင့် ငွေစက္ကူပေါ် မှီခိုခြင်းကိုလျော့နည်းစေ သည်။ နိုင်ငံခြားကုန်စည်များကို အသုံးပြုရသောငွေကြေးပမာဏကို လျော့နည်းစေသည်။

လူများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အစိုးရများက သူတို့မလိုအပ်သော ကုန်စည်များကို ဖယ်ရှား ပစ်လျှင်သူတို့အတွက် အသုံးဝင်သော ကုန်စည်များကိုရရှိစေနိုင်သည်။ ဥပမာ ၂၀၀၅ နိုဝင်ဘာလတွင် တရုတ်နိုင်ငံက မီးရထားစက်ခေါင်းတွဲ ၇ လုံး အား ထိုင်းမှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၅ သန်းတန် ဆန်ဖြင့်လဲလှယ်ရန်သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။ ထိုသဘောတူညီချက်တွင် နှစ်ဖက်လုံး အပေးအယူကိစ္စအတွက် ငွေမလိုချေ။

ခေတ်သစ်စီးပွားရေးစနစ်ရှိ ဘာတာစနစ်

ကျောင်းသားများကို စာဖတ်ခိုင်းပြီး သူတို့နားလည်မှုကိုစစ်ဆေးပါ။

titile

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

rural (adj)-ကျေးလက်ဒေသ

debt (noun)-အကြွေး

self-sufficient (adj)-လုံလုံလောက်လောက်ရှိသော

interest (noun)-အတိုး

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

ကျောင်းသားများအားဘီယာကွပ်ချန်အကြောင်း စာပို့ကို၁၅မိနစ်ခန့် ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို အဘိဓာန်တွင် ရှာခိုင်းပါ။

- ၁။ အောက်ဖော်ပြပါမေးခွန်းများကို သင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးပြပါ။ ထို့နောက် သူတို့၏ မှတ်စုစာအုပ်များတွင် အဖြေများကိုရေးခိုင်းပါ။
ကျောင်းသားများ ဖြေပြီးပါကနှစ်ယောက်တစ်တွဲစီ အဖြေများကိုနှိုင်းယှဉ်ပါ။

က။ ကွပ်ချန်ခရိုင်ရှိ ရွာသားများသည် အဘယ်ကြောင့် ဘီယာငွေကြေး ကိုဖန်တီးရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသနည်း။

အဖြေ။ ရွာသားများသည် အကြွေးလည်ပင်းနစ်လာပြီး အမျိုးသားငွေကြေးအပေါ် မှီခိုမှုလည်းကြီးမားလာရာ ဈေးနှုန်းပြောင်းလဲမှုများမှာလည်း ထိန်းချုပ်မှုမဲ့လာခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ခ။ ဘီယာကဲ့သို့ လူမျိုးစုံငွေကြေးသုံးစွဲခြင်း၏ ကောင်းကျိုးများမှာအဘယ်နည်း။

အဖြေ။ ဘီယာ၏ ကောင်းကျိုးမှာ အမျိုးသားငွေကြေးကို ဒေသခံများက မှီခိုခြင်းကို လျော့နည်းစေရုံ သာမက တိုင်းတာခြင်း တန်ဖိုးသိမ်းဆည်းခြင်းတို့ကို ဖန်တီးပေးသည်။

ဂ။ ထိုင်းအစိုးရက ဘီယာကို အဘယ်ကြောင့် ကန့်ကွက်ရသနည်း။

အဖြေ။ ထိုင်းအစိုးရက ဘီယာသည် တရားမဝင်ငွေကြေးဖြစ်ပြီး ထိုင်းလုံခြုံရေးကို ထိခိုက်စေသည်။ သူတို့မှသည် အခြားသူများထံမှလည်း ငွေကြေးပုံစံများ နိုင်ငံတစ်ဝန်းပေါ်ပေါက်လာဖွယ်ရှိသည် ယင်းသို့ပေါ်ပေါက်လာပါက ထိုင်းဘတ်တန်ဖိုးသည် လျင်မြန်စွာ ကျဆင်းသွားလိမ့်မည်။

ဃ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအား ဘီယာအားအသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုသင့်ပါသလား။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

အဖြေ။ ကျောင်းသားများကို အမြင်ကိုတင်ပြနိုင်သည်။ ကျောင်းသားများအား လူ့အဖွဲ့အစည်းငွေကြေး အသုံးဝင်၊ မဝင် မေးမြန်းပါ။
အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုတာပါ ထည့်သွင်းမေးမြန်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်တစ်တွဲစီထား၍ ယင်းတို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူငါးဦးအား ငွေကြေးကိုအသုံးပြု အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်သော အကြောင်းမေးပါ။ ဘာတာစနစ်ကိုအသုံးပြုပါက ထိုစနစ်အားဘာကြောင့် အသုံးပြုရသနည်း။ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုအမျိုးမျိုးအတွက် လဲလှယ်မှုပုံစံကွဲပြားပါသလား။ ကွဲပြားပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ယင်းတွေ့ရှိချက်များကို အစီရင်ခံစာတစ်စောင်ရေးခိုင်းပါ။ သူတို့၏ အစီရင်ခံစာအား အတန်းကိုဖတ်ပြခိုင်းပါ။ အတန်း ကမေးသော မေးခွန်းများကိုပြန်လည်ဖြေခိုင်းပါ။ ထို့နောက် အတန်းအား အစီရင်ခံစာများအား လဲပေးခိုင်းပါ။

အကြွေး ၊ ချေးငွေနှင့်အတိုး

ကျောင်းသားများအား ထိုစကားလုံးသုံးလုံးအား သိ၊ မသိမေးပါ။ ထိုစကား လုံးသုံးလုံးအကြောင်း မေးထားသော စာပို့ကို ကျောင်းသားများအား အသံထွက်ဖတ်ခိုင်းပါ။ ကျောင်းသားအား လစဉ်အတိုးနှုန်းတွက်ချက်သည့် လုပ်ငန်းအား လေ့ကျင့်ခိုင်းပါ။

မိချိုသည် ဘဏ်မှ ကျပ် ၂ သိန်းချေးယူလာသည်။ ဘဏ်မှ သူမအား ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းအတိုးယူသည်။ သူမသည်တစ်လလျှင်အတိုးမည်မျှပေးရမည်နည်း။ အဖြေ ၁၂၁၀၀၊ ၂၅၀၀၀၊ ၁၂ လကြာ ၂၅၀၀ ကျပ်

မောင်မောင်။ကျောင်းသားတစ်ယောက်အားမောင်မောင်၏အကြောင်းကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ ကြွေးမှီသည် ပြဿနာဖြစ်ပါသလား။ အဘယ့် ကြောင့်နည်း။

နိုင်ငံခြားကြွေးမှီနှင့် ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများအပေါ် ကြွေးမှီများထိုးနှက်ချက်။ယင်းအကြောင်းရေးထားသောစာပိုဒ်များကို ၁၅မိနစ်ခန့်ကျောင်းသားများအားစာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။မသိသောစကားလုံးများကို အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တစ်တွဲစီထားပါ။ နိုင်ငံခြားကြွေးမှီ ဆင်းရဲသော နိုင်ငံများအပေါ်ထိုးနှက်ချက်အကြောင်းကိုမေးခွန်းသုံးခုစဉ်းစားခိုင်းပါ။ စာရွက်တစ်ရွက်ပေါ်တွင် မေးခွန်းများကိုရေး၍ အခြားတစ်ရွက်ပေါ်တွင် အဖြေများကိုရေးပါ။ ထို့နောက် တခြားအဖွဲ့အား မေးခွန်းများကိုပေးပါ။ အဖြေများကို မပေးပါနှင့်။ တစ်တွဲစီ အဖြေဖြေရန် ၁၀ မိနစ်စီ အချိန်ပေးပါ။ အဖြေစာရွက်ကိုပြန်ယူပြီး အဖြေများမှန်မမှန်စစ် ဆေးခိုင်းပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများ အုပ်စုသုံးစုခွဲပါ။ အုပ်စုတစ်စုစီအား အောက်ဖော်ပြပါ ဖော်ပြချက်တစ်ရပ်ပေးပါ။ သူတို့ရသောအချက်ကို သူတို့ဘာသာ သူတို့ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။ ကြွေးမြီများသည် တရားမတရားဟူသော အမြင်များကို လွှမ်းမိုးခြင်းရှိ၊ မရှိမေးမြန်းပါ။ သူတို့၏ အကြောင်းပြချက်များကို ရေးချခိုင်းပါ။ ယင်းအကြောင်းပြချက်များကို တစ်တန်းလုံးအားတင်ပြခိုင်းပါ။ အောက်ဖော်ပြပါ အဖြေများသည် ဆွေးနွေးဖော်ပြချက်များ အတွက်ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများ ကိုလိုနီလက်အောက်မှ လွတ်လပ်သောအခါ ကြွေးမြီများတင်ရှိနေခဲ့သည်။ ကိုလိုနီခေတ်တွင် အစိုးရက ထုတ်ပေးသော ချေးငွေများအပေါ် ပြည်သူများက လုံးဝထိန်းချုပ်မှုမရှိ။ သူတို့၏ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို သိမ်းပိုက်ခံရကာ နိုင်ငံရပ်ခြား စီးပွားရေးစနစ်များကို အစားထိုးကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအကြွေးများကို သိမ်းပိုက်ခံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံသားများက ပေးရမည်ဆိုသည်မှာ မတရားချေ။ ကိစ္စတော်တော်များများတွင် ချေးငွေများကို အာဏာရှင်များကိုသာပေးပြီး လူထုအကျိုးအတွက်မူ ကိုအသုံးမပြုချေ။ ချေးငွေများကို တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအတွက် အသုံးမပြုပါက ထိုချေးငွေကို ယင်းတိုင်းပြည်သားများမှ ပေးဆပ်ခွင့်ရှိပါသလား။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ ကြွေးမြီများမှာ အာဏာရှင်များနှင့် အထူးသဖြင့်သက်ဆိုင်သည်။ ခေါင်းဆောင်များက သူပြည်သူလူထုအား ဖိနှိပ်ရန် ထိုကြွေးမြီများကို အသုံးပြုပါက ထိုကြွေးကို ပြန်ဆပ်သင့်သည်။

ဆင်းရဲသော နိုင်ငံများသည် သူတို့၏အကြွေးကို သူတို့မဆပ်နိုင်ကြ။ နှစ်ပေါင်းတစ်ရာအတွင်း သူတို့၏အကြွေးမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၃၇၈၀၀၀၀၀၀၀၀ အထိပင် ရှိလာသည်။ ယင်းပမာဏသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ လူတစ်ယောက်အတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၅ သန်း ကြွေးမှီတင် ရှိခြင်းဖြစ်သည်။

အတိုးနှင့် အကြွေးပြန်ဆပ်မှုသည် အလွန်အမင်းလိုအပ်နေသော ဆေးရုံ၊ ကျောင်းနှင့် အခြေခံအဆောက် အအုံများ၊ စီမံကိန်းများ မှ ပေးရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအကြွေးများကို ပြန်မပေးရလျှင် အတိုးနှုန်းမှာလည်း မတိုးတက်ဘဲ နေလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ ကြွေးမှီတင်နေသော လက်ရှိအစိုးရများသည် ခြစားပြီး ပြည်သူကို ဖိနှိပ်ခါ အုပ်ချုပ်နေပါက သူတို့၏အကြွေးများကိုလျှော့ပစ်ပါကသူတို့၏ ပိုက်ဆံအပိုများကိုတိုင်းပြည် တိုးတက်ရေးအတွက် သုံးလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ သူတို့၏ ရသမျှအမြတ်ကို သူတို့အတွက်သာ သိမ်းဆည်းကောင်း သိမ်းဆည်းလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ် ပြည်သူများကို ဖိနှိပ်ရန်ဆက်လက် အသုံးပြုလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ခြစားမှုနည်းပါးသော၊ ဖိနှိပ်မှုနည်းပါးသော နိုင်ငံ (အုပ်ချုပ်မှုစနစ်ရှိသည့် အစိုးရ)များ ကြွေးမှီသာကိုလျှင် လျှော့ပစ်သင့်သည်။

ဘာလုပ်နိုင်သလဲ။ ကျောင်းသားများအား ထိုစာပိုဒ်အား ဖတ်ခိုင်းပါ။ နားလည်မှုရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေးခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ မှား၊ မှန် အောက်ဖော်ပြပါ ဖော်ပြချက်ကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။

၁။ ၂၀၀၅ ဇွန်တွင် ဂျီ ၈ နိုင်ငံများက ဆင်းရဲသော ၁၈ နိုင်ငံ၏ အကြွေး ၇ ရာခိုင်နှုန်းကို လျှော့ပစ်ရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။
အဖြေ။ မှန်

၂။ ဂျီ ၈ နိုင်ငံများသည် ၂၀၁၀ တွင် အာဖရိကအား အကူအညီပေးမှုကိုလျှော့ချရန် သဘောတူညီခဲ့သည်။
အဖြေ။ မှား (ဂျီ ၈ နိုင်ငံများသည် ၂၀၁၀ တွင် အာဖရိကအား အကူအညီပေးမှုကိုနှစ်ဆတိုးမြှင့်ရန် သဘောတူညီခဲ့သည်)

၃။ ဘိုနိုနှင့်ဘော့ဂျယ်ဒေါ့ဖ်တို့သည် ပိုက်ဆံပေးသည့်အတွက် ဂျီ ၈ နိုင်ငံများကို မကြာသေးမီက ကျေးဇူးတင်ခဲ့သည်။
အဖြေ။ မှား (သူတို့နှစ်ဦးသည် ဂျီ ၈ နိုင်ငံများအားသူတို့ကတိပေးထားသော ငွေများစတင်ပေးရာတွင်နှေးကွေးမှုရှိသည့်အတွက် ဝေဖန်ခဲ့သည်)

အခန်း (၆) ဈေးနှုန်း

ဆွေးနွေးချက်

၁။ အခမဲ့ရနိုင်သောကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို စဉ်းစားနိုင်ပါသလား။ ဘာကြောင့် အခမဲ့ရပါသလဲ။ ကျောင်းသား ဥဦးမှ ၅ ဦးပါဝင်သော အုပ်စုငယ်များဖွဲ့ပါ။ အကြံဉာဏ်များ ရရှိရန်နှင့် ချရေးရန် ၅ မိနစ်ခန့် အချိန်ပေးပါ။ အုပ်စုတစ်စုစီမှ အကြံဉာဏ်များကိုတခြားအဖွဲ့များ နှင့်ဆွေးနွေးပါ။

လေသည်အခမဲ့ရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်ယင်းသည်နေရာ အနှံ့အပြားတွင်ရရှိနိုင်သည်။ လွယ်လင့်တကူရရှိမှုကို ထိန်းချုပ်ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်ချေ။ အချို့သော ရင်းမြစ်များမှာအခမဲ့ ရရှိနိုင်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် မြစ်၊ ချောင်းများမှ ရေ၊ သစ်တောထဲမှ ဝါးနှင့် သစ်။ အစားအစာအတွက် သစ်သီးနှင့် တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးရေးတိုးတက်သော ချမ်းသာ သည့် နိုင်ငံများတွင် အနည်းငယ်မျှသော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများမှာ အခမဲ့ဖြစ်သည်။ အရာဝတ္ထုအများစုကို ဈေးတွင် ရောင်းချဝယ်ယူကြသည်။ ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများတွင် ယင်းနိုင်ငံသားများက သူတို့ကိုယ်တိုင်ရှာဖွေ မစားသောက်နိုင်သဖြင့် အကူအညီပေးသော အဖွဲ့အစည်းများက လိုအပ်သော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို အခမဲ့ ကူညီထောက်ပံ့ရသည်။

ဘောဂဗေဒပညာရပ်တွင် ဈေးကွက်ဟူသောစကားရပ်သည် မြို့၊ ရွာတို့ကို မရည်ရွယ်ချေ။ ယင်းသည်ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကိုရောင်း ဝယ်ဖောက်ကားရာနေရာအဖြစ် သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။

ရောင်းရေးဝယ်တာကိစ္စများအတွက် ပထဝီအနေအထားကိုလိုက်၍ သတ်မှတ်ပုံမှာ အာရှဈေးကွက်သီးခြား ကုန်ပစ္စည်းအား ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားခြင်း ၄ က်ပျောသီးဈေးကွက် (ဒေသတွင်းနှင့်နိုင်ငံတကာ)

တန်ဖိုးများနှင့်ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း

တန်ဖိုးများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း အကြောင်း စာပိုဒ်ကို ကျောင်းသားတစ်ဦးအား ဖတ်ခိုင်းပါ။ ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း အဓိပ္ပါယ်ကို ကျောင်းသားများ နားလည်အောင်ရှင်းပြပါ။ ဘောလုံးပွဲအား ဥပမာအဖြစ် သုံးနိုင်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပရီးမီးယားလိဂ်အား အသင်းနှစ်ဆယ်ယှဉ်ပြိုင်သော ပြိုင်ပွဲတစ်ရပ်အဖြစ် ရှင်းပြနိုင်သည်။

ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း ပုံစံတစ်ခုချင်းစီကို ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ ရောင်းသူနှင့် ရောင်းသူ၊ ဝယ်သူနှင့် ဝယ်သူ၊ ရောင်းသူနှင့် ဝယ်သူ။

ဆွေးနွေးချက်

၂။ ကျောင်းသား ဥဦးမှ ၅ဦး ပါဝင်သော အုပ်စုငယ်များဖွဲ့ပါ ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း တစ်မျိုးစီအတွက် သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဥပမာများကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ ယင်းကဲ့သို့ ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းကြောင့် တန်ဖိုးကို အဘယ်ကြောင့် အကျိုးသက်ရောက်သည်ကို ရှင်းပြခိုင်းပါ။ အကြံထုတ်ရန် ၅ မိနစ်မှ ၁၀ မိနစ်ထိ အချိန်ပေးပါ။ အုပ်စုတစ်စုမှ အကြံအား ကျန်သူများနှင့် ဆွေးနွေးပါ။

ရောင်းသူနှင့်ရောင်းသူ- စားသုံးသူများအတွက် တူညီသောကုန်ပစ္စည်းကို ယှဉ်ပြိုင်ရောင်းချသော ဆိုင်နှစ်ဆိုင် စားသုံးသူများကိုပိုမိုဆွဲ ဆောင်နိုင်ရန်ဆိုင်တစ်ဆိုင်စီကဈေးလျှော့ရောင်းသည်။

ဝယ်သူနှင့်ဝယ်သူ- တစ်ဦးချင်းနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် တူညီသောကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို အလိုရှိသည်။ယင်းတို့မှာအ ကန့်အသတ်နှင့် တည်ရှိသောကြောင့် ရောင်းဝယ်လိုသူတို့မှာ ယှဉ်ပြိုင်ရသည်။ ဝယ်လိုသူတို့မှာ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုအားလုံးကို ဝယ်ယူရန် ပိုက်ဆံလုံလောက်စွာ မရှိချေ။

ရောင်းသူနှင့်ဝယ်သူ- ရောင်းသူများက ကုန်စည်တန်ဖိုးကို သတ်မှတ်ကြသည်။ ဝယ်သူများက တန်ဖိုးအဆမတန် ဈေးကြီးလျှင် ဝယ်ယူရန် ငြင်းဆန်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဝယ်သူနှင့် ရောင်းသူများက တန်ဖိုးကို ဆွေးနွေးကြသည်။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ အင်တာဗျူးလုပ်ရန် ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တွဲထားပါ။တစ်ယောက်တည်းကိုပဲ အင်တာဗျူးစေရန် သတိထားပါ။ မိမိပြင်ဆင်ထားသော မေးခွန်းများဖြင့် အင်တာဗျူးနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် နှစ်ယောက်တွဲ တစ်တွဲအား အင်တာဗျူး ရမည့်လူကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ အင်တာဗျူးရမည့် လူတူနေပါက တခြားသူတစ်ဦးအား စဉ်းစားခိုင်းပါ။ အင်တာဗျူးရာမှ ရလာသော ရလဒ်များကို တစ်တန်းလုံးနှင့် ဆွေးနွေးပါ။

အခန်း (၇) ဝယ်လိုအားနှင့်ရောင်းလိုအား

ရောင်းလိုအားနှင့်ဝယ်လိုအားသည် ဘောဂဗေဒတွင် အရေးကြီးဆုံးသော အယူအဆတစ်ခုဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ယင်းအယူအဆအား ကျောင်းသားများ ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ရန် အရေးကြီးသည်။

စာသင်ခန်းသို့ မုန့်ငါးထုပ်ယူသွားပါ။ မုန့်များကို ပြပြီးလျှင် မုန့်စားချင်ရင် လက်ထောင်ပါဟု ကျောင်းသားများကို ပြောပါ။ ကျောင်းသားများအားလုံးလိုလိုက လက်ထောင်ပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ငါ့ဆီမှာငါးထုပ်ပဲရှိလို့ မင်းတို့ ငါးယောက်ပဲပေးနိုင် မယ်ဟု ပြန်ဖြေပါ။ အတန်းထဲရှိ ကျောင်းသားများအား ကြုံသလိုဝေလိုက်ပါ။ ထို့နောက် မုန့်ကိုလိုချင်သော ကျောင်းသား အရေအတွက်သည် ဝယ်လိုအားဟု ခေါ်ကြောင်း ရှင်းပြပြီး ဈေးကွက်တွင် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု လိုချင်သော အရေအတွက်ကို ဝယ်လိုအားဟုခေါ်ကြောင်း တဆက်တည်း ရှင်းပြပါ။ ထို့နောက် မုန့်ငါးထုပ်ကို ရောင်းလိုအားဟု သတ်မှတ်နိုင်ကြောင်း ရှင်းပြကာ ရနိုင်သော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပမာဏကို ရောင်းလိုအားဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုများခွဲပါ။ စာရင်းနှစ်ခု လုပ်ခိုင်းပါ။ စာရင်းတစ်ခုက ဝယ်လိုအားသည် ရောင်းလိုအားထက်များသော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဖြစ်ပြီး၊ နောက်စာရင်းတစ်ခုမှာ ရောင်းလိုအားက ဝယ်လိုအားထက်များသော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု စာရင်းဖြစ်ရမည်။ ထို့နောက် ရောင်းလိုအားထက်များသော ဝယ်လိုအားနှင့် ဝယ်လိုအား ထက်များသော ရောင်းလိုအားဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ရမည်။ တိုင်ပင်ရန် ၁၀ မိနစ်ခန့်အချိန်ပေးကာ အဖြေများကို တစ်တန်းလုံးနှင့် တိုက်ခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

- ၂။ နှစ်ယောက်တွဲကျောင်းသားများကို စာဖတ်ခိုင်းပြီး မေးခွန်းများကို ဖြေခိုင်းပါ။ တစ်တွဲစီ၏ အဖြေများကို ကျန်သောသူများနှင့် အဖြေတိုက်ခိုင်းပါ။
- ၁။ အထည် ၄၀ (ရောင်းလိုသူ) ရှိသည်။ ယင်းအထည်အား (ဝယ်ယူလိုသူ) ၂၀၀ ဦးရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ဝယ်လိုအားကရောင်းလိုအားထက် များနေသည်။ လိုချင်သူများက တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဈေးပြိုင်ပေးသဖြင့် ဈေးမှာ များကောင်းများလာ နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုင်က ဈေးကို တင်လိုက်တော့သည်။
- ၂။ အထည် ၈၀ (ရောင်းလိုအား) နှင့် ဝယ်လိုသူ ၃၀(ဝယ်လိုအား)ရှိသည်။ ရောင်းလိုအားသည် ဝယ်လိုအားထက် များနေသည်။ ဝယ်လို သူအနည်းငယ်သာ လိုအပ်သဖြင့် ဈေးနှုန်းမှာ ကျကောင်းကျနိုင်သည်။ ဝယ်သူမရှိသောကြောင့် ဆိုင်က ဈေးကို လျှော့ ရောင်းရတော့သည်။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

- ၃။ ရုပ်ပုံအား ကျောင်းသားများကို တွေးခိုင်းပါ။ သူ၏ ထင်မြင်ချက်ကို တစ်တန်းလုံးကို ပြောပြခိုင်း၏ သဘောတူမတူ စောင့်ကြည့်ပါ။
- ယင်းရုပ်ပုံသည် ဝယ်လိုအားနှင့် ရောင်းလိုအား ဆက်စပ်မှုကို ပြသသည်။ လွတ်လပ်သော ဈေးကွက်တွင် လွတ်လပ် သော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုအတွက် အမြဲတမ်း ဝယ်လိုအားနှင့် ရောင်းလိုအားရှိသည်။ ကုမ္ပဏီများအနေနှင့် သူတို့ရောင်းချ လိုသော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုကို လွတ်လပ်စွာရွေးချယ်နိုင်သည်။ ထို့အတူ လူများကလည်း သူတို့ဝယ်လိုသော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုကို လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်နိုင်သည်။ သို့သော် ကုန်စည်တစ်ခုတည်းအတွက် ရောင်းလိုအားနှင့် ဝယ်လိုအားသည် မမြဲတမ်း ပြောင်းလဲနေသည်။ တခါတရံ ရောင်းလိုအားက ဝယ်လိုအားကျေနပ်စေရန် မလုံလောက်သလို ရောင်းလိုအား ကျေနပ် စေရန် ဝယ်လိုအားကလဲ မလုံလောက်ချေ။
- လွတ်လပ်သော ဈေးကွက်တွင် ဝယ်လိုအားနှင့် ရောင်းလိုအားနှစ်ရပ်လုံးသည် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးမှီတည်နေရသည်။ ဝယ်လိုအား မရှိပါက ရောင်းလိုအား မရှိနိုင်သလို ရောင်းလိုအား မရှိပါကဝယ်လိုအား မရှိနိုင်ချေ။ လူတစ်ဦးမှ ဖိနှပ်မဝယ်ချင်ပါ ဆိုင်များက ဖိနှပ်များ ရောင်းလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ ဆိုင်များတွင် ဖိနှပ်များရောင်းရန် မရှိပါက ဘယ်သူမှလည်း ဖိနှပ်ဝယ်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

ဝယ်လိုအားကို သက်ရောက်စေသော အကြောင်းတရားများ

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ကျောင်းသားများကို စာအုပ်မဖွင့်မီ အုပ်စုများဖွဲ့ကာ သူတို့အား ဝယ်လိုအားကို သက်ရောက်သည့် အကြောင်းအချက်များကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ အချိန် ၁၀ မိနစ်ခန့် သူတို့အား ဆွေးနွေးစေပြီး သူတို့၏ ထင်မြင်ချက်များကို သင်ပုန်း ပေါ်တွင် ရေးခိုင်းကာ တခြားအုပ်စုများနှင့် သဘောတူမတူ စောင့်ကြည့်ပါ။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရန်

substitute (adj)-အစားထိုးသော၊ တခြားနည်းလမ်းဖြစ်သော

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများအား သူတို့၏ မှတ်စုစာအုပ်တွင် လေ့ကျင့်ခန်းများကို ဖြည့်ခိုင်းပါ။ ပထမဦးဆုံး လေ့ကျင့်ခန်းများကို ကျောင်းသားများနှင့် အတူတူဖတ်ပါ။ ထို့နောက် သူတို့အား အချိန်မီနစ် ၂၀ မှ ၃၀အထိပေးပြီး ပြီးအောင် ဖြည့်ခိုင်းပါ။ အဖြေတိုက်ပါ။

အဖြေများမှာ

- ၁။ ဖားအံရှိ သရက်သီးတစ်လုံး၊ ဈေးနှုန်းသည် တစ်ပတ်အတွင်း တစ်ကီလိုလျှင် ဘတ် ၂၀မှ ဘတ် ၁၀၀ ဖြစ်သွားသည်။ သရက်သီးဝယ်လိုအား ဘာကြောင့်ကျဆင်းသွားသနည်း။
အဖြေ။ သရက်သီးဈေးနှုန်း ပိုမိုဈေးကြီးလာပြီး လူနည်းစုသာ ဝယ်နိုင်သဖြင့် ဝယ်လိုအား ကျဆင်းသွားခြင်း ဖြစ်သည်။
- ၂။ မအေးအေးသည် တောင်ကြီးတွင် ဆရာမဖြစ်သည်။ သူမလစာသည် နည်းပါးသဖြင့် သူမကြိုက်သော ချောကလက်ကို ဝယ်မစားနိုင်ချေ။ ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးအဖြစ် ရာထူးတိုးသောအခါ လစာလည်းတိုးလာသည်။ လစာတိုးလာသော သူမသည် ချောကလက်ပိုဝယ်မလား၊ လျော့ဝယ်မလား၊ ဘာကြောင့်လဲ။
အဖြေ။ သူမသည် ပိုက်ဆံပိုရလာသဖြင့် ချောကလက်များ ပိုဝယ်ကောင်းဝယ်နိုင်သည်။
- ၃။ မြင့်သူသည် မြစ်ကြီးနားတွင် နေသည် မြို့ဈေးကြီး ဆိုင်ခန်းတွင် သူသည် ဖိနပ်ရောင်းသည်။ တစ်နေ့တွင်ဈေးထဲတွင် ဖိနပ်ရောင်းသော ဘဆိုင်သစ်တစ်ဆိုင်ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ဆိုင်သစ်မှာ မြင့်သူဆိုင်ထက် ပိုမိုဈေးပေါသည်။ ရက်သတ္တပတ်များစွာ ကြာလျှင်မြင့်သူ၏ ဖိနပ်ဆိုင်မှာ ဘာဖြစ်သွားနိုင်သနည်း။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။
အဖြေ။ မြင့်သူဖိနပ်ဆိုင်တွင် ဝယ်လိုအား လျော့ကျသွားနိုင်သည်။ ဖိနပ်ဝယ်သူများက တခြားဆိုင်သစ်တွင် ဖိနပ်များသည် ပိုကောင်းပြီး ဈေးလဲပိုပေါသည်ကို သိရှိလာကြမည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် မြင့်သူဆိုင်တွင် မဝယ်ကြတော့ပါ။
- ၄။ တောင်ငူတွင်နေသော ထွန်းထွန်းသည် လယ်သမားဖြစ်ပြီး သူ့လယ်မြေပေါ်တွင် သူ့ဇနီး ထို့အပြင် သားသုံးယောက်နှင့်အလုပ်လုပ် ကိုင်သည်။ လပေါင်းများစွာ ထွန်းထွန်းသည် မြေးများအတွက် သင်္ကြာလုံးများဝယ်ယူသည်။ မေလတွင် သူသည်မိုးရွာသီအတွက် ရာဘာဖိနပ်များကို ဝယ်ယူသည်။ သူသည် မေလတွင် သင်္ကြာလုံးကို ပိုဝယ်မလား၊ လျော့ဝယ်မလား။ ဘာကြောင့်လဲ။
အဖြေ။ ထွန်းထွန်းသည် သူလိုအပ်သော ရာဘာဖိနပ်ကို ဝယ်ယူနိုင်ရန် သင်္ကြာလုံးကိုလျော့ဝယ်မည်။
- ၅။ ယဉ်ထွေးတွင် ကလေးသုံးယောက်ရှိသည်။ သူတို့သည် ငှက်ပျောသီးကြိုက်ကြသဖြင့် သူသည် ဈေးမှ ငှက်ပျောသီးများ ဝယ်လေ့ရှိသည်။ တစ်နေ့တွင်ကလေးများက သူမအား ငှက်ပျောသီး မကြိုက်တော့ကြောင်း၊ လိမ္မော်သီးကြိုက်ကြောင်းပြောသည်။ နောက်တစ်ကြိမ် ဈေးသွားသောအခါ ယဉ်ထွေး ဘာဝယ်မည်နည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
အဖြေ။ နောက်တစ်ကြိမ် ဈေးသွားလျှင်ကလေးများကြိုက်သော လိမ္မော်သီးကိုသာ ဝယ်ယူမည်ဖြစ်သည်။

ရောင်းလိုအားကို သက်ရောက်သော အကြောင်းရင်းများ

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများကို စာအုပ်မဖွင့်မီ အုပ်စုများဖွဲ့ကာ သူတို့အား ဝယ်လိုအားကို သက်ရောက်သည့်အကြောင်း အချက်များကိုစဉ်းစားခိုင်းပါ။ အချိန် ၁၀ မိနစ်ခန့် သူတို့ကိုဆွေးနွေးခိုင်းပြီး သူတို့ ထင်မြင်ချက်များကို သင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးခိုင်းကာ တခြားအုပ်စုများနှင့် သဘောတူမတူ စောင့်ကြည့်ပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများအား သူတို့၏ မှတ်စုစာအုပ်တွင် လေ့ကျင့်ခန်းများကို ဖြေခိုင်းပါ။ ပထမဦးဆုံး လေ့ကျင့်ခန်းများကို ကျောင်းသားများနှင့် အတူတူဖတ်ပါ။ ထို့နောက် သူတို့အား အချိန်မီနစ် ၂၀မှ ၃၀ အထိပေးပြီး ပြီးအောင် ဖြေခိုင်းကာ အဖြေတိုက်ပါ။

အဖြေများမှာ-

- ၁။ သက်ဝင်း ပိုင် ရန်ကုန်တွင် ထီးထုတ်လုပ်သော စက်ရုံတစ်ရုံရှိသည်။ ဇွန်လသည် မိုးရာသီဖြစ်သဖြင့် လူများက ထီးကို ဝယ်ယူကြရာ ထီးတန်ဖိုးမှာလည်း မြင့်တက်နေသည်။ ထိုအချိန်တွင် သက်ဝင်းသည် ထီးကို ဈေးကွက်သို့ လျော့ရောင်းမလား၊ ပိုရောင်းမလား။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
အဖြေ။ လူများက ထီးကို ပိုမိုဝယ်ယူလာသဖြင့် ဈေးကွက်တွင် ထီးကို ပိုမိုရောင်းချနိုင်ရန် ဆုံးဖြတ်နိုင်သဖြင့် အမြတ်ငွေများ ရရှိသည်။
- ၂။ လမ်းမူသည် မိုးကုတ်တွင် နေသည်။ သူမသည် ငွေနှင့်လုပ်သော လက်ကောက်နှင့် ရွှေနှင့် တန်ဖိုးကြီးကျောက်မျက် ရတနာများဖြင့် ပြုလုပ်သော လက်စွပ်ကို ပြုလုပ်ရောင်းချသည်။ လူအများစုက ဈေးသက်သာသော လက်ကောက်ကို ဝယ်ယူကြပြီး လူနည်းစုကသာ လက်စွပ်ကို ဝယ်ယူနိုင်ကြသည်။ သူမသည် လက်ကောက်နှင့် လက်စွပ် ဘယ်အရာကို ပိုလုပ်မည်နည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
အဖြေ။ လမ်းမူသည် လူအများစု ဝယ်ယူနိုင်သော လက်ကောက်ကို ပိုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။

- ၃။ ရဲမင်းသည်လားရှိုးတွင် ကြက်ခြံပိုင်သည်။ သူမသည် ကြက်ဥနှင့်ကြက်သားများကို ရောင်းချသည်။ ကြက်ဥဝယ်လိုအား တိုးလာသည့်အတွက် ကြက်၂၅ ရာခိုင်နှုန်း ထပ်ဝယ်လိုက်ပြီး။ ကြက်ဥကို ပိုမိုထုတ်လုပ်သည်။ ထိုအခါ ကြက်သားပေါက်လေးများ ဘာဖြစ်သွားသနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- အဖြေ။ ။ ရဲမင်းတွင် ကြက်အရေအတွက် များလာသဖြင့် ကြက်သား (ကြက်ဥ)ပါ ပိုမိုထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကြက်သား ရောင်းလိုအားမှာ တိုးလာသည်။
- ၄။ သီရိသည် နေပြည်တော်အနီးတွင် နေထိုင်သည်။ ရွာအနီးရှိ သူမပိုင်မြေတွင် ရွာသားများ စပါးစိုက်သည်။ မနှစ်က မိုးရာသီတွင် ခါတိုင်းထက် မိုးနည်းသည်။ ဆန်အထွက်နှုန်း ကျခဲ့သည်။ ရွာရှိဆန်ရောင်းလိုအား ဘာဖြစ်သွားသနည်း။ ဘာကြောင့်နည်း။
- အဖြေ။ ။ဆန်ထုတ်လုပ်ရောင်းချမှု လျော့နည်းသဖြင့် ဆန်ရောင်းလိုအားမှာ လျော့နည်းသွားသည်။တန်ဖိုးနှင့်ရောင်းလိုအားနှင့် ဝယ်လိုအား

ဈေးနှုန်း၊ ဝယ်လိုအား နှင့် ရောင်းလိုအား

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်တစ်တွဲထားပြီး ဂရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ မေးခွန်းထုတ်ပါ။သူတို့အား ၅မိနစ်မှ ၁၀မိနစ် အချိန်ပေးပါ။
- နှစ်ယောက်တစ်တွဲကို အတန်းကို ဂရပ်အကြောင်း ရှင်းပြပါ။

ဂရပ်သည် လိမ္မော်သီးအကြောင်း ဖော်ပြထားသော ဝယ်လိုအား မျဉ်းကွေးဖြစ်သည်။ လိမ္မော်သီး ဈေးကျသွားလျှင် လူများက လိမ္မော်သီးများများ ပြေးဝယ်ကြသည်။ လိမ္မော်သီးတစ်လုံးလျှင် ၃ ဘတ်ရှိတုန်းက အလုံး ၁၀၀ ရောင်းချပြီးလျှင် ၂ ဘတ်သို့ ကျသွားသောအခါ အလုံး ၄၀၀ ရောင်းရသည်။ ထို့ကြောင့် ဈေးနှုန်းကျလာလေ ဝယ်လိုအား တိုးလာလေဖြစ် သည်။

ဂရပ်သည် လိမ္မော်သီးအကြောင်းဖော်ပြထားသော ဝယ်လိုအားမျဉ်းကွေးဖြစ်သည်။ လိမ္မော်သီး ဈေးတက်လာသောအခါ ဈေးရောင်းသူများက ပိုက်ဆံပိုလိုချင်သဖြင့် ပိုမိုရောင်းချလိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် ဈေးသို့ လိမ္မော်သီးများကို ပိုမိုရောင်းချကြသည်။ ဈေးများကျသွားသောအခါ သူတို့သည် ဈေးပြန်လည် မြင့်တက်လာရန် ရောင်းလိုအားကို ထိန်းချုပ်ကြ သည်။

ကြော်ငြာနှင့် ဝယ်လိုအား

ဆွေးနွေးချက်

၂။ ကျောင်းသားများကို နာမည်ကျော်ကြားသော တံဆိပ်များကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ အကြံဉာဏ်များ မထွက်လာလျှင် သူတို့အား ဥပမာပေးရန်မှာ Dove ခေါင်းလျှော်ရည်၊ Nivea ခန္ဓာကိုယ်လိမ်းရည်၊ ၆၄ ဖိနပ်၊ အိုဗာတင်း၊ Heineken ဘီယာ၊ မိုင်လို၊ နက်စ်ကဖေးတို့ဖြစ်သည်။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ ကျောင်းသားများကို သတင်းစာနှင့် မဂ္ဂဇင်း ဖတ်ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် အကောင်းဆုံးဟု သူတို့ထင်သော ကြော်ငြာကို ရွေးခိုင်းပါ။

ဆွေးနွေးချက်

၄။ လူသိများသော တံဆိပ်များသည် သာမန်တံဆိပ်များထက် ပိုမျှော်ကြီးသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

၁။ ကြော်ငြာလျှင် လူသိများသဖြင့် ကြော်ငြာသည် ဝယ်လိုအားတက်စေသောကြောင့် ရောင်းသူက ဈေးနှုန်းကို မြှင့်တင်နိုင်သည်။

၂။ ကြော်ငြာခြင်းသည် လူချမ်းသာတို့အတွက် ပစ္စည်းကောင်းဟု ဆွဲဆောင်သဖြင့် သူတို့က ယင်းအတွက် ပိုက်ဆံပေးရန် သဘောတူကြသည်။

၃။ လူတို့သည် ကြော်ငြာသော ကုန်စည်ကို မျက်စိထဲတွင် စွဲနေပြီး ယင်းကုန်စည်ကို ယုံကြည်လက်ခံကြသည်။

၄။ ကြော်ငြာခြင်းသည် ဈေးကြီးသည့်အတွက် လုပ်ငန်းရှင်များက ထုတ်လုပ်မှုစရိတ် ကာမိရန် ဈေးမြှင့်ကြသည်။

ရော်နယ်ဒင်ညို၏ တီရှပ်ပေါ်တွင် နစ်ကီက တံဆိပ်ရိုက်လို

၁။ ရော်နယ်ဒင်ညိုသည် နာမည်ကျော်ကြားသဖြင့် သူ့ဝတ်စားဆင်ယင်မှုကို တစ်ကမ္ဘာလုံးက အတုခိုးကာ နစ်ကီကုန် ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူကြမည်ဖြစ်သည်။

၂။ နစ်ကီက လူများအား ယင်းတံဆိပ်သည် ထူးချွန်ခြင်း၊ အောင်မြင်ခြင်းကို မြင်ယောင်စေသဖြင့် ရော်နယ်ဒင်ညိုကို အားကျစေကာ ယင်းတံဆိပ်နှင့် ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူမည်ဖြစ်သည်။

၃။ ရော်နယ်ဒင်ညိုသည် နာမည်ကျော်ကြားသဖြင့် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်တွင် တွေ့နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် သူနှင့် ကြော်ငြာလျှင် ရောင်းအား တက်လာနိုင်သည်။

ဆွေးနွေးချက်

၅။ ကျောင်းသားများအား ယင်းတို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ကြော်ငြာများကို လေ့လာခိုင်းပါ။ သူတို့အား ၁၀ မိနစ်ခန့် အချိန်ပေးကာ ယင်းပစ္စည်းများသည် ဘာအတွက် ကြော်ငြာသနည်းဆိုတာကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ ထို့နောက် သူတို့အား အတန်းထဲတွင် တွေ့ရှိချက်များကို ပြန်လည်တင်ပြစေပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၆။ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုအတွက် မဂ္ဂဇင်းကြော်ငြာတစ်ခုကို ဖန်တီးခိုင်းပါ။ ယင်းသည် လက်ရှိကြော်ငြာများနှင့် မတူညီစေရ။ အကြံသစ်ဖြစ်ရမည်။ ထို့နောက်တစ်တွဲဆီကို အတန်းထဲတွင် presentation ခိုင်းပါ။

၈။ ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်း

စဉ်းစားရန်

၁။ ဘောလုံးတစ်လုံး အပေါ်တွင် တန်ဖိုး ကိုရေးပါ။ အတန်းရှေ့တွင် ထိုဘောလုံးအား ဖောက်ခွဲလိုက်ပါ။ ထို့နောက် တန်ဖိုးဘာဖြစ် သွားလဲဟု ကျောင်းသားများအားမေးပါ။

ဆွေးနွေးရန်

၂။ ကျောင်းသားများအား ဆန်၊ ဆေးပေါ့လိပ်၊ ဦးထုပ်၊ သစ်သီးနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ ကျောင်းသား များအား ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်းအကြောင်း ရေးထားသော စာပိုဒ်ကို ဖတ်ခိုင်းပါ။

ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်းကို တိုင်းတာခြင်း – စားသုံးသူဈေးနှုန်းညွှန်းကိန်း

၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထားသားပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ကျောင်းသားများအား သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဝယ်လေ့ဝယ်ထရှိသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအကြောင်းကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ သူတို့သည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်သုံးနေကျပစ္စည်းများကို စာရင်းပြုစုခိုင်းပါ။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၃။ တိကျသောအဖြေများကို ဖြေကြားရန်မလိုအပ်ဘဲ သင်တော်သည့် အဖြေများကိုသာ ဖြေကြားရန် ကျောင်းသားများအား ရှင်ပြပါ။

အဖြေများမှာ—

၁၉၉၉= ၉၉

၂၀၀၀= ၁၀၁

၂၀၀၁= ၁၀၁.၄

၂၀၀၂= ၁၀၀

၂၀၀၃= ၁၀၁.၈

၂၀၀၄= ၁၀၂.၈

၂၀၀၅= ၁၀၄

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တွဲစီထားပါ။ အောက်ဖော်ပြပါမေးခွန်း သုံးခုကိုပေး၍ သူတို့အား ၁၅ မိနစ်ခန့် အချိန်ပေး၍ဖြေခိုင်းပါ။ အဖြေများမှာ—

မေးခွန်း (၁)

အဖြေ။ လိမ္မော်သီးဈေးနှုန်းမြင့်တက်လာလိမ့်မည်။ စီးပွားရေးတွင် လိမ္မော်သီးတစ်လုံးအတွက် ဒေါ်လာများစွာ ဖြစ်လာလိမ့်မည်။ လိမ္မော်သီး ရှားလာသည့်အတွက် လူအများက ပိုက်ဆံပိုပေးကြလိမ့်မည်။

မေးခွန်း (၂)

အဖြေ။ လိမ္မော်သီးဈေးနှုန်းကျသွားလိမ့်မည်။ တစ်ဒေါ်လာအတွက် လိမ္မော်သီးများစွာဖြစ်သွားလိမ့်မည်။ လိမ္မော်သီးပေါလာသည့်အတွက် လူအများက နည်းနည်းသာပေးလိမ့်မည်။

မေးခွန်း (၃)

အဖြေ။ လိမ္မော်သီးဈေးနှုန်းတက်လာလိမ့်မည်။ ခါတိုင်းထက်စာလျှင် လိမ္မော်သီးတစ်လုံးအတွက် ဒေါ်လာများစွာ ဖြစ်လာလိမ့်မည်။ လူတို့သည် ဒေါ်လာများစွာရှိလာလိမ့်မည်။ သို့သော် ဝယ်ယူရန်လိမ္မော်သီး များများစားစားမရှိ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်တွဲထားပါ။ က မှ င အထိ အသီးသီးတွင် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းရင်းများကို ချရေးခိုင်းပါ။

က။ အေးကျော် - ဝယ်လိုအားများသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်သောငွေကြေးဖောင်းပွမှု ဥပမာဖြစ်သည်။ ဈေးကွက်သည် ထုတ်လုပ်နိုင်သော ပမာဏထက် ပိုမိုလိုချင်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ရှားပါးမှုက ဈေးနှုန်းများကို မြင့်တက်သွားစေနိုင်သည်။

ခ။ စစ - အလုပ်သမားသမဂ္ဂများက လုပ်ငန်းမြှင့်တင်သဖြင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု ဖြစ်ပေါ်ရသော ဥပမာဖြစ်သည်။ အလုပ်သမား သမဂ္ဂသည် လုပ်ငန်းရရှိရန် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းသောအခါ အလုပ်ရှင်များက သူတို့အမြတ်ကို မထိခိုက်စေရန် ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ တန်ဖိုးများကိုမြှင့်တင်ကြသည်။

ဂ။ မာဇာလီယာ - လုပ်ငန်းနှုန်းနှင့် ပတ်သက်မှု ဥပမာဖြစ်သည်။ ဈေးနှုန်းတက်လာမှုကြောင့် အလုပ်သမားများက လုပ်ငန်းကို တိုးတောင်းကြသည်။ အလုပ်ရှင်များက လုပ်ငန်းတိုးပေးရလျှင် သူတို့ထုတ်လုပ်နေသော ကုန်ပစ္စည်းများ ဈေးနှုန်းကို မြှင့်တင်ကြသည်။

ဃ။ အရှေ့တောင်အာရှ - စီးပွားရေးကျပ်တည်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ငွေကြေးဖောင်းပွမှုဖြစ်ပြီး ငွေကြေး၏တန်ဖိုးသည် နိုင်ငံအချင်း ချင်းကုန်သွယ်ရေးကြောင့် တခြားနိုင်ငံများ ငွေကြေးတန်ဖိုးနှင့်စပ်ဆက်နေသည်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် စီးပွားရေး အကျပ် အတည်းကို ခံစားရပါက ယင်းငွေကြေးတန်ဖိုးသည် ပြုတ်ကျသွားလိမ့်မည်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် တခြားနိုင်ငံများမှ ငွေအမြောက် အမြားချေးယူထားပါကအဖြစ် အပျက်မျိုးတွေ့ကြုံနိုင်သည်။ ငွေကြေးတန်ဖိုးကျလျှင် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုဖြစ်ပေါ်သည်။

င။ စတီဗင် (ကင်ညာ) - ရေနံဈေးနှုန်းများထိခိုက်လျှင် နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်ကာ ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ အရှေ့ အလယ်ပိုင်းဒေသသည် အရေးပါသော ရေနံရောင်းချသူဖြစ်သော်လည်း ဒေသတွင်းနိုင်ငံရေး မတည်ငြိမ်မှုက ရေနံရောင်းလိုအားကို ထိခိုက်စေသည်။ ထို့ကြောင့် ရေနံဈေးမြင့်တက်လာရသည်။ ရေနံဈေးတက်လာလျှင် အခြား ရေနံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများပါ တက်လာမည်ဖြစ်သည်။

ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်းရလဒ်များ

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

pension (noun) - ပင်စင်

၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထား၍ အဘိဓာန်တွင် ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်တစ်တွဲစီထား၍ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုခြင်းစီမှ ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်းရလဒ်များကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ သူတို့အား ပေးထားသောဇယားတွင် ကြက်ခြေခတ်ခိုင်းပါ။ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ရန် နာရီဝက်ခန့် အချိန်ပေးပါ။

ကျောင်းသားများကို ယူဂိုဆလားဗီးယားတွင် ၁၉၉၃ မှ ၉၅ အတွင်း အလွန်အမင်း ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်းအကြောင်းကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စဉ်းစားခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်သားထားပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ဥပမာ

1	2	3	4	5
X			X	
				X
	X			
	X	X	X	
		X		X
				X
			X	
	X			
		X		
X	X		X	

၁။ ကျောင်းသားများအား မေးခွန်းများဖြေရန် မိနစ် ၂၀ ခန့်အချိန်ပေးပါ။ သူတို့အဖြေများတိုက်ရိုက် နှစ်ယောက် တစ်တွဲထား ပါ။
ကျောင်းသားတစ်ယောက်ချင်းစီ၏ အဖြေနှင့် တစ်တန်းလုံးသဘောတူမတူမေးပါ။

၁။ ၁၉၉၃ တွင် ယူဂိုဆလားဗီးယားတွင် ဘလက်မားကက်ကြီး အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း။

အစိုးရက ထိန်းချုပ်ထားသော ဈေးဆိုင်များသည် အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာရေးပြဿနာကြောင့် ကုန်စည်အနည်းငယ်သာ ရောင်းရန်ရှိသည်။

၂။ ရေနံဈေးတက်သွားသောကြောင့် မည်သည့်ပြဿနာများ တွေ့ရသနည်း။

လူအချို့ လူအများ ကားမောင်းနိုင်တော့ပါ။ အစိုးရကလည်း လယ်သမားများအား ရိတ်သိမ်းချိန်တွင် လောင်စာဆီမထောက်ပံ့နိုင်
ပါ။ ပြည်သူပိုင် ဘတ်စ်ကား ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းသာ လည်ပတ်နိုင်သည်။

၃။ ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်းကို ထိန်းချုပ်ရန် အစိုးရက မည်ကဲ့သို့ဆောင်ရွက်ခဲ့သနည်း။ ဘာဆက်ဖြစ်သနည်း။

အစိုးရက ဈေးနှုန်းများကို ထိန်းချုပ်ခြင်းဖြင့် ကြိုးစားခဲ့သည်။ ထိုအခါ အလုပ်ရှင်များက မကိုက်သဖြင့် ဘာမှဆက်မထုတ်
လုပ်တော့ပါ။

၄။ ထိုအချိန်တွင် လုပ်ငန်းရှင်များက ယူဂိုဆလားဗီးယား ဒီနာကို လက်ခံရန် အဘယ်ကြောင့် ငြင်းဆန်ခဲ့သနည်း။

အလွန်အမင်း တန်ဖိုးကျဆင်းသွားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

servitude (noun) – ကျွန်ုပ်တို့ဖြစ်ခြင်း

to rig (verb) – မရိုးဖြောင့်စွာ စီစဉ်သည်

opposition (noun) – အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးသမား

chaos (noun) – ကမောက်ကမဖြစ်သော

substantially (adv) – အလွန်အမင်းဖြစ်စွာ

export (noun) – ပို့ကုန်

stock (noun) – ရောင်းရန်ကုန်စည်

to seize (verb) – သိမ်းပိုက်သည်

to nationalize (verb) – နိုင်ငံပိုင်သိမ်းသည်

ဇင်ဘာတွေရှိ စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းအကြောင်း ရေးထားသောစာပိုဒ်ကို ၁၅မိနစ်လောက် ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။

မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထားပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ မှားမှန် အောက်ဖော်ပြချက်များကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။

က။ ရောဘတ်မူဂါဘီသည် ရွေးကောက်ပွဲလိမ်ညာခြင်း၊ အတိုက်အခံများအား ဖမ်းဆီးခြင်း၊ နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသည်။

အဖြေ။ မှန်

ခ။ လူဖြူလယ်ပိုင်ရှင်များမှ လူမည်းများအား နေရာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေးသော ဥပဒေသစ်သည် စိုက်ပျိုးရေးကို အကျိုးဖြစ်စေသည်။

အဖြေ။ မှား (ဥပဒေသစ်ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးတွင် ကမောက်ကမများဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်)

ဂ။ စိုက်ပျိုးရေးပို့ကုန်များ ကျဆင်းခြင်းသည် ဇင်ဘာတွေနိုင်ငံခြားဝင်ငွေကို လျော့နည်းစေသဖြင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

အဖြေ။ မှန်

ဃ။ စီးပွားရေးပညာရှင်အချို့က ငွေကြေးဖောင်းပွမှုသည် ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ၃၂ ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြင့်တက်လာမည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။

အဖြေ။ မှား (၂၀၀၇ ၁ ဒသမ ၅ သန်းအထိ တိုးတက်လာခဲ့သည်)

င။ မူဂါဘီက ဈေးသည်များအား ဈေးနှုန်းများကိုအနည်းဆုံး ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်ရန် အမိန့်ထုတ်ထားသည်။

အဖြေ။ မှား (မူဂါဘီက ဈေးနှုန်းများကို အနည်းဆုံး ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းလျော့ချရန် အမိန့်ထုတ်ခဲ့သည်)

စ။ ရောင်းကုန်အသစ်များဝယ်ရန် ဆိုင်များမတတ်နိုင်တော့ပါ။

အဖြေ။ မှန်

ဆ။ မူဂါဘီသည် ထုတ်လုပ်မှုရပ်ဆိုင်းထားသော စက်ရုံများအား အစိုးရကူညီမည်ဟု ပြောခဲ့သည်။

အဖြေ။ မှား (ထုတ်လုပ်မှုရပ်ဆိုင်းသော စက်ရုံများကို သိမ်းယူမည်ဟုပြောခဲ့သည်)

ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်တစ်တွဲစီထားပါ။ မိနစ် ၂၀ မှ ၃၀ အထိ စစ်ဆေးပြီး အဖြေမှန်ကို ရှာခိုင်းပါ။ အဖြေမှားပါက အမှန်ကို ပြင်ခိုင်းပါ။

အခန်း (၉) အခွန်

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများအား အုပ်စုဖွဲ့ပါ။ စာအုပ်ကို မကြည့်ဘဲ အခွန်အကြောင်းကို ၁၀ မိနစ်ခန့် စဉ်းစားခိုင်းပါ။ သူတို့ စဉ်းစားချက်များကို အတန်းအား အဘယ်ကြောင့် ထိုစကားလုံးများကို ထည့်သွင်းရသည်ကို ရှင်းပြခိုင်းပါ။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

extortion (noun)-အာဏာနှင့် ခြိမ်းခြောက်မှုပြုလုပ်ကာ လူများထံမှ ပိုက်ဆံယူခြင်း

non-legitimate (adj)-တရားမဝင်သော

essential (adj)-အလွန်အမင်းလိုအပ်သောကျောင်းသားများအား စာအုပ်ဖွင့်၍ အခွန်အကြောင်းရေးထားသော ပထမစာပိုဒ်နှစ်ပိုဒ်ကိုဖတ် ခိုင်းပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲပါ။ သင်ပုန်းပေါ်တွင် အောက်ဖော်ပြပါ မေးခွန်းများကိုရေးပြပါ။

၁။ သင်၏နိုင်ငံတွင် အခွန်အမျိုးအစားပေါင်းမည်မျှရှိသနည်း။

၂။ မည်သည့်အခွန်ကို မည်သူကပေးရသနည်း။ထိုမေးခွန်းများကို ဆွေးနွေးရန် ၅ မိနစ်ခန့် အချိန်ပေးပါ။ သူတို့၏အဖြေများကို မေးမြန်းပါ။

အခွန်များအကြား မတူညီမှုများကို ဖော်ပြပါ

အခွန်ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသခံအစိုးရများက သူတို့၏နိုင်ငံသားများအား ပေးစေလိုသည့် ငွေဖြစ်သည်။ ယင်းပိုက်ဆံကို အစိုးရက လုပ်ဆောင်ပေးရသော ဝန်ဆောင်မှုများကို တိုးတက်ရေးနှင့်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် အသုံးပြုသည်။ အခွန်နှုန်းထားများကို နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသခံအစိုးရများက သတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံများတွင် အခွန်ကောက်ခံခြင်းအတွက် တိကျသော စည်းမျဉ်းများရှိသည်။ အစိုးရအနေဖြင့် မည်သူကို အခွန်ကောက်ရန် မည်မျှကောက်ရန် အခွန်ကောက်ခွင့်မပေး ထားသော အာဏာမှ ပြည်သူများကိုကာကွယ်ရန် ထိန်းချုပ်ထားသည်။ မည်သည့်ပိုက်ဆံ အသုံးပြုမည်ဆိုသည်ကို ဥပဒေကဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။

တိုင်းပြည်အချို့တွင် အာဏာသုံး၍ ပိုက်ဆံကောက်ခံခြင်းလည်း ရှိတတ်သည်။ အာဏာသုံး၍ ပိုက်ဆံကောက်ခြင်းဆိုသည်မှာ အုပ်စု (သို့မဟုတ်) အစိုးရက တရားမဝင် ငွေကြေး၊ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများကို တောင်းဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ တရားမဝင် ပိုက်ဆံကောက်ခံခြင်းသည် ခြိမ်းခြောက်မှုများမှလည်းကောင်း၊ အကြမ်းဖက်ခြင်းမှလည်းကောင်း ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ အာဏာသုံး၍ကောက်ခံသော်လည်း ဥပဒေအရပြဌာန်းထားသော အချက်ထက်ပိုမိုကောက်ခံ၍မရပေ။

တိုက်ရိုက်နှင့် သွယ်ဝိုက်အခွန် အကြောင်းရေးထားသော စာပိုဒ်များကို ၅ မိနစ်ခန့်ဖတ်ခိုင်းပါ။

ဆွေးနွေးရန်

၃။ ကျောင်းသားများပတ်ဝန်းကျင်တွင် အခွန်ကောက်ခံခြင်းနှင့်အာဏာသုံး၍ ပိုက်ဆံကောက်ခြင်း ရှိ မရှိမေးမြန်းပါ။ သူတို့သည် အခွန်မဆောင်လျှင် ဘာကြောင့်လဲဟုမေးမြန်းပါ။

ဝင်ငွေခွန်၏တရားမျှတမှု

အခွန်ကောက်ခြင်း တစ်မျိုးစီကိုဖော်ပြသော အချက်များကို ၁၅မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအားဖတ်ခိုင်းပါ။မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်သားပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

- ၁။ ကျောင်းသားများအား မည်သည့်ဂရပ်က မည်သည့်ဝင်ငွေခွန်ကို ကောက်ခံသနည်းဟူသော မေးခွန်းကို ဖြေခိုင်းပါ။ သူတို့ဆုံးဖြတ်ရာတွင် လိုအပ်သော ဖော်ပြချက်များကို အသုံးပြုသင့်သည်။ သူတို့ရွေးချယ်မှုများ ပြုလုပ်သည့်အခါ သူတို့ ဆုံး ဖြတ်ချက်များ မှန်မမှန် စစ်ဆေးခိုင်းပါ။ သူတို့သည် အဖြေတစ်ခုကို အားလုံးသဘောတူသည်အထိ ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။

အဖြေများ-

- ၁။ တူညီအခွန် လူတိုင်းသည် လစဉ်ဝင်ငွေ၏ တူညီသောအချိုးအတိုင်းပေးရသည်။
- ၂။ တိုးတက်အခွန် လူတစ်ဦး လစဉ်ဝင်ငွေတိုးသွားလျှင် သူ၏အခွန်နှုန်းမှာလည်း တက်သွားသည်။
- ၃။ လျော့ချအခွန် လူတစ်ဦးသည် လစဉ်ဝင်ငွေတိုးလေလေ အခွန်နှုန်းမှာ လျော့နည်းလေလေဖြစ်သည်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

income (noun)-လူတို့ လစဉ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှ ရရှိသောအမြတ်

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

- ၂။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲပါ။ အုပ်စုတစ်အုပ်စုစီသည် မာဇာလီယာရှိ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝင်ငွေခွန်ကော်မတီကို ကိုယ်စားပြုကြောင်း ရှင်းပြပါ။ သူတို့သည် အစိုးရ၏ဝင်ငွေခွန်ပေါ်တွင် ဆုံးဖြတ်ရန်အစည်းအဝေးထိုင် နေခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဝင်ငွေခွန်အမျိုးအစားသုံးမျိုး အနက် တစ်ခုကိုရွေးချယ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဘာကြောင့် ရွေးချယ်ရသည်ကို ရှင်းပြခိုင်းရမည်။ အုပ်စုတွင်းရှိ လူတိုင်းသည် ထိုမူဝါဒကို သဘော တူညီမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သဘောမတူကလည်း အုပ်စု၏ အဖွဲ့များနှင့် သူတို့ဘာသာ မဲပေးလိမ့်မည်။
- သူတို့ရွေးချယ်မှုပြုလုပ်သော အချက်အားဆွေးနွေးရန် သူတို့အားအဆင်သင့်ပြင်ခိုင်းပါ။ ယင်းအနေအထားတွင် မေးခွန်းများအတွက် အဖြေလုံးဝမရှိဘဲ မှန်းဆချက်များသာဖြစ်သည်။
- အုပ်စုတစ်စုမှ အတန်းအား တင်ပြခိုင်းပါ။ တင်ပြရာတွင် အခွန်ကောက်ရသည့်မူဝါဒများကို အဘယ်ကြောင့် ပြုလုပ်ရသည်ကို ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။ အကောင်းဆုံးအဖွဲ့ကို မဲပေးနိုင်ရန်ကြိုးစားပါ။ ကျောင်းသားများအား တစ်ဦးချင်းဆီ မဲပေးရန်တိုက်တွန်းပါ။

၁။ မှောင်ခိုဈေးကွက်ဆိုသည်မှာ သင်သိပါသလား။ ခန့်မှန်းနိုင်ပါသလားဟူ၍ ကျောင်းသားများကို မေးမြန်းပါ။ ကျောင်းသားတစ်ဦးချင်းဆီမှ အမြင်ကို ရယူပါ။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

restriction (noun)-သတ်မှတ်ချက်

fake (adj)-အစစ်အမှန်မဟုတ်သော

incentive (noun)-မက်လုံး

black market -ကျောင်းသားတစ်ဦးအား ဘလက်မားကက်အကြောင်းရေးထားသော စာပိုဒ်ကို အသံထွက် ဖတ်ခိုင်းပါ။ ကာတွန်းကပြောသော အဓိပ္ပာယ်ကို ကျောင်းသားများကိုမေးပါ။

အဖြေ ။ ဘလက်မားကက်ဆိုသည်မှာ လူ၏ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်း ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုကို ဆိုလိုသည် ဆင်းရဲသော နိုင်ငံများရှိ လူအချို့သည် သူတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းများကို ချမ်းသာသောနိုင်ငံများရှိ လူများကို ရောင်းချပြီး တချို့ကမူ ဆေးရုံများသို့ရောင်းချရန် လူသေအလောင်းများမှ ခိုးယူကြသည်။ ထိုစာပိုဒ်၏ ဒုတိယနှင့် တတိယအပိုဒ်များကို ဆက်ဖတ်ခိုင်းပါ။ ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထားသားကာ အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

text and labels

ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးရှိ ဘလက်မားကက်ဈေးကွက်တွင် မည်သည့်ကုန်ပစ္စည်းများ အရောင်းရဆုံးဖြစ်သနည်း။ ဘလက်မားကက်တွင် ဘာကြောင့် သီးခြားကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းဝယ်နေရသနည်း။ ကျောင်းသားများအား ထိုကိစ္စအား စဉ်းစားရန် အချိန် ၁၅ မိနစ်ခန့်ပေးပါ။

အောက်ဖော်ပြပါ အချက်အလက်များက သင့်ကို ကူညီပါလိမ့်မည်။

စီးပွားရေးပညာရှင်အချို့က ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဘလက်မားကက်သည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉၉၀ ဘီလီယံ တန်ကြေးရှိကြောင်း ခန့်မှန်း ကြသည်။ ရောင်းချသောကုန်ပစ္စည်းများမှာ-အတုအယောင်နှင့် ခိုးယူမှု (ကန်ဒေါ်လာ ၅၂၂ ဘီလီယံ) အရက်၊ အထည်အလိပ်၊စာအုပ်၊စီးကရက်၊ဆေးဝါး (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၂၂ ဘီလီယံ)၊ ဆေးခြောက်၊ စိတ်ကြွဆေး၊ ကိုကင်း၊ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာကုန် ပစ္စည်းများ၊ တိရစ္ဆာန်များ(သို့)ရှားပါး တိရစ္ဆာန်များကိုတရားမဝင်ဖမ်းခြင်း၊ ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့။လူသားဆိုင်ရာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ၄၄ ဘီလီယံ၊ လူကုန်ကူးခြင်း၊တရားမဝင် မွေးစားခြင်း။ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ် အပိုင်း ရောင်းဝယ်ခြင်း၊စားသုံးကုန်ပစ္စည်းများအတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ၃၇ဘီလီယံ၊အနုပညာဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ တရားမဝင်ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားခြင်း၊လက်နက်များ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလီယံ။

check the text

အခန်း (၁၀) ထုတ်လုပ်ခြင်း

စဉ်းစားခိုင်းခြင်း

၁။ ကျောင်းသားများအား စာအုပ်မဖွင့်ခိုင်းမီ ချည်ထည်ရှုပ်အင်္ကျီချုပ်ဖို့ ဘာလိုအပ်သလဲဆိုသော မေးခွန်းကို မေးပါ။ လိုအပ်သော ပစ္စည်းများ သူတို့ခန့်မှန်းနိုင်ခြင်း ပြုမပြုကြည့်ပါ။ သူတို့အဖြေများကို သင်ပုန်းတွင် ရေးချပါ။ လိုအပ်သော ပစ္စည်း များကို မခန့်မှန်းနိုင်ပါက လမ်းပြပေးပါ။

အဖြေများမှာ-

- ◆ ဝါဂွမ်းနှင့် အခြားသော လိုအပ်ချက်များ (မြေယာ)
- ◆ စက်ရုံဆောက်ရန်မြေ (မြေယာ)
- ◆ စက်ရုံတွင် အလုပ်လုပ်မည့် လူများ (လုပ်အား)
- ◆ လိုအပ်သည်များ ဝယ်ယူရန်ပိုက်ဆံ (အရင်းအနှီး)
- ◆ စက်ရုံနှင့် စက်ပစ္စည်းအဆောက်အဦး (အရင်းအနှီး)
- ◆ ထုတ်လုပ်ရေးကို ကြီးကြပ်ရေးအတွက် မန်နေဂျာနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များ (လုပ်ငန်း)

ထို့နောက် ကျောင်းသားများကို သူတို့စာအုပ်များကို ဖွင့်ခိုင်းပါ။ ထုတ်လုပ်ခြင်းအကြောင်း ဖော်ပြထားသော နိဒါန်းစာပိုဒ်ကို ကျောင်းသားများအား ဖတ်ခိုင်းပါ။ သူတို့ နားလည်မှုရှိမရှိ စစ်ဆေးပါ။

ကော်လံ ၄ ခုပါဝင်သော ဇယားတစ်ခုကို ဆွဲ၍ မြေယာ၊ လုပ်အား၊ အရင်းအနှီး၊ လုပ်ငန်းတို့ကို ခေါင်းစဉ်တပ်ပါ။ ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တွဲထားကာ ချည်ထည်ရှုပ်အင်္ကျီထုတ်လုပ်သည့် လိုအပ်ချက်များကို ကော်လံများတွင် ရေးခိုင်း ပါ။

မြေယာ	လုပ်အား	အရင်းအနှီး	လုပ်ငန်း
ချည်ထည်နှင့်ပစ္စည်း	စက်ရုံအလုပ်သမား		

အထက်ပါလေ့ကျင့်ခန်းပြုလုပ်ချိန် ၅ မိနစ်ခန့်ပေးပါ။ အဖြေတစ်ခုကို အုပ်စုငယ်များနှင့် လက်ခံ၊မခံ ဆွေးနွေးပါ။ယခုလေ့ကျင့်ခန်းကို အခြားအရာဝတ္ထုများနှင့်(ဥပမာ မတ်ခွက်တစ်ခွက်၊ စာအုပ်တစ်အုပ်၊ ကော်ဖီမှုန့်) တို့ကို အစားထိုး၍ သူတို့ နားမလည်မချင်း ပြုလုပ်ပါ။

၁။ မြေယာ

မြေယာအကြောင်းရေးသားထားသော စာပိုဒ်အကြောင်းကို ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ ဘောဂဗေဒတွင် မြေယာဆိုသည်မှာ သဘာဝရင်းမြစ်အားလုံးကို အဓိပ္ပာယ်ရကြောင်း နားလည်အောင်ကြိုးစားပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မြေယာနှင့် သက်ဆိုင်သည် တို့ကို စာရင်းပြုစုခိုင်းပါ။ နှစ်ယောက်တွဲတစ်တွဲဆီမှ အဖြေများကိုယူကာ သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။

ပုဂ္ဂလိကမြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (သဘာဝအရင်းအမြစ်) ပထမစာ နှစ်ပိုဒ်ကို ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။

ပိုင်ဆိုင်မှုဆိုသောသဘောကို

ကျောင်းသားနားလည်ခြင်း ရှိမရှိ စစ်ဆေးပါ။ ထို့နောက် ပိုင်ဆိုင်မှုသုံးမျိုးအကြောင်း ဖော်ပြထားသော စာပိုဒ်တို့ကို ဖတ်ခိုင်းပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ ကျောင်းသား ၃ ဦးမှ ၅ ဦးပါဝင်သော အုပ်စုငယ်ကလေးများဖွဲ့ပါ။ သူတို့ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ပိုင်ဆိုင်မှု သုံးမျိုးအကြောင်း ၅ မိနစ်ခန့် စဉ်းစားခိုင်းပါ။ အုပ်စုတစ်စုစီမှ အဖြေကို တစ်ခန်းလုံးနှင့် သဘောတူညီမှုရှိ မရှိစစ်ဆေးပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုသုံးစုခွဲပါ။ အုပ်စုတစ်စုစီကို ပိုင်ဆိုင်မှုသုံးမျိုးဖြစ်သော ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်မှု၊ အများပိုင်ဆိုင်မှု နှင့် ပြည်သူပိုင်များအဖြစ် တစ်မျိုးစီ သတ်မှတ်ပေးပါ။ မာဇီ လီယာအကြောင်း ဂရုတစိုက် ဖတ်ခိုင်းပါ။ ယင်းကို ဆွေးနွေးခိုင်းပြီး ချရေးရန် ၁၀ မိနစ် အချိန်ပေးပါ။ ထို့နောက် ယင်းတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုအပေါ် ထင်မြင်ချက်ကို အတန်းအား တင်ပြခိုင်းပါ။

မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအမျိုးမျိုး၏ ဆိုးကျိုးများမှာ

ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်မှု—အသက်ရှင်ရပ်တည်ရန် လူတို့သည် မြေယာ(သဘာဝအရင်းအမြစ်)ကို အသုံးပြုရသည်။ မြေယာအများ အပြားကို လက်တစ်ဆုပ်စာ လူတစ်စုက ပိုင်ဆိုင်ပါက ယင်းအရင်းအမြစ်များကို တခြားသော လူများက အသုံးပြုရေးမှာ ခက်ခဲသွားသည်။ ပိုင်ရှင်အနေဖြင့် ယင်းမြေယာအား တခြားသူများကအသုံးပြုခြင်းကိုခွင့်မပြုနိုင်သလို သုံးစွဲခွင့် ဈေးနှုန်းကိုလည်း မြင့်တင်နိုင်သည်။ (ရွာပြာ)

ပြည်သူပိုင်—ဒီမိုကရေစီမဟုတ်သော နိုင်ငံများတွင် အစိုးရသည် ပြည်သူ့အကျိုးအတွက် မဆောင်ရွက်ချေ။ အစိုးရက သဘာဝ အရင်းအမြစ်များစွာအား ပိုင်ဆိုင်လျှင် အစိုးရ၏ အကျိုးနှင့် ယင်းနှင့်သက်ဆိုင်သော လူတို့အတွက် သာ သုံးစွဲမည့်အခြေအနေဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။ (ရွာစိမ်း)

အများစုပိုင်ဆိုင်မှု—သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို လူ့အဖွဲ့အစည်းရှိ လူတိုင်းက ညီညီမျှမျှ ပိုင်ဆိုင်လျှင် အရင်းအမြစ်များကိုမည်သို့အသုံးချမည် နည်းဟူသောပြဿနာရှိနိုင်သည်။

ဘရာဇီးတွင်မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခြင်း

စာမသင်မီပြင်ဆင်ရန်မှာ—

colonise (verb)—မြေယာတစ်ရပ်ကို သိမ်းပိုက်၊ အုပ်ချုပ်သည်။

landless (adj) —မြေယာမဲ့သည်

inequity (noun)—မညီမျှသော

occupy (verb)—သိမ်းပိုက်သည်။

constitution (noun)—နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အခြေခံမူဝါဒနှင့် ဥပဒေများ

cultivate (verb)—စိုက်ပျိုးသည်။

slave (noun)—တခြားသော လူတစ်ဦးအား လူတစ်ဦးအားလုပ်အားအဖြစ်ပိုင်ဆိုင်ပြီးလုပ်အားအတွက် အသုံးပြုခြင်းခံရသူ

to condemn (verb) မှားယွင်းသည်ကို ထောက်ပြပြောဆိုသည်။

ဘရာဇီးတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် အကြောင်းရေးထားသော စာနှစ်ပိုဒ်ကို ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်း ပါ။ ၁၀မိနစ်ခန့် အချိန်ပေးပါ။ သူတို့မသိသော စာလုံးများကို ချရေးခိုင်းပါ။ သူတို့အား အဓိပ္ပာယ်ကို မှန်းဆခိုင်းပါ။ သို့မဟုတ် အဘိဓာန်တွင် ရှာဖွေခိုင်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ သင်ကိုယ်တိုင်ပြောပြ၍သော်လည်းကောင်း ပြောပြနိုင်သည်။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၁။ အောက်ပါမေးခွန်းများကို သင်ပုန်းတွင် ရေးချ၍ ကျောင်းသားများမှ မှတ်စုစာအုပ်တွင်ဖြေရန် ၁၅မိနစ်မှ မိနစ် ၂၀ အချိန်ပေးပါ။
ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်တွဲစီထားကာ အဖြေများကို နှိုင်းယှဉ်ခိုင်းပါ။ တစ်ယောက်ချင်း အဖြေများကို တစ်တန်းလုံးနှင့် သဘောတူမတူ စစ်ဆေးပါ။ မေးခွန်းများမှာ-

၁။ ဘရာဇီးရှိ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု၏ အဓိကစနစ်ကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ဘရာဇီးရှိ အဓိက မြေယာစနစ်မှာ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်မှုဖြစ်သည်။

၂။ မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရရေးအတွက် ၁၉၈၅ တွင် မည်ကဲ့သို့ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သနည်း။

အဖြေ။ ဘရာဇီးတောင်ပိုင်းရှိ အသုံးမပြုရသေးသော မြေယာများကို သိမ်းပိုက်ခြင်းဖြင့်တိုက်ပွဲ ဝင်ခဲ့ပါသည်။

၃။ အသုံးပြုခဲ့သော မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ စုပေါင်းမြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှုကို အသုံးပြုခဲ့သည်။

၄။ သီးနှံဝေမျှခြင်း ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ဘာကြောင့် အတိုက်အခံပြုရသနည်း။

အဖြေ။ သီးနှံဝေမျှခြင်းဆိုသည်မှာ မြေယာပိုင်ဆိုင်သူများက လယ်သမားများကို စိုက်ပျိုးထုတ် လုပ်ခွင့်ပေး၍ အပြန်အလှန်အားဖြင့် လယ်သမားများအား သီးနှံများအား ဝေမျှခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းစနစ်သည် လူချမ်းသာများကို အကျိုးပြုပြီး လယ် သမားများအား ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးစေသဖြင့် အတိုက်အခံပြုခြင်းဖြစ်သည်။

၅။ မြေယာများကို သိမ်းပိုက်သောခေါ် ဝါယာကျိုးကို ဖြတ်ပစ်ခြင်းဟု ကြွေးကြော်ခဲ့သည်။ ယင်းအဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းပြပါ။

အဖြေ။ အဓိပ္ပာယ်မှာ သူတို့သည် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်မှုမှ အများပိုင်ဆိုင်မှုသို့ ပြောင်းလဲပစ်နိုင်သော ကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဆွေးနွေးချက်

၂။ ကျောင်းသားများပတ်ဝန်းကျင်ရှိမြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (သဘာဝရင်းမြစ်)အမျိုးအစားများကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ သူတို့၏ အဖြေများကိုသင်ပုန်း ပေါ်တွင်ရေးချပါ။ သူတို့ဖြေသောပိုင်ဆိုင်မှုများကို အမျိုးအစားသတ်မှတ်ခိုင်းပါ။ မေးသင့်သော မေးခွန်းများ မှာ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို လုံလုံလောက်လောက် လူတိုင်းရရှိရန် ခက်ခဲပါသလား။ ဘာကြောင့်လဲ။ အဲဒါတွေကို ဘယ်သူ တွေ့က ပိုင်သလဲ။ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို အသုံးချခွင့်ကို ထိန်းချုပ်ထားသော ဥပဒေများရှိပါသလား။ ယင်းဥပဒေများသည် အသုံးတည့်ပါသလား။

ကမ္ဘောဒီးယားရှိမြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်

စာမသင်မီကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

issue (verb)-ထုတ်ပေးသည်။

hectare (noun)-မြေယာအတိုင်းအတာ(10,000m)

bulldozer (noun)-မြေကြီးအားတူးထုတ် ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သောယာဉ်

lawsuit (noun)-တရားစွဲဆိုခြင်း

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ မှား၊ မှန် သင်ပုန်းပေါ်တွင် အောက်ပါစာကြောင်းများကိုရေးပြပါ။ ကျောင်းသားများကို ထိုစာကြောင်းများ အဓိပ္ပါယ်မှန်၊ မမှန် ဆုံးဖြတ်ခိုင်းပါ။ မှားပါက မှန်ကန်သော စာကြောင်းကို ရေးပြပါ။

၁။ ကမ္ဘောဒီယားရှိ ကျေးလက်ဒေသမိသားစု ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်ကြောင်း သက်သေခံနိုင်သော စာရွက်စာတမ်းမရှိချေ။
အဖြေ။ ။မှန်

၂။ အာဏာပိုင်များက ရွာသားများကို မသန်မစွမ်း စစ်သားများအတွက် မြေယာ ၅၀၀ ဟက်တာ လိုအပ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။
အဖြေ။ ။မှား အာဏာပိုင်များက ရွာသားများကို မြေယာ ၅၀ ဟက်တာသာ လိုကြောင်းပြောသည်။

၃။ မြေယာကိစ္စအတွက် ကိတ်ကိုလ်နေက သူမ၏ အဆက်အသွယ်နှင့် လာဘ်ပေးမှုများ မပြုလုပ်ခဲ့ချေ။
အဖြေ။ ။မှား သူမသည် အစိုးရနှင့်ပတ်သက်သော အဆက်အသွယ်များကိုအသုံးပြုခဲ့သည့်အပြင်ဒေသခံအာဏာပိုင်များကိုလည်း လာဘ်ပေးခဲ့သည်။

၄။ ရွာသားများက ကိတ်ကိုလ်နေအား သူတို့၏ မြေယာများ ပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။
အဖြေ။ ။မှန်

၂။ လုပ်အား

စဉ်းစားခိုင်းခြင်း

၁။ ကျောင်းထဲရှိ အလုပ်များအား ကျောင်းသားများကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ ကော်လံနှစ်ခုပါသော ဇယားဆွဲပြီး အခကြေးငွေရသော အလုပ်နှင့် မရသော အလုပ်ဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ပါ။ တချို့အလုပ်များသည် ဘာကြောင့် အခကြေးငွေရကြောင်းနှင့် အချို့က အခကြေးငွေ မရကြောင်းကို ကျောင်းသားများကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ ကျောင်းသားများကို ယင်းတို့ပတ်ဝန်းကျင်သို့ နှစ်ယောက်တွဲ လေ့လာမှု စာရင်းပြုစုခိုင်းပါ။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၂။ ရုပ်ပုံများက အောက်ဖော်ပြပါ အလုပ်အမျိုးမျိုးကို ဖော်ပြနေပါသည်။

၁။ ဆေးလိပ်ခုံတွင် ဆေးလိပ်လိပ်နေသော မိန်းမ

၂။ စပါးရိတ်နေသော လူ

၃။ ကလေးထိန်းနေသော မိန်းမ

၄။ စက်ရုံတွင် အလုပ်လုပ်နေသော ယောက်ျားများ

ကိုရေနှင့်နော်ဘယ်ရီတို့အကြောင်း ရေးထားသော စာပိုဒ်ကို ကျောင်းသားတစ်ဦးအား အတန်းကို ဖတ်ပြခိုင်းပါ။

ဆွေးနွေးချက်

၃။ ကျောင်းသား၃ဦးမှ ၅ဦး ပါသောအုပ်စုများဖွဲ့ပါ။ သူတို့အား ကိုရေနှင့်နော်ဘယ်ရီတို့အကြောင်း ဆွေးနွေးခိုင်းပြီး အိုင်ဒီယာ များကို ချရေးခိုင်းပါ။ ကျောင်းသားများထံမှ အမြင်များဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲဆီသို့ ဆွဲခေါ်သွားပါ။

ကိုရေသည် သူ့အလုပ်အတွက်ပိုက်ဆံရသည်။ နော်ဘယ်ရီကမူ ပိုက်ဆံမရ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ကိုရေ၏အလုပ် သည် နော်ဘယ်ရီ အလုပ်ထက် ပိုတန်ဖိုးကြီးလို့များလား။ ကိုရေက နော်ဘယ်ရီထက် အလုပ်ပိုမိုကြိုးစားပါသလား။

လူအဖွဲ့အစည်းအများစုတွင်ကလေးများကို စောင့်ရှောက်မှုအိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်းသော မိဘများမှာ သူတို့အတွက် လုပ်ခ၊ လစာများ မရရှိချေ။ အိမ်ထောင်ရှင်မသည် မိသားစုဖြစ်သည်။ မိသားစုဝင်များမှာ လုပ်ခကိုမျှော်မှန်းခြင်းမပြုဘဲ အိမ် ထောင်ကိုထိန်းသိမ်းကြသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းအလုပ်သည် သူတို့၏ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရေးသက်သက်ဖြစ်သော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း လူအဖွဲ့အစည်းများတွင် မိန်းမများကို သဘာဝအားဖြင့် အိမ်ထောင်ရှင်မ(သို့မဟုတ်)ကလေးထိန်းများအဖြစ်သာမြင်ပြီး အိမ်အလုပ်များကိုသာ လုပ်စေသည်။ သာမန်အားဖြင့် အိမ်၏ပြင်ပတွင် အလုပ်လုပ်ခွင့်မရသဖြင့် ဝင်ငွေမရှိချေ။ တစ်ခါတစ်ရံ အပြင်အလုပ်လုပ်ရသော်လည်းအိမ် ရှိအလုပ်များကို အဓိက လုပ်ကိုင်ရသည်(ယင်းကို အလုပ်နှစ်ဆလုပ်ကိုင်ရခြင်းဟုခေါ်သည်)။ ထို့ကြောင့် လုပ်ခ၊ လခရရှိသောအလုပ်များမှာ ယောက်ျားများက အိမ်ပြင်ပတွင် လုပ်ကိုင်ရသော အဓိကတာဝန်များအဖြစ် ထင်မှတ်လာကြသည်။ မိန်းမများအတွက်မူဒုတိယအလုပ်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မိန်းမများကို အိမ်တွင်းအလုပ်များ လုပ်ရန်ကိုသာသတ်မှတ်ထား၍ လုပ်ခ၊ လခမရချေ။ ထိုအယူအဆသည်မိန်းမနှင့် ယောက်ျားတို့ကြား ညီမျှသော အခွင့်အရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးနယ်ပယ်တွင် အမျိုးသမီးများ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်ဆိုင်၍၎င်းအရေးကြီး သော ပြဿနာများဖြစ်လာသည်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

to segregate (verb)-ခွဲခြားသည်။

to specialise (verb)-အလုပ်များစွာများအနက် အနည်းငယ်သာ အာရုံထားခြင်း

အလုပ်အမျိုးအစားခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်းအကြောင်း ရေးသားထားသောစာပိုဒ်ကိုဖတ်ပါ။ သူတို့နားမလည်သော စကားလုံးများကို ချရေး ထားပါ။
ထိုစကားလုံးများကို တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အပြန်အလှန် ခန့်မှန်းခိုင်းပါ။ သူတို့မလုပ်နိုင်ပါက သူတို့အား အဘိဓာန်ပေး၍ ရှာခိုင်းပါ။
သို့မဟုတ် သင်ကိုယ်တိုင်ပြောပြပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၄။ ကျောင်းသားနှစ်ဦးမှ ဤဦးပါသောအုပ်စုများဖွဲ့ပါ။ သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအလုပ်အမျိုးအစားသုံးမျိုးကို ခွဲခြားခိုင်းပါ။ ထိုအလုပ် များအားလုပ်ခ၊ လစာစာ၊ မရခွဲခြားခိုင်းပါ။ အမျိုးသားရော၊ အမျိုးသမီးရော ယင်းအလုပ်ကိုလုပ်ပါသလား။ လုပ်ပါက အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး မည်သူကအလုပ် ပိုလုပ်ပါသလဲ။ အလုပ်ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားပါသလား။ ယင်းတို့ကို ဆွေးနွေးရန် ၁၀ မိနစ်ခန့် အချိန်ပေးပါ။ ထို့နောက် သူတို့၏ အကြံဉာဏ်ကို အတန်းသို့ တင်ပြပါ။

အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်း

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

intensive agriculture (adj)-ယန္တရားနှင့် ဓါတ်မြေသြဇာသုံး၍ အစားအစာအများအပြားထုတ်လုပ်ခြင်း

specialization (noun)-အလွန်ကျွမ်းကျင်သော၊ အလုပ်တွင်သာ အာရုံစိုက်ခြင်း

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တွဲထားကာ သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အလုပ် အမျိုးအစားများကို ရေးချခိုင်းပါ။ စာရေးရန်နှင့် ဆွေးနွေးရန် အချိန် ၅မိနစ်မှ ၁၀ မိနစ်အချိန်ပေးပါ။ သူတို့ အကြံဉာဏ်များကို အတန်းတွင်းတွင် ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။

၃။ အရင်းအနှီး

ကရိယာနှင့်ငွေအကြောင်းပါဝင်သော အရင်းအနှီးကို ကျောင်းသားများ နားလည်အောင်ကြိုးစားရှင်းပြပါ။ အဆိုပါ အချက်နှစ်ရပ်လုံးသည် အရာဝတ္ထုများကို ထုတ်လုပ်ရာတွင် သုံးသည်။ ငွေစက္ကူမရှိဘဲ ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ပစ္စည်းများကို မဝယ်နိုင်ပါ။ ကရိယာများမပါဘဲ အရာဝတ္ထုများကို ထုတ်လုပ်ရန်မှာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်ပါ။

(က) ငွေအရင်းအနှီး

ငွေအရင်းအနှီးအကြောင်းကို ကျောင်းသားတစ်ဦးအား ဖတ်ခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ နောင်ဌေး-နောင်ဌေးအကြောင်းရေးထားသည်ကို ကျောင်းသားတစ်ဦးကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် သူတို့အား အချင်းချင်းဖြေဆိုရန် အချိန်ပေးပါ။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

profit (adj) -သုံးစွဲမှုများပြုလုပ်ပြီးနောက် ရောင်းချမှုများမှ ရရှိသောငွေ(ကုန်စည်။ အဆောက်အဦးဌားခ။လစာ)

၁။ ဆိုင်ဖွင့်ရန် နောင်ဌေးသည် ငွေအရင်းအနှီး မည်မျှလိုသနည်း။

အဖြေ။ ။ ၇၀၀၀၀၀ + ၅၀၀၀၀ = ၇၅၀၀၀၀ ကျပ်

၂။ တစ်လလျှင် အမြတ်အစွန်းမည်မျှ ရသနည်း။

အဖြေ။ ။ ၂၀၀၀၀၀ (လစာ) - ၁၀၀၀၀၀ (ကုန်စည်သစ်) - ၁၀၀၀၀၀ (လစာ) - ၅၀၀၀၀ (ပို့ဆောင်ရေး၊ ပြင်ဆင်စရိတ်၊

အခွန် = ၅၀၀၀၀ကျပ် အမြတ်

၃။ နောင်ဌေးသည် လစဉ်အမြတ်နှင့် အရင်းအနှီးပြန်ရရန် အချိန်မည်မျှ လိုသနည်း။

အဖြေ။ ။ အချိန် ၁၅ လ လိုပါသည်။

(ခ) အရင်းကုန်စည်

အရင်းကုန်စည်အကြောင်းရေးထားသောစာပိုဒ်ကိုကျောင်းသားတစ်ယောက်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ ပုံထဲတွင် အရင်း အနှီး နှင့် ကုန်စည်များကို ဖော်ပြခိုင်းပါ။

အဖြေ။ ကျွဲ နှင့် ထယ်

ဆွေးနွေးချက်

၃။ သင်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လုပ်ငန်းများကို ဖော်ပြပါ။ ကျောင်းသား ၃ ဦးမှ ၅ ဦးပါဝင်သော အုပ်စုများဖွဲ့၍ ဆွေးနွေးကာ အိုင်ဒီယာများကို ချရေးပါ။ တခြားအဖွဲ့များနှင့် ဆွေးနွေးပါ။

စာရွက်ထုတ်လုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို ကျောင်းသားများကို ရှင်းပြပါ။တစ်ဆင့်ချင်းအားနားလည်အောင်ရှင်းပြပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တွဲတစ်တွဲစီ ထားကာ ကုန်စည် (စက္ကူမဟုတ်) နှင့် ဝန်ဆောင်မှုထုတ်လုပ်ပုံအဆင့် ဆင့်ကို ပိုစတာ ဒီဇိုင်းဆွဲခိုင်းပါ။ ထိုပိုစတာတွင် မြေယာ၊ လုပ်အား၊ အရင်းနှီးငွေနှင့် လုပ်ငန်းများအား ဆက်စပ်နိုင်ရမည်။ သူတို့သည် စက္ကူထုတ်လုပ်ပုံအား လမ်းညွှန်အဖြစ် သုံးနိုင်သည်။ သူတို့အားအစစ်အမှန်နှင့် ဖန်တီးနိုင်စွမ်းကို လိုချင်ကြောင်း ပြောပြပါ။ပိုစတာဆွဲရန် နာရီဝက် အချိန်ပေးပါ။

ပိုစတာကို အတန်းအား တင်ပြခိုင်းပါ။တင်ပြပြီးနောက် အဆင့်မတူကျန်ခဲ့ခြင်းရှိမရှိ။ သုံးစွဲထားသော ပစ္စည်းများမှန်မမှန်အတန်းအားစစ်ဆေးခိုင်းပါ။ အားလုံးပြီးလျှင် အကောင်းဆုံးပိုစတာကို မဲပေးခိုင်းပါ။ ကျောင်းသားများသည် မိမိတို့ ပိုစတာကို မပြန်မပေးနိုင်ပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသား ၃ ဦးမှ ၅ ဦးပါဝင်သော အုပ်စုများဖွဲ့ပါ။ သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ငွေနှင့် အရင်းကုန်စည်များကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ သူတို့အား ၅ မိနစ်မှ ၁၀ မိနစ်ကြာ ဆွေးနွေးခိုင်းပြီး သူတို့အကြံများကိုချရေးပါ။

၄။ လုပ်ငန်း

လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးအကြောင်း ရေးထားသော စာပိုဒ်ကို ၁၀ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ သူတို့မသိသော စာလုံးများကို ချရေးခိုင်းပါ။ ယင်းတို့အား သူတို့သိ၊ မသိ ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။ အဖြေမရပါက အဘိဓာန်တွင် ကြည့်ပြီးပြောပြပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ အောက်ဖော်ပြပါ စာပိုဒ်များကို စာရွက်အပိုင်းလေးများတွင် ရေး၍ အတန်းတွင်း နေရာအနှံ့အပြားတွင်ထားပါ။
- ၁။ ချက်ချင်းသည် ဘန်ကောက်နှင့်ချင်းမိုင်ကား ပြေးဆွဲနေသော အစိုးရဘတ်စ်ကား မောင်းသော ယာဉ်မောင်းတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် အမျိုးသားပိုင်ဘတ်စ်ကားလုပ်ငန်းတွင် နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်ကြာ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ သူ့ဇနီးကလည်း သူ့ကားပေါ်တွင် ခရီးသည်များ အဆင်ပြေစေရန် အလုပ်လုပ်သည်။ ချက်ချင်းသည် နောက်၂ နှစ်အကြာတွင် အလုပ်မှ အနားယူမည်ဖြစ်သည်။ သူသည် အစိုးရပင်စင်ကိုရရန် မျှော်လင့်လျက်ရှိပြီး ပင်စင်ရပြီးပါက ချင်းမိုင်အနီး သူ့ဇာတိရွာကလေးတွင် နေထိုင်မည်ဖြစ်သည်။
- ၂။ ဖိလစ်သည် ဘရာဇီးလူမျိုးဖြစ်သည် ဘရာဇီးနိုင်ငံ မိုဂီအနာရွာတွင် နေထိုင်သည်။ သူ့မိသားစုမှာ လယ်သမားများဖြစ်သည်။ သူတို့သည်ကောဖီစိုက်၍ ရောင်းချသည်။ သူတို့ရွာရှိ လယ်သမားများသည် မြေယာကို ဝေမျှ ကော်ဖီစိုက်ကြသည်။ သူတို့သည် နှစ်စဉ် ကော်ဖီအမျိုးမျိုးကို အတူတူစိုက်ပျိုးရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ လူတိုင်းက မြေယာတွင် စိုက်ပျိုးရန် ကူညီသည်။ သူတို့အား ဈေးကောင်းပေးသော အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့သို့ တိုက်ရိုက် ရွာသားများက ရောင်းချကြသည်။
- ၃။ ကင်သည် တောင်ကိုရီးယားဆိုးလ်တွင် နေထိုင်သည်။ သူ့မိသားစုမှာ ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည်။ သူတို့လုပ်ငန်းတွင် အလုပ်သမား၃၀ ခန့်ရှိသည်။ သူ့မိသားစုဝင်များမှာလည်း ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ မိသားစုဝင်များက ယင်းလုပ်ငန်းတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသော်လည်း ကင်၏ဖခင်သည် လုပ်ငန်းမန်နေဂျာဖြစ်သည်။ မြို့တော်သုံးနေရာတွင် သူတို့၏ ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းများရှိသည်။ ကင်သည် ယင်းလုပ် ငန်းများအနက်တစ်ခုတွင် မန်နေဂျာအဖြစ် လုပ်ကိုင်သည်။
- ၄။ ဆန်ဂျစ်သည် အိန္ဒိယ နယူးဒေးလီတွင် နေထိုင်သည်။ သူသည် အစ်ကိုဖြစ်သူ ရာဂျစ်နှင့်အတူ အလုပ်လုပ်ကိုင်သည်။ သူတို့ နှစ်ဦးတွင်လန်ချားတစ်စီးပိုင်သည်။ သူတို့သည်ခရီးသည်များကို တင်ဆောင်ကာ မြို့ပတ်လည်သူတို့လိုရာသို့ ပို့ဆောင်ပေးသည်။ ဆန်ဂျစ်က မနက် ၆ နာရီမှ နေ့လယ် ၂ နာရီထိ အလုပ်လုပ်သည်။ ရာဂျစ်က ညနေသုံးနာရီမှ သန်းခေါင်ယံအထိ အလုပ်လုပ်သည်။ ပင်ပန်းသော်လည်း ဝင်ငွေအမြောက်အမြားမရပါ။
- ၅။ ဂျော့ချ်သည် စပိန်လူမျိုး တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဂျာမန်ဆော့ဖ်ဝဲလ် ကုမ္ပဏီတွင် သူအလုပ်လုပ်သည်။ လုပ်ငန်းခွဲပေါင်းများစွာရှိပြီးသူက လန်ဒန်ရုံးခွဲတွင် လုပ်ကိုင်သည်။ ကုမ္ပဏီတွင် ဝန်ထမ်းပေါင်း ၁၂၀၀ ရှိသည်။ ဂျော့ချ်သည် နိုင်ငံပေါင်း ၅နိုင်ငံမှ လူလေးဆယ်ကို စီမံခန့်ခွဲရသည်။ သူတို့လုပ်ငန်းသည် စက်ရုံတွင် လည်ပတ်ရန် ဆော့ဖ်ဝဲလ်များ ရေးသားခြင်းဖြစ်သည်။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်းအတွက်ကျောင်းသားများကိုအခန်းကိုလှည့်ပတ်လျှောက်ခိုင်းကာဖော်ပြချက်များကိုဖတ်ခိုင်း၍ လူတစ်ဦး ချင်းစီ လုပ်ကိုင်သော လုပ်ငန်းကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ သူတို့၏ အဖြေများကို အတန်းနှင့် သဘောတူ၊မတူ စစ်ဆေးပါ။

အဖြေ။ ၁၊ နိုင်ငံတော်ကုမ္ပဏီ၊ ၂၊သမဝါယမ။ ၃၊ဒေသခံကုမ္ပဏီ။ ၄၊ လုပ်ငန်းငယ်။ ၅၊ ကော်ပိုရေးရှင်း

အခန်း (၁၁) အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုအလုပ်ခွင်အခြေအနေနှင့် အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ

စဉ်းစားခိုင်းခြင်း

- ၁။ လူတွေ ဘာကြောင့် အလုပ်လုပ်ရသနည်းဟူသော မေးခွန်းကို ကျောင်းသားများကို မေးပါ။ ထို့နောက် ဖြေဆိုချက်များကို သင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးပါ။ မဖြေနိုင်လျှင် အောက်ပါအတိုင်း အကြံပေးပါ။
- ◆ အလုပ်ဆိုသည်မှာ လိုအပ်ချက်ဖြစ်သည်။ အလုပ်လုပ်လျှင် ပိုက်ဆံရသဖြင့် လိုချင်တာ ဝယ်နိုင်သည်။
 - ◆ အလုပ်က မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်ချက်နှင့် အနေအထားကို ဖန်တီးပေးသည်။
 - ◆ အလုပ်သည် လူအား ပျင်းရိပြီးငွေ့ခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေလျက် မိတ်ဆွေသစ်များကို ဖန်တီးစေသည်။
 - ◆ အလုပ်သည် ပျော်ရွှင်မှုနှင့် ကြေနပ်မှုကိုပေးစွမ်းနိုင်သည်။
 - ◆ အလုပ်သည် လူအား လွတ်လပ်စေသည်။ ကိုယ့်မိသားစုအား ထောက်ပံ့နိုင်သည်။

ဆွေးနွေးချက်

- ၂။ လူတိုင်း အလုပ်လုပ်ရန် လိုအပ်ပါသလား။ လူတိုင်း အလုပ်လုပ်စရာမလိုသော မတူသော အကြောင်းများကို ဖော်ပြပါ။
- ◆ စာသင်ခြင်း-ကျောင်းသားများသည် စာသင်ရာတွင် အာရုံစိုက်နေရသဖြင့် အလုပ်မလုပ်နိုင်ပါ။
 - ◆ ဖျားနားခြင်း-ရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နေထိုင်မှုကောင်းပါက အလုပ်မလုပ်နိုင်ပါ။
 - ◆ အလုပ်မပျော်ပိုက်ခြင်း-အလုပ် မပျော်ပိုက်ပါက အလုပ်မလုပ်နိုင်ပါ။
 - ◆ ပိုက်ဆံမလိုအပ်လျှင်-အတော်ချမ်းသာသော လူများတွင် အလုပ်လုပ်ဖို့ မလိုအပ်ပါ။
 - ◆ ပျင်းရိလျှင်-ပျင်းရိနေလျှင်လည်းအလုပ်မလုပ်ချင်ပါ။
 - ◆ ကလေးများကို စောင့်ရှောက်နေမှုအလုပ်မလုပ်နိုင်ပါ။

လုပ်အားနှင့်အလုပ်လက်မဲ့

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

to negotiate (verb) စေ့စပ်ဆွေးနွေးဖြေရှင်းသည်။

လုပ်အားအကြောင်း ရေးသားထားသော စာပိုဒ်ကို ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ လုပ်အား၊ လုပ်အားဈေးကွက်၊ လုပ်အားအင်အားကို ကျောင်းသားများ နားလည်ပါစေ။

အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်သော သက်အောင်နှင့် အလုပ်ရှင်၊ အလုပ်သမားအကြောင်းကို ရေးထားသော စာပိုဒ်ကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်မှုသည် အလုပ်မရှိခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်း ပြောပြပါ။ ကျွမ်းကျင်မှုသည် အဓိကကျကြောင်း ရှင်းပြပါ။ ဥပမာအားဖြင့် တစ်နေရာတည်းထဲတွင် အလုပ်များစွာ ရှိသော်လည်း ထိုအလုပ်အတွက် ရှိသင့်သော ကျွမ်းကျင်မှုရှိသည်။

စိုင်းဆာဒိုင်းနှင့် နန်းဖာ။စိုင်းဆာဒိုင်းသည် အလုပ်သမားဖြစ်ပြီး နန်းဖာသည် အလုပ်ရှင်ဖြစ်သည်။

စဉ်းစားခိုင်းခြင်း

- ၃။ လခရသောအလုပ်နှင့် လခမရသောအလုပ်ဟူသော ကော်လံနှစ်ခုကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ဆွဲပါ။ ထို့နောက် ကျောင်းသားများ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအလုပ်များ ကို ခွဲခြားခိုင်းပါ။

ဆွေးနွေးခြင်း

- ၄။ ကျောင်းသားများ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အလုပ်လက်မဲ့အကြောင်း အုပ်စုများခွဲ၍ စဉ်းစားခိုင်းပါ။ သူတို့အားဆွေးနွေးရန် ၅ မိနစ်ခန့်အချိန်ပေးပြီး ရရှိလာသော အကြံဉာဏ်များကို ချရေးပါ။ ထို့နောက် အုပ်စုအသီးသီးအကြံဉာဏ်များအား အတန်းနှင့် သဘောတူမတူစစ်ဆေးပါ။ အလုပ် လက်မဲ့ဖြစ်မှုသည် အောက်ပါအချက်များကြောင့်ဖြစ်နိုင်သည်။
- ◆ လူအများအား အလုပ်ခန့်ရန် လုပ်ငန်းရှားပါးခြင်း
 - ◆ ကျွမ်းကျင်မှု နည်းပါးခြင်း
 - ◆ စီးပွားရေးအခြေအနေမကောင်း၍ လုပ်ငန်းများရပ်နားခြင်းနှင့် အလုပ်သမားလျှော့ချခြင်းဆက်သွယ်ရေးအခက်အခဲကြောင့် လူအများအလုပ်ရှာရန် ခက်ခဲခြင်း

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း။

wages (noun) လစာလုပ်ခဝင်ငွေ

ဆွေးနွေးချက်

၁။ ကျောင်းသားများအား အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်အားရောင်းလိုအားနှင့် ဝယ်လိုအားအကြောင်း မေးခွန်းများကိုစဉ်းစားခိုင်းပါ။

လုပ်အား။ ရောင်းလိုအားနှင့် ဝယ်လိုအား

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရန်

to shrink (verb) ပိုမိုသေးငယ်လာသည်

to lay off (verb) အလုပ်သမားများအား အလုပ်ထုတ်သည်

ဆွေးနွေးချက်

၂။ ကျောင်းသားများအား စာပို့ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ ၅ မိနစ်ခန့်အချိန်ပေးပြီး သူတို့မသိသောစာလုံးများကို မှတ်သားခိုင်းပါ။ ထိုစာလုံးများကို ခန့်မှန်းခိုင်းပါ။ အဘိဓာန်တစ်အုပ်ပေး၍ စာလုံးများကိုရှာခိုင်းပါ။ (သို့မဟုတ်)သင်ကိုယ်တိုင် အဓိပ္ပာယ်ပြောပြပါ။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

discrimination (noun)-ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း

exploitation (noun)-ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း။ မတရားမှု

ဆွေးနွေးချက်

၃။ ကျောင်းသားများအား ရုပ်ပုံက ဆိုလိုခြင်းကိုမေးပါ။

အလုပ်သမား ဥပဒေ

အရပ်ပုံသည် ကလေးလုပ်အားအကြောင်းဖြစ်သည်။ ကလေးငယ်သည် အလုပ်လုပ်နေရ၍ သူသည် ဘောလုံးကန်ရန် တွေးနေလေ့ရှိသည်။ သို့ရာတွင် သူ့တွင် ဘောလုံးကန်ရန်အချိန်မရှိပေ။ ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများတွင် ဥပဒေက ကလေးများကို အလုပ်မလုပ်ရန် တားမြစ်ထားသော်လည်း သူတို့သည် နာရီပေါင်းများစွာ လစာနည်းနည်းဖြင့် အလုပ်လုပ်နေရသည်။ သူတို့သည် အလုပ်လုပ်နေရသဖြင့် ကျောင်းလည်း မသွားနိုင်၊ ကစားရန်လည်း အချိန်မရှိပေ။ သူတို့အခွင့်အရေးများလည်း သူတို့မသိ။ထို့ကြောင့် အလုပ်ခွင်တွင် သူတို့ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရသည်။ ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများတွင် မိဘများက ကလေးများအတွက် အစားအစာနှင့် ကျောင်းတက်ရန်ပိုက်ဆံမရှိသဖြင့် အလုပ်လုပ်ခိုင်းနေကြသည်။ အစိုးရကလည်း မကူညီနိုင်ပေ။

ကျောင်းသားများအား သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကလေးလုပ်သား ရှိမရှိ မေးပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၄။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုဖွဲ့ သူတို့အား မာဇလီယာနိုင်ငံ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန အလုပ်သမားများ အဖြစ် မည်သူတို့ကို အလုပ်လုပ်ခွင့်ပြုသင့်ကြောင်း အဆိုပြုချက် ၅ ချက်နှင့်တကွ မည်သူတို့အား အလုပ်လုပ်ခွင့်ပြုသင့်သည်။ မည်သည့်အလုပ် အမျိုးအစားအား ခွင့်ပြုသင့်သည်ဟူသော အချက်များပါရမည်။ ၁၅ မိနစ်အချိန်ပေးပါ။ ဥပမာအားဖြင့်

- ◆ အသက် ၁၆ နှစ်အောက်ကလေးများအား စက်ရုံများတွင် အလုပ်လုပ်ခွင့်မပြုသင့်။
- ◆ အမျိုးသမီးများအား စစ်တပ်တွင်း အမှထမ်းခွင့် မပြုသင့်။ အုပ်စုတစ်စုချင်းစီ၏ အကြံဉာဏ်များကိုမေးမြန်းပါ။ သူတို့အား ဘာကြောင့်ဆုံးဖြတ်ချက်ချရသည်ကိုမေးပါ။ သူတို့၏ အကြံဉာဏ်နှင့် အတန်း၏သဘောတူမတူ စောင့်ကြည့်ပါ။ ဥပမာအားဖြင့် အမျိုးသမီးများအား ဘာကြောင့် စစ်မှမထမ်းခိုင်းရသနည်း။

လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေ

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

to maximize (verb)-ဖြစ်နိုင်သမျှကြီးအောက် လုပ်သည်။

လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေဟူသော စာပို့အား ကျောင်းသားများကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ သူတို့မသိသော စကားလုံးများကို မှတ်သားစေပြီး အဘိဓာန်တွင် ရှာခိုင်းပါ။

ဆွေးနွေးရန်

- ၅။ ကျောင်းသားများအား ဆိုးရွားသော လုပ်ငန်းခွင်အကြောင်း စဉ်းစားခိုင်းပါ။ အချိန်အနည်းငယ်ပေးပြီး သူတို့အကြံပြုချက်များကို မေးမြန်းပါ။ သူတို့မသေချာပါက အောက်ပါမေးခွန်းများကို မေးမြန်းနိုင်သည်။
- ◆ ၁၂ နာရီတောက်လျှောက် နားချိန်မရှိဘဲ သင်အလုပ်လုပ်ရပါက ဘယ်လိုနေပါမလဲ။
 - ◆ စနစ်တကျကာကွယ်မှုမရှိသော အန္တရာယ် များသည့် လုပ်ငန်းခွင်တွင် သင်အလုပ်လုပ်ရပါက သင်ဘယ်လို လုပ်ပါမလဲ။

အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ

ကျောင်းသားများအား အလုပ်သမား သမဂ္ဂအကြောင်း ရေးထားသော စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ သူတို့နားမလည်သော စကားလုံးများကို မှတ်သားပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ မှန်၊ မှားဖြေရန်အတွက် သင်ပုန်းတွင် အောက်ဖော်ပြပါဝါကျများကိုရေးပြပါ။ နှစ်ယောက်တွဲ၍ ကျောင်းသားများ ဝါကျများ မှန်၊ မမှန်ကို ဆုံးဖြတ်ရမည်။ သူတို့မှားသည်ဟုဆုံးဖြတ်သော ဝါကျများအတွက် အမှန်ကို ရေးပြခိုင်းရမည်။
- က။ အချို့အလုပ်ရှင်များသည် စရိတ်သက်သာရန် ဆင်းရဲသောအလုပ်ခွင်ကို ဖန်တီးသည်။
အဖြေ။ မှန်
- ခ။ အလုပ်သမားသမဂ္ဂသည် အလုပ်ရှင်များအား အလုပ်သမားအခွင့်အရေးနှင့် အလုပ်ခွင်အခြေအနေ တိုးတက်ရန် ကူညီသည်။
အဖြေ။ မှား (အလုပ်သမားသမဂ္ဂသည် အလုပ်သမားများကိုသာ ကူညီသည်)
- ဂ။ သပိတ်မှောက်ခြင်းသည် အလုပ်ရှင်များက အလုပ်သမားများအား အလုပ်လုပ်ခွင့်မပြုရာမှ ဖြစ်ပေါ်သည်။
အဖြေ။ မှား (သပိတ်မှောက်ခြင်းသည် အလုပ်ရှင်အတွက် အလုပ်သမားများက အလုပ်လုပ်ရန် ငြင်းဆန်ခြင်းမှ စတင်သည်)

ဘရိုင်ယန်နှင့် မေမတ်ချ်ဂဲ သပိတ် (လန်ဒန်၊ အင်္ဂလန်)

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

pus, boycott, dispute, publicity, inspire, formation ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံး များကို မှတ်သားစေပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

- ၂။ ကျောင်းသားများအား အောက်ဖော်ပြပါ မေးခွန်းများကို မှတ်စုစာအုပ်ထဲတွင်ဖြေခိုင်းပါ။ သူတို့ အဖြေများကို တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နှိုင်းယှဉ်ခိုင်းပါ။
- ၁။ ဘရိုင်ယန်နှင့် မေမတ်ချ်ဂဲလ် စက်ရုံတွင် အသုံးပြုသော အပြစ်ပေးစနစ်ကိုဖော်ပြပါ။
အဖြေ။ အလုပ်သမားများသည် စကားပြောလျှင်သော်၎င်း၊ မီးခြစ်များပြုတ်ကျရင်သော်၎င်း၊ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ အိမ်သာသွားလျှင်သော်၎င်း၊ ဒဏ်ရှိက်ခံရသည်။ အလုပ်နောက်ကျပါကလည်း တစ်ရက်စာအပြတ်ခံရသည်။
- ၂။ စက်ရုံရှိ အမျိုးသမီးအလုပ်သမား ၁၄၀၀ အဘယ်ကြောင့်ဆန္ဒပြရသနည်း။
အဖြေ။ သူတို့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များအား ဆိုးရွားလှသောလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေနှင့် စပ်လျဉ်းမကျေနပ်သဖြင့် လက်မှတ်ထိုးတိုင်တန်းရာ ကအလုပ်ထုတ်ခံရသဖြင့် ဆန္ဒပြခြင်းဖြစ်သည်။
- ၃။ အန်နီဘီဆန်နှင့် တခြားသတင်းစာဆရာများသည် သူတို့သတင်းစာတွင် မည်သည့်အရာကို တောင်းဆိုသနည်း။
အဖြေ။ သူတို့က ဆန္ဒပြရန် တောင်းဆိုကြသည်။
- ၄။ အဘယ်ကြောင့် မတ်ချ်ဂဲလ်သပိတ်သည် အလွန်အရေးကြီးရသနည်း။
အဖြေ။ အရေးကြီးရခြင်းမှာ အလုပ်သမားများက စီစဉ်ညွှန်ကြားမှုမရှိဘဲ တစ်မျိုးသားလုံးနီးကြားလာအောင်ပြုလုပ်သောပထမဦးဆုံး သပိတ်ဖြစ်ခြင်းနှင့် နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး သမဂ္ဂများပေါ်ပေါက်စေခြင်းတို့ ကြောင့်ဖြစ်သည်။

အလုပ်သမားအခွင့်အရေး

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

exploitation (noun)-ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း

media (noun)-သတင်းစာ တီဗီ ရေဒီယို

armed (adjective)-လက်နက်ကိုင်ဆောင်ထားသော

to censor (verb)-အန္တရာယ်များသော သတင်းအချက်အလက်များအား ပုံနှိပ်ခွင့်မပြုခြင်း

၁၀ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပို့ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထားပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၁။ သင်ပုန်းပေါ်တွင် အောက်ဖော်ပြပါ မေးခွန်းများရေးပါ။ ဖြေဆိုရန် နာရီဝက်ခန့်အချိန်ပေးပါ။ ထို့နောက် နှစ်ယောက်တစ်တွဲစီတွဲ၍အဖြေများကို နှိုင်းယှဉ်ကာ သဘောတူညီမှု ရှိမရှိအတန်းနှင့်ဆွေးနွေးပါ။

က။ အလုပ်ကြမ်းဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ။ အလုပ်ကြမ်းဆိုသည်မှာ အလုပ်သမားများ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရသော လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေဖြစ်သည်။

ခ။ အယ်လ်မွန်တီးစက်ရုံ အလုပ်သမားများ ခံစားရသောအလုပ်သမား အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုသုံးရပ်ကိုဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ အဖြေသုံးခုသည် အောက်ဖော်ပြပါအချက်များမှဖြစ်နိုင်သည်။

- ◆ သူတို့သည် တစ်နေ့လျှင် ၁၈ နာရီအလုပ်လုပ်ရသည်။
- ◆ သူတို့သည် စက်ရုံအတွင်းတွင် ထောင်ကျခံရသည်။
- ◆ သူတို့သည် ကြွက်များ ပြေးလွှားနေသော အခန်းတွင်အိပ်ရသည်။
- ◆ သူတို့၏ တယ်လီဖုန်းနှင့် စာများဖွင့်ဖောက်ခံရသည်။
- ◆ သူတို့အား စက်ရုံလုံခြုံရေး ဝန်ထမ်းနှင့် ပိုင်ရှင်တို့က ခြိမ်းခြောက်သည်
- ◆ သူတို့သည် လစာအနည်းငယ်သာရရှိသည်။
- ◆ သူတို့အား စက်ရုံမှထုတ်သော ဈေးကြီးသည့်ပစ္စည်းများကို အတင်းအဓမ္မဝယ်ယူခိုင်းသည်။

ဂ။ အယ်လ်မွန်တီးယာအလုပ်သမားများအမှုတွင် မည်သို့စီရင်ချက်ချခဲ့သနည်း။

အဖြေ။ တရားရုံးက အလုပ်သမားများအား ပိုက်ဆံနှင့်ဥပဒေဆိုင်ရာ သက်သာခွင့်ပေးခဲ့သည်။ ထို့အပြင် အထည်အလိပ် ကုမ္ပဏီများသည်သူတို့စက်ရုံများရှိ အလုပ်ခွင်အခြေအနေကို တာဝန်ခံရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့သည်။

ဃ။ နစ်ကီစက်ရုံပိုင်ရှင်က အလုပ်သမားများအား ညဘက်တွင်မအိပ်ရန်မည်သို့ လုပ်ဆောင်ထားသနည်း။

အဖြေ။ ပိုင်ရှင်က သောက်ရေထဲတွင် စိတ်ကြွဆေးများ ထည့်ထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

င။ နစ်ကီစက်ရုံအလုပ်သမားများ ပေးရသော ဒဏ်ကြေးအမျိုးအစားများကိုဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ အလုပ်သမားများ သန်းဝေပါက ဘတ် ၅၀၀ ဒဏ်အရိုက်ခံရသည်။ အမျိုးသမီးအလုပ်သမားတစ်ဦးသည်လန်းဆန်းနေစေရန် သံပုရာသီးယူလာပါက ဘတ် ၂၀၀ ဒဏ်ရိုက်ခံရသည်။

စ။ အယ်လ်မွန်တီးနှင့် နစ်ကီ အလုပ်သမားများကဲ့သို့ အဖိနှိပ်ခံရလျှင် မှားယွင်းသည်ဟု သင်ထင်ပါသလား။အဘယ်ကြောင့်နည်း။

အဖြေ။ ကျောင်းသားများ၏ အမြင်ကို တင်ပြနိုင်သည်။

ဆွေးနွေးရန်

၂။ သင်ပုန်းပေါ်တွင် အောက်ဖော်ပြပါ မေးခွန်းနှစ်ခုကိုရေးပါ။

၁။ အယ်လ်မွန်တီးနှင့် နစ်ကီစက်ရုံများက သူတို့၏အလုပ်သမားများအား အဘယ်ကြောင့် ဆိုးရွားစွာ ဆက်ဆံရသနည်း။

၂။ အလုပ်ခွင်အခြေအနေနှင့် အလုပ်သမားအခွင့်အရေးတိုး တက်စေရန် ဘာလုပ်သင့်သလဲ။

ကျောင်းသားများအား အုပ်စုခွဲ၍ ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။

အခန်း (၁၂) ရေနံ

ဆွေးနွေးချက်

၁။ ရေနံဆိုတာ ဘာလဲဟူသော မေးခွန်းကို ကျောင်းသားများကို မေးပါ။ ထို့နောက် ရေနံဆိုသည်မှာ ဖြစ်တည်ရန် နှစ်ပေါင်းများစွာ အချိန်ယူရကြောင်း ရှင်းပြပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တွဲထားကာ ရေနံထွက်ကုန်များကို ကျောင်းသားများကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။

စဉ်းစားခိုင်းခြင်း

၃။ ရေနံအား လောင်စာအဖြစ်သုံးသော ပစ္စည်းများကို စာရင်းပြုစုပါ။

ဥပမာ-မော်တာဆိုင်ကယ်၊ ကား၊ ကုန်တင်ကား၊ ဘတ်စ်ကား၊ မီးရထား၊ သင်္ဘောများ၊ လေယာဉ်များ၊ မီးစက်များ၊ စက်ရုံများ။
ဓာတ်အားပေးစက်ရုံများ၊ အပူပေးစနစ်များ၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ။

ဆွေးနွေးချက်

၄။ ကျောင်းသားများကို အထက်ပါ အသုံးပြုသော ပစ္စည်းများနှင့် တွဲဖက်အသုံးပြုနိုင်သော လောင်စာများအကြောင်းကို ကျောင်းသားများနှင့် ဆွေးနွေးပါ။

အဖြေများမှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

က။ ကျောက်မီးသွေး

ခ။ ရေနံ

ဂ။ သဘာဝဓာတ်ငွေ့

ကျောင်းသားများကို ရေနံကို ဘာအတွက် အသုံးပြုသနည်းဟူသော စာပို့ကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ သူတို့၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးပါ။

ဆွေးနွေးချက်

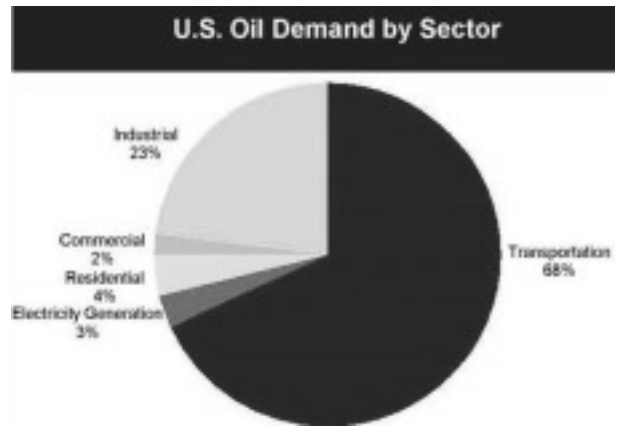
၅။ ကျောင်းသားတစ်ဦးအား ရေနံအသုံးပြုခြင်းကို ဖော်ပြထားသော စာပို့ကို အသံထွက်ဖတ်ခိုင်းပါ။ သူတို့အား အကြံဉာဏ်ထုတ်ခိုင်းပါ။

eck it pls

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၅။ ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တွဲထားပြီး၊ ရေနံလိုအပ်ချက်ရှိသော ကိန်းများကို ကြီးစဉ် ငယ်လိုက်စီစဉ်ပါ။ ထို့နောက် ဂရပ်ပုံတစ်ပုံသင်ပုန်း ပေါ်တွင်ဆွဲပါ။ ထို့နောက် ကျောင်းသား တစ်စုကို သူတို့အဖြေများ ကိုဖြည့်ခိုင်းပြီး၊ တခြားကျောင်းသားများကို သဘောတူ၊ မတူမေးပါ။ မတူပါက ဂရပ်ကို ပြန်ဖြည့်ခိုင်းပါ။ နောက်ဆုံးတွင် အဖြေမှန်ကိုပေးပါ။ အမေရိကန်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတွင် ရေနံအများအပြားအသုံးပြုနေရခြင်း အကြောင်းရင်းကို ဆွေးနွေးပါ။

အမေရိကန်မှ ကုန်စည်အများစုကို ရေနံအများအပြားအသုံးပြုသော ကုန်းလမ်း၊ လေကြောင်းလမ်းဖြင့် သယ်ဆောင်သည်။ ရေနံကိုအနည်းငယ်သာ အသုံးပြုသော မီးရထားလမ်းသည်တခြားနိုင်ငံများတွင်များစွာ မဖွံ့ဖြိုးချေ။ အမေရိကန်နိုင်ငံသည် တည်နေရာကျယ်ဝန်းသဖြင့်နိုင်ငံသားများမှာခရီး အရှည်ကြီး သွားရသည်။ အမေရိကန်တွင် ၂၀၀၄ခုနှစ်ကားနှင့်ကုန်တင် ကားများ မှတ်ပုံတင်ထားရှိမှုမှာ သန်း ၂၆၀ ရှိသည်။ လူဦးရေ ၁ ဒသမ ၃ ဘီလီယံတွင် မော်တော်ကား ၂၄ သန်း၊ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါ။

replace w
cycle

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

shortages, to condemn, harassment, to criticise, repressive, legitimacy အဓိပ္ပာယ်များကို စာအုပ်နောက်ကျောတွင် ကြည့်နိုင်သည်။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ စာပိုဒ်ကိုသုံးကြိမ်ဖတ်ခိုင်းပါ။ ပထမတစ်ကြိမ်ကို တောက်လျှောက်ဖတ်ခိုင်းပါ။ ဒုတိယနှင့် တတိယအကြိမ်တွင် စာတစ်ပိုဒ်စီကို နား၍ဖတ်ခိုင်းပါ။ ကျောင်းသားများအား အဓိကအချက်များကို အကျဉ်းချုပ်ရေးခိုင်းပါ။ သူတို့ကြားသော အရာတိုင်းကို ချမရေးခိုင်းပါနှင့်။ သူတို့အချက်များကို အချင်းချင်း နှိုင်းယှဉ်ခိုင်းပါ။ တစ်ဦးအဖြေနှင့် တစ်ဦးနှိုင်းယှဉ်ခိုင်းပါ။

ရေနံပိုင်ဆိုင်ခွင့်

ရေနံကို သုံးစွဲမှုမြင့်မားသော နိုင်ငံများတွင် ရေနံနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ပူလေ့ရှိသည်။ သူတို့လိုအပ်သော ရေနံမရလျှင် သူတို့အတွက် ပြဿနာတွေ့နိုင်သည်။ စွမ်းအင်၊ ပို့ဆောင်ရေး၊ ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် စီးပွားရေးကျဆင်းမှုများ အတွက်အဓိက အကြောင်းရပ်မှာ ရေနံပြတ်တောက်မှုမှ စတင်နိုင်သည်။

ကမ္ဘာ့ရေနံသုံးစွဲမှုအများဆုံးအမေရိကန်သည် ကမ္ဘာ့ရေနံကိုလက်ဝါးကြီးအုပ်ရန်နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး စစ်ရေးအင်အား အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း တချို့က ဆိုကြသည်။ အမေရိကန်၏ လုပ်ရပ်များကို နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများက ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ဟု ငြင်းခုံကြသည်။ အမေရိကန်သည် ရေနံအတွက်ဆိုလျှင် အစိုးရတစ်ရပ်ကို ထောက်ပံ့ရန်၊ ဖြုတ်ချရန် ဝန်မလေးဟု ထင်မြင်ခြင်းခံရ သည်။

ဥပမာအားဖြင့် ကမ္ဘာ့ရေနံထုတ်လုပ်မှု အများဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သော ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံသည် အမေရိကန်အား အဓိက ရေနံရောင်းချသည့် အတွက် အရှက်ရစေခဲ့သည်။ ဆော်ဒီအစိုးရအနေဖြင့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်နေသည်ဟု သတင်းများထွက် ပေါ်နေသော်လည်း အမေရိကန်က ယင်းအစိုးရအား ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း လက်နက်များကိုရောင်းချကာ ထောက်ပံ့နေသည်။

ရေနံကုမ္ပဏီများကိုလည်း ဝေဖန်ကြသည်။ ရေနံသိုက်အများစုမှာ ဖိနှိပ်၍ အာဏာကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ်နေသော ဒေသများတွင် တည်ရှိသည်။ ရေနံကုမ္ပဏီအများစုက ယင်းအစိုးရများအားအထောက်အပံ့ပေးထားကာသူတို့ဏ္ဍာအား အတည်ဖြစ်စေရန် ကူညီကြသည်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

demonstration, activist, compensation, slums, nationalise, claim (အဓိပ္ပာယ်များကိုစာအုပ်နောက်ကျောတွင်တွေ့နိုင်သည်။)

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ရေနံ၊ စီးပွားရေးနှင့်အင်အား စသည့်အချက်များအား ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲကာဆွေးနွေးခိုင်း၍ အကြံဉာဏ်များကို ချရေးခိုင်းပါ။
- ၁။ လူအများစု ပြောဆိုနေသည်မှာ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်တို့ အီရတ်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းမှာအစုလိုက် အပြုံလိုက် သေစေနိုင်သော လက်နက်များကြောင့် မဟုတ်ဟု ဆိုကြသည်။ အီရတ်သည် ထိပ်တန်းရေနံ ထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံ ဖြစ်သော်လည်း အစိုးရက အနောက်အုပ်စုနှင့် အဆင်မပြေချေ။ အီရတ်အား အရှေ့အလယ်ပိုင်း တည်ငြိမ်ရေးအတွက် ဆူးငြောင့်လက်ဖြစ် မြင်ကြသည်။ ရေနံ အတွက် စစ်မဆင်သင့်ဟု မြင်ကြသည်။
- ၂။ နိုင်ဂျီးရီးယားရှိ စစ်အစိုးရသည် ရေနံမှရသော အခွန်ငွေကို အိုဂိုအီအား မပေးလိုချေ။ ထိုပိုက်ဆံများကို သူတို့ဖာသာ သူတို့သိမ်းထား လိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် အိုဂိုအီဒေသက လွတ်လပ်ရေးရရန်ကြိုးပမ်းမည်ကို စိုးရိမ်သဖြင့် ဆာရိုဝီဝါကို လုပ်ကြံလိုက်ကြသည်။
- ၃။ ဘိုလီဗီးယားရှိ ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကို နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများက ထုတ်လုပ်သဖြင့် အမြတ်ငွေအများစုကို ဘိုလီဗီးယား နိုင်ငံသားများ မရရှိကြချေ။ အက်ဗိုမိုရလေးစ်နှင့် သူ့လူများက ယင်းကိုမှားယွင်းနေကြောင်း ထင်ကြသည်။ ဘိုလီဗီးယားသယံဇာတများကို ဘိုလီဗီးယားနိုင်ငံသားများသာ ခံစားခွင့်ရှိသည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ယင်းအယုံအကြည်ကို နိုင်ငံတကာရေနံကုမ္ပဏီများက ကန့်ကွက်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းအယူအဆ ပျံ့နှံ့သွားပါက ယခင်က ပိုင်ဆိုင်ထားသော ရေနံရင်းမြစ်နှင့် အမြတ်များ၊ ဆုံးရှုံးနိုင်သော ကြောင့်ဖြစ်သည်။
- ၄။ ရေနံရောင်းလိုအား ပြတ်ကျသွားသဖြင့် တိုင်းပြည်တော်တော်များ ရေနံပြတ်လပ်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ရေနံဈေးနှုန်းလဲ လေးဆ ပြတ်ကျသွားသဖြင့် အမေရိကန်က ၁၉၇၆တွင် ရေနံပြတ်လပ်မှုနှင့် တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်။
- ၅။ မြောက်ဝင်ရိုးတန်းရှိ ရေနံများကို တူးဖော်လိုသည်။ ယင်းဒေသသည် ရေနံအများဆုံးထုတ်လုပ်သော ဆော်ဒီအာရေဗျရှိ ရေနံသိုက်ထက် နှစ်ဆရှိသည်။ ထိုရေနံသိုက်များကို ပိုင်ဆိုင်ခြင်းဖြင့် ရုရှားသည် ချမ်းသာသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ်ပြန်လည် ရောက်ရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

- ၁။ ကျောင်းသားများအား အချိန်ဇယားပေါ်ရှိ နေ့ရက်တစ်ခုကို ဝိုင်းခိုင်းပါ။ ယင်းအမှတ်ကား ရေနံများ တစ်နေ့ ခမ်းခြောက် သွားမည့်နေ့ဖြစ်သည်။ သူတို့အား အဖြေမပေးပါနှင့်။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

- ၂။ စာပိုဒ်အား သုံးကြိမ်ဖတ်ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် ကွက်လပ်ဖြည့်ခိုင်းပါ။ ဖြည့်ပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် ကျောင်းသားနှစ်ဦးအား အဖြေများကို နှိုင်းယှဉ်ခိုင်းပါ။ အဖြေမှန်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။
- ရေနံအသုံးပြုမှုသည် ရောင်းလိုအားနှင့် တန်ဖိုးပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရေနံမည်မျှ ကျန်ရှိသည်ကို မည်သူမျှ သေချာစွာ မသိချေ။ ရေနံသိုက်သစ်များကို တွေ့ရှိစေကာမူ အရင်ကထက် ရေနံရင်း မြစ်မှာ လျော့နည်းလာသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရေနံသိုက်ကျန်ရှိမှုမှာ ၁၂၉၃ ဘီလီယံစည်သာ ရှိသည်။ သုံးစွဲမှုနှုန်းမှာတဟုန်ထိုး တိုးနေသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ အနေနှင့် အနာဂတ်တွင် မည်မျှသုံးမည်ဆိုသည်မှာ မသေချာသေးပေ။ ရေနံအပေါ် ကမ္ဘာ့ဝယ်လိုအားတောင်းဆိုချက်မှာ ၁၉၆၈ တွင် တစ်ရက်လျှင် ရေနံစည် သန်း ၆၀ ရှိရာမှ ၂၀၀၆ တွင် ၈၄ ဘီလီယံထိ တိုးတက်လာခဲ့သည်။ ၂၀၈၀ အရောက်တွင် ရေနံပြတ်လပ်မှုဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်း သိပ္ပံပညာရှင်အချို့ကခန့်မှန်းကြသည်။ ထိုအချိန် တွင်ရေနံဈေးနှုန်းမှာ တဟုန်ထိုး မြင့်တက် ဖွယ်ရှိသဖြင့် တိုင်းပြည်တချို့သည် ရေနံကိုပင် ဝယ်ယူနိုင်ဖွယ် မရှိတော့ချေ။ ရေနံစိမ်းတစ်စည်လျှင် ၃၄ ဒေါ်လာ ၂၀၀၄ ဇန်နဝါရီတွင် ရှိရာမှ ၂၀၀၆ အောက်တိုဘာတွင် ဒေါ်လာ ၇၇ ရောက်ရှိလာဖွယ်ရှိပါသည်။

ဆွေးနွေးချက်

- ၃။ ရေနံ နေ့စဉ်ဘဝ ရိုက်ခတ်မှုကို ဆွေးနွေးပါ။ သူတို့ အဖြေသည် ရေနံဈေးတက်ပါကကုန်စည်ဈေးနှုန်း မြင့်တက်မှုကိုဖြစ်စေသည်။ ထို့ကြောင့် ခေတ်သစ်ပစ္စည်းတိုင်းတွင် ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ပို့ဆောင်ရေးတို့တွင် မရှိမဖြစ်လိုအပ် သောအရာမှာ ရေနံဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၁၃) စီးပွားရေးညွှန်ကိန်းများ

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

indicator (noun) – စီးပွားရေးအနေအထား၊ အခြေအနေကိုပြသော တန်ဖိုး၊ ကိန်းဂဏန်း

to shrink (verb) – ပိုမိုသေးငယ်လာသည်။

ကျောင်းသားများကို စီးပွားရေးညွှန်ကိန်းများအကြောင်း ပထမစာပိုဒ်အား ဖတ်ခိုင်းပါ။ စီးပွားရေးညွှန်ကိန်းများသည် သာမိုမီတာကဲ့သို့ စီးပွားရေးအား ကောင်းမကောင်းညွှန်ပြသော အပူချိန်တိုင်းကိရိယာဖြစ်သည်။

လူနေမှုအဆင့်အတန်းသည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံစီ အခြေအနေတစ်ရပ်နှင့် ဆက်စပ်နေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အမေရိကန်တွင် နေထိုင်သော လူတစ်ဦးသည် ဗီယက်နမ်တွင်နေသော လူတစ်ဦးထက် လခပိုရနိုင် သည်။ သို့ရာတွင် အမေရိကန်တွင်နေထိုင်သော စရိတ်က ဗီယက်နမ်တွင် နေထိုင်သော စရိတ်ထက် ပိုမိုမြင့်မားသည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်ရှိလူတစ်ဦးသည် ဗီယက်နမ်တွင် နေထိုင်သော လူတစ်ဦးထက် ပိုဆင်းရဲကောင်းဆင်းရဲနိုင်သည်။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇယားမှ အမှန်ဝင်ငွေနှင့် နှိုင်းယှဉ်ဝင်ငွေများကို ကြည့်ပါ။

ကိတ်။ နယူးယောက်။ အမေရိကန်	ငွေ။ ဟန့်ဇင်း။ ဗီယက်နမ်
နှစ်စဉ်ဝင်ငွေ	နှစ်စဉ်ဝင်ငွေ
နှစ်စဉ်ငွားရမ်းခ	နှစ်စဉ်ငွားရမ်းခ
နှစ်စဉ်အစာခ	နှစ်စဉ်အစာခ
နှစ်စဉ်သွားစရိတ်	နှစ်စဉ်သွားစရိတ်

ယခုပုံသည် ကိတ်သည် သူမဝင်ငွေ ၄၅ရာခိုင်နှုန်းကို ငွားရမ်းခအတွက် သုံးနေသော်လည်း ငွေ။ မူလသူဝင်ငွေ ၂၁ ရာခိုင်နှုန်း ကိုသာ ငွားရမ်းရာတွင် သုံးသည်။ အစားအစာနှင့် သွားလာစရိတ်မှာ ဟန့်ဇင်းတွင် နယူးယောက်ထက် ပိုမိုသက်သာသည်။ ထို့ကြောင့် ငွေ။ သည် အမှန်စင်စစ် ကိန်းဂဏန်းများအရ ဝင်ငွေနည်းသော်လည်း နှိုင်းယှဉ်တန်ဖိုးအရ သူမဆင်းရဲချေ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ကျောင်းသားများအား အုပ်စုများ ဖွဲ့ပြီး ညွှန်ကိန်းဂဏန်းများသည် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်းကို တိုင်းတာနိုင်ကြောင်းကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ သူတို့အား စဉ်းစားချိန် ၁၀မိနစ်ခန့် အချိန်ပေးပြီး ကျန်သောသူများနှင့် အဖြေတိုက်ခိုင်းပါ။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု

gross (adj)–တစ်ခုလုံး

domestic (adj)–ပြည်တွင်း

product (noun) – ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု

ဆွေးနွေးချက်

- ၂။ ဂျီပီအချက်အလက်များကို ကျောင်းသားများကို ကြည့်ခိုင်းပါ။ တရုတ်သည် ဂျာမနီကဲ့သို့ ချမ်းသာသည်ဟု သင်ထင်ပါသလား။ ယင်း အချက်အလက်များ၏ ပြဿနာသည် အဘယ်နည်း။ လူဦးရေအကြောင်းကို ကျောင်းသားများကိုမေးပါ။

ဂျီပီ၏ပြဿနာအစစ်မှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရှိ ပျမ်းမျှလူတစ်ဦး.. နေထိုင်မှုအဆင့်အတန်းအကြောင်း အသေးစိတ် အချက်အလက်များမပေးနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဌာနခွဲဝေမှုကိုလည်း မဖော်ပြပါ။ ယင်းက တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ကထုတ်လုပ်သောကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုကိုသာဖော်ပြသည်။ တိုင်းပြည်ရှိ လူဦးရေကိုမူ ထည့်သွင်းခြင်းမရှိချေ။ ဂျီပီသေးကွေးပါက လူဦးရေ နည်းသဖြင့် ချမ်းသာသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ဆွေးနွေးချက်

- ၃။ ကျောင်းသားများကိုဂျီပီအား လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ဂျီပီကြည့်ခိုင်းပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ လူဟု အဓိပ္ပာယ် ရသည်။ တစ်ဦးချင်းဂျီပီသည် လူဦးရေကို စားထားသော ကိန်းဖြစ်သည်။ သူတို့ဘာကို သတိပြုမိပါသလဲ။ ယင်းအချက်အလက် များသည် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ စီးပွားရေးအား ပိုမိုတိကျပါစေသလား။ ဘာကြောင့်ပါလဲ။ စီးပွားရေးကိန်းဂဏန်းများကို လေ့လာရာ၌ တိကျမှုနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာကို တွေ့ပါသလား။ များသောအားဖြင့် ဂျီပီသည် လူတစ်ဦးချင်းဂျီပီက ပိုမိုတိကျသော စီးပွားရေးညွှန်ကိန်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ပျမ်းမျှ လူတစ်ဦးစီ၏ နေထိုင်မှုအဆင့်အတန်းကို မဖော်ပြနိုင်ချေ။ စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးအတွက် တိကျစွာ အင်အားရှိ၊ မရှိကို သေချာစွာ တက်ပြနိုင်ချေမရှိပါ။ ထိုင်းနိုင်ငံတွင်း တစ်ဦးချင်းဂျီပီသည် အိန္ဒိယ ထက်ပိုမိုမြင့်မားသော်လည်း ဂျီပီတစ်ရပ်လုံးမှာ အိန္ဒိယက ထိုင်းထက်သာလွန်သဖြင့် စီးပွားရေးအင်အားမှာ အိန္ဒိယက ထိုင်းထက် သာလွန်သည်။

အီကွေတိုရီယယ်ဂီနီယာရှိ တစ်ဦးချင်းဂျီပီ

ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု

slum (noun) –ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်

condemn (verb) –ရှုံ့ချသည်။ ပြစ်တင်ဝေဖန်သည်

corruption (noun)–အလွဲသုံးစားလုပ်ခြင်း။ ပစ္စည်းဥစ္စာအလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခြင်းကျောင်းသားများကို စာဖတ်ခိုင်း၍ မသိသော စကားလုံးများကို မှတ်ထားကာ အဘိဓာန်တွင် ဖတ်ခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ပထမဦးဆုံး ကျောင်းသားနှစ်ယောက်တစ်တွဲထားကာ စာပိုဒ်အောက်ဆုံးရှိ မေးခွန်းများကို ဖြေခိုင်းပါ။ သူတို့အား အုပ်စုတစ်စုဖွဲ့ကာ သူတို့အဖြေများကို နှိုင်းယှဉ်ခိုင်းပါ။ သူတို့အဖြေများမတူပါက အားလုံးလက်ခံနိုင်မည့် အဖြေကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။အုပ်စုတစ်စု၏ အဖြေကိုတခြားအုပ်စု သဘောတူမတူကြည့်ပါ။

အဖြေများမှာ-

၁။ အီကွေတိုရီယယ်ဂီနီယာ၏ တစ်ဦးချင်းဂျီပီဝင်ငွေမှာ အဘယ်ကြောင့် မြင့်မားနေရသနည်း။

ဂျီပီဝင်ငွေမြင့်မားနေခြင်းမှာ ကမ်းရိုးတန်းအနီး ပင်လယ်အောက်ရှိ ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့အများအပြားတွေ့ရှိရခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

၂။ ဂီနီယာ၏ တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေ မြင့်မားနေပါလျက် အဘယ်ကြောင့် လူအများအပြား ဆင်းရဲမွဲတေ နေရပါသနည်း။

လူအများအပြားမှာ ရေနံမှ ဝင်ငွေရရှိသော်လည်း ဓာတ်ငွေ့ကို သမ္မတမှ လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားပြီး ယင်းနှင့်နီးစပ်သောအသိုင်းအဝိုင်းကသာ ရရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

၃။ အစိုးရနှင့် စစ်တပ်က ပြည်သူကို ဘယ်လို ထိန်းချုပ်ထားသနည်း။

တရားမမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပခြင်း၊ အကြမ်းဖက်နည်းလမ်းသုံးကာ နှိမ်နင်းခြင်းနှင့်အာဏာ အလွဲသုံးစားခြင်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ထားသည်။

၄။ တစ်ဦးချင်းဂျီပီအား စီးပွားရေးညွှန်ကိန်းအဖြစ်အသုံးပြုမှုသည်အဘယ်ကြောင့် ကန့်သတ်ချက် ရှိရသနည်း။

တစ်ဦးချင်းဂျီပီသည် ဥစ္စာဓာတ် တိုင်းပြည်အတွင်း မည်သို့ခွဲဝေသည်ကို မပြသနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်သည် ပိုက်ဆံအများအပြားရှိနိုင်သော်လည်း တိုင်းသူပြည်သားများမှာ ဆင်းရဲနိုင်သည်။

၃။ ကုလသမဂ္ဂလူသားဖွံ့ဖြိုးမှု ညွှန်ကိန်း

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

poverty (noun)-ဆင်းရဲခြင်း

literacy (noun)-စာရေးနိုင်၊ ဖတ်နိုင်သော

life expectancy (noun)-မျှော်မှန်းသက်တမ်း

to rank (verb)-အစီအစဉ်အတိုင်းသတ်မှတ်သည်။

development-တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ တိုးတက်မှု

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားနှစ်ယောက်တစ်တွဲအား စာပိုဒ်မှ အရေးကြီးသောအချက် သုံးချက်ကို ရေးချပါ။ ထိုအချက်များသည် အဘယ်ကြောင့် အရေးကြီးသော အချက်များ ဖြစ်သင့်သည်ကို တစ်တွဲနှင့်တစ်တွဲ အပြန်အလှန် နှိုင်းယှဉ်၍ သင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးခိုင်းပါ။

ဆွေးနွေးချက်

၂။ မြေပုံသည် အဘယ်ကြောင့် တိုးတက်မှုနိမ့်ကျသော အာဖရိကနိုင်ငံ အများအပြားကို ပြသနေသနည်း။ ကျောင်းသားများကို အဘယ်ကြောင့်ဟူသော မေးခွန်းကို မေးပါ။

ဆွေးနွေးစရာအချက်များ

ရာသီဥတု၊ စစ်၊ နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှု၊ အာဏာအလွဲသုံးစွဲစားလုပ်ခြင်း၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ (ကုန်းလမ်း၊ မီးရထားလမ်း၊ ဆက်သွယ်ရေး)၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ ပညာရေးဝန်ဆောင်မှု။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ ကျောင်းသားများ ၃ဦးမှ ၅ဦးပါဝင်သော အုပ်စုများဖွဲ့ပါ။ သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်ကို ခန့်မှန်းခိုင်းပါ။ သူတို့အား အဆင့်မည်မျှ ပေးမည်နည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသည်ကို မေးပါ။ ဆွေးနွေးရန် ၁၀ မိနစ်အချိန်ပေးပြီး အချက်အလက်များကို ချရေးခိုင်းပါ။ ထို့နောက် အတန်းနှင့် ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။

အခန်း (၁၄) စီးပွားရေးစနစ်များ

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲ၍ စီးပွားရေးစနစ်အကြောင်း ဆွေးနွေး၍ ၎င်းတို့အမြင်များကို ချရေးခိုင်းပါ။ အုပ်စုတစ်စုချင်းစီ၏ အမြင်များကို တစ်တန်းလုံး၏ သဘောထားနှင့် တိုက်ဆိုင်ခြင်းရှိမရှိစစ်ဆေးပါ။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

to interfere (verb)-သူများအားလွှမ်းမိုးရန် ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ပတ်သက်သည်။ဝင်ရောက်စွက်ဖက်သည်။

allocation (noun)-စီမံဖြန့်ကျက်ထားခြင်း

unique (adj)-အများနှင့်မတူသော

စီးပွားရေးစနစ်အကြောင်းရေးထားသော စာပိုဒ်များကို ကျောင်းသားများအား ၁၅မိနစ် ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်သား၏ အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

- ၂။ ကျောင်းသားများအား သူတို့၏ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်းဖြင့် ၁၀ မိနစ်ခန့် သတင်းအချက်အလက်များကို ကြည့်ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် အုပ်စုများခွဲပြီး သတင်းအချက်အလက်များကို မမြင်အောင်စာအုပ်ပိတ်ခိုင်းထားပါ။ဉာဏ်စမ်းပဟေဠိကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပြီး အုပ်စုတစ်အုပ်စုချင်းအား စာရွက်ပေါ်တွင်ဖြည့်ခိုင်းပါ။ ယင်းလေ့ကျင့်ခန်းအတွက် ၁၅ မိနစ် အချိန်ပေးပါ။

က။ စီမံကိန်းစနစ်စီးပွားရေးတွင် ပုဂ္ဂလိကတစ်ဦးချင်းနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များက ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်။ ယင်းအဆိုပြုချက်သည် မှားပါက အမှန်ပြင်ရေးပေးပါ။

အဖြေ။ မှား (စီမံကိန်းစနစ်စီးပွားရေးတွင် အစိုးရကသာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်)

ခ။ ပေါင်းစပ်စီးပွားရေးတွင် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များက ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ မည်သို့မည်ပုံထုတ်လုပ်မည်ကို မဆုံးဖြတ်ပေ။

အဖြေ။ မှား (ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များသည် အစိုးရက မည်သို့ထုတ်လုပ်မည်ကို ပူးပေါင်းစဉ်းစားကြသည်)

ဂ။ လွတ်လပ်သော ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် အစိုးရက စီးပွားရေးနှင့်ပတ်သက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ထိန်းချုပ်မှု မရှိ။

အဖြေ။ မှား (ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများက စီးပွားရေးဆုံးဖြတ်ချက်များကို အစဉ်အမြဲဆုံးဖြတ်သည်။ သို့သော် တစ်ခါတစ်ရံ အစိုးရကလည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချလေ့ရှိသည်)

ဃ။ တိုင်းပြည်အားလုံး ပြုလုပ်သော အခြေခံစီးပွားရေးဆုံးဖြတ်ချက် ၄ ရပ်ကိုဖော်ပြပါ။

၁။ မည်သည့်ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုကိုထုတ်လုပ်ရန်

၂။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုကို မည်ကဲ့သို့ထုတ်လုပ်ရန်

၃။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုကို မည်သူက မည်မျှရရန်

၄။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်အား မည်မျှကုန်ကျမည်ကို သိရှိရန်၁၅မိနစ်အချိန်ပေးကာ အုပ်စုတစ်စု၏ အဖြေများကို အခြားအုပ်စုတစ်စုနှင့်လဲလိုက်ပါ။ အုပ်စုတစ်စုမှ မေးခွန်း (က) ၏ အဖြေကိုတစ်တန်းလုံးနှင့် အဖြေမှန်မမှန်တိုက်ကြည့်ပါ။ အဖြေမှန်ပါကသင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။ မေးခွန်းအားလုံးကိုဖြေဆိုပါ။

မှတ်သားရန်သဒ္ဒါနှင့်စာလုံးပေါင်းများသည် အရေးမကြီးပါ။ အကြံဉာဏ်သာ အရေးကြီးသည်။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၁။ က၊ ခ၊ ဂ ပါပေးထားသောအချက်များကို ကျောင်းသားများအား ဖတ်ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် ၅ မိနစ် အချိန်ပေးပြီးမည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကမည်သည့် စီးပွားရေးစနစ်ကို ရည်ညွှန်းသည်ကိုမေးပါ။

အဖြေများမှာ-

- (က) ပေါင်းစပ်စီးပွားရေး၊
- (ခ) လွတ်လပ်သောဈေးကွက်စီးပွားရေး၊
- (ဂ) စီမံကိန်းစီးပွားရေး၊

စီးပွားရေးလွတ်လပ်မှု

ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပြီး နားလည်မှုရှိမရှိ စစ်ဆေးပါ။

ဆွေးနွေးရန်

၂။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲ၍ မေးခွန်းများကိုဆွေးနွေးရန် အချိန်အနည်းငယ်ပေးပါ။ အုပ်စုတစ်စုချင်းစီ၏ အမြင်ကို တစ်တန်းလုံးနှင့် သဘောတူ မတူမေးပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲ၍ လုံးဝလွတ်လပ်သော ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်၏ ဖြစ်နိုင်သော အန္တရာယ်များကို စဉ်းစားခိုင်းကာ လုံးဝချုပ်ကိုင်ထားသော စီမံကိန်းစီးပွားရေးစနစ်၏ အန္တရာယ်ကိုပါ ဆက်လက်စဉ်းစားခိုင်း ပါ။

အုပ်စုတစ်စု၏ အမြင်ကို အခြားအုပ်စုက သဘောတူမတူ မေးပါ။ သူတို့၏ အကြံဉာဏ်များသည်ကောင်းမွန်လျှင် သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။

အောက်ဖော်ပြပါအချက်များကို စဉ်းစားနိုင်ရန်လမ်းကြောင်းပေးပါ။

လွတ်လပ်သောဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်၏ ဖြစ်နိုင်သော အန္တရာယ်

- ◆ လုပ်ငန်းရှင်များသည် သူတို့အလုပ်သမားများအား လုပ်ခအနည်းငယ်သာပေးနိုင်သည်။
- ◆ လုပ်ငန်းရှင်များသည် ယှဉ်ပြိုင်မှုများအားဖျက်ဆီးရန် တရားမမျှတစွာ လုပ်ကိုင်နိုင်သည်။
- ◆ အကျိုးအမြတ်ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ်မဲ့ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထုတ်လုပ်သုံးစွဲနိုင်သည်။
- ◆ အဓိကဝန်ဆောင်မှုများဖြစ်သည့် ပညာရေး၊ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများသည် ပိုက်ဆံမပေး နိုင်သော သူများအား မပေးရန် ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

စီမံကိန်းစီးပွားရေး၏ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ဖွယ်ရှိသည့် အန္တရာယ်များ

- ◆ အစိုးရ ဆုံးဖြတ်ချက်မှားယွင်းပါလျှင် ပြည်သူတိုင်းကို ထိခိုက်စေသည်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးတွင် လုပ်ငန်းအများအပြားသည် မတူညီသော စီးပွားရေးဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြုလုပ်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် အန္တရာယ်ပိုကြီးမားသည်။
- ◆ ယှဉ်ပြိုင်မှုကင်းမဲ့သဖြင့် ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ အရည်အသွေးကျဆင်းလာနိုင်သည်။ ရွေးချယ်မှုအနည်းငယ်သာ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ရောင်းလိုအားမှာလည်းမထိရောက်ချေ။
- ◆ အစိုးရသည် စီးပွားရေးအာဏာအလွန်အကျွံရရှိထားသဖြင့် အာဏာကိုအလွဲသုံးစားပြုလုပ်နိုင်သည်။
- ◆ ဝယ်လိုအားခန့်မှန်းရန် ခက်ခဲပြီး စီမံကိန်းစီးပွားရေးသည် အလုပ်မဖြစ်၊ ဈေးကွက်စီးပွားရေးတွင်မူ ထုတ်လုပ်သူ အများအပြား ရှိသဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် လွယ်ကူသည်။
- ◆ ပြိုင်ဆိုင်ခြင်းကြောင့် ဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းစေနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် စီမံကိန်းစီးပွားရေးတွင်မူ ပြိုင်ဆိုင်မှုနည်းပါးသည်။ စီးပွားရေးစနစ်တွင် အဓိကစဉ်းစားရမည့်အချက်မှာ ဖြန့်ဝေခြင်းနှင့် စီးပွားရေးလွတ်လပ်မှုအကြား ဆက်သွယ်မှုဖြစ်သည်။

ဥစ္စာဓနခွဲဝေခြင်းနှင့်စီးပွားရေးလွှဲလပ်မှု

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

to minimise (verb)-သေးနိုင်သမျှသေးသေးလုပ်သည်

controvercial (adj)-အငြင်းပွားဖွယ်ရာဖြစ်သော

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ဥစ္စာဓနခွဲဝေခြင်းနှင့် စီးပွားရေးလွှဲလပ်မှုအကြောင်း ရေးထားသောစာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။
မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်သား၍ အဘိဓာန်တွင် ရှာခိုင်းပါ။

အခန်း (၁၅) ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာစီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများ

မှတ်ရန်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများမှာ နိုင်ငံတကာဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အစည်းများအဖြစ် လူသိများ သည်။

စဉ်းစားရန်

၁။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲပြီး၊ ကမ္ဘာစီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများကို မိနစ်အနည်းငယ် စဉ်းစားခိုင်းပါ။ ရရှိလာသော အကြံဉာဏ်များကို ချရေးစေပါ။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

grand (noun)-တိုင်းပြည်တစ်ပြည် (သို့မဟုတ်) လူတစ်ဦးအား ပေးအပ်သောငွေ

condition (noun)-သတ်မှတ်ထားသောအခြေအနေ

asset (noun)-တန်ဖိုးရှိသောအရာ

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အကြောင်းရေးထားသော စာပိုဒ်အား၁၅မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကား လုံးများကို အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ဉာဏ်စမ်းပဟေဠိ ကျောင်းသားများအား အချက်အလက်ပိုင်းဆိုင်ရာ မေးခွန်း ၃ ခုမေးပါ။ နှစ်ယောက်တစ်တွဲစီထားပြီး တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မေးခွန်းများမေးခိုင်းပါ။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

to liberalise (verb) လွတ်လပ်အောင်ပြုလုပ်သည်

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အား ဝေဖန်ထားသော စာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို အဘိဓာန် တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၃။ မှားမှန် အောက်ဖော်ပြပါအချက်များကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။ ယင်းတို့အား မှန်မမှန် ဆုံးဖြတ် ခိုင်းပါ။ အချက်မှားပါကမှန်အောင်ပြန်ပြင် ပေးရမည်။ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ရန် ၁၀ မိနစ် အချိန်ပေးပါ။

က။ အခြေအနေအရဆိုသည်မှာ ကမ္ဘာ့ဘဏ်က ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများအား ပိုက်ဆံချေးရန် ကိုက်ညီသည်။ အခြေအနေဖြစ်သည်။

အဖြေ။ မှား (အခြေအနေအရဆိုသည်မှာ ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများ ပိုက်ဆံမရရှိမီ သူတို့အနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးမူဝါဒကို သဘောတူရခြင်းဖြစ်သည်)

ခ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ဆင်းရဲသောအသင်းဝင်များသည် ချမ်းသာသောနိုင်ငံများထက် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အပေါ် ပိုမိုလွှမ်းမိုးသည်။

အဖြေ။ မှား (ချမ်းသာသောနိုင်ငံများက ပိုမိုလွှမ်းမိုးနိုင်သည်)

ဆွေးနွေးရန်

- ၄။ ကျောင်းသားများအား အုပ်စုခွဲ၍ ရေကတအကြောင်းရေးထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ သူတို့အုပ်စုတိုင်းတွင် အောက်ဖော်ပြပါအချက်များကို ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။
- ၁။ ရေကတကိစ္စသည် အမျိုးသားရေးနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အကျိုးစီးပွားသာဖြစ်သည်။ သင့်မှာ အာဏာရှိလျှင် ထိုစီမံကိန်းအား ရှေ့တိုးမလား (သို့) နောက်ဆုတ်မလား စဉ်းစားပါ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။
- ၂။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်သည် ယင်းစီမံကိန်းအား ငွေကြေးထောက်ပံ့ရန် မှန်ကန်ပါသလား။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဆွေးနွေးရန် အချိန် မိနစ် ၂၀ ပေးကာ အုပ်စုတစ်အုပ်စုချင်းစီမှ အမြင်ကိုမေးပါ။

မှတ်သားရန်-ဆွေးနွေးခြင်း၏ အဓိကအချက်မှာ ကျောင်းသားများအား အမျိုးသားရေးနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအကျိုးစီးပွားများ ဖြစ်ခြင်းနှင့်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်လွှမ်းမိုးမှုကို သိရှိရန်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

fixed exchange rate နိုင်ငံအုပ်စုတစ်စု၏ ငွေကြေးလဲလှယ်နှုန်းအား သတ်မှတ်ထားသောနှုန်းထား။

ဝေဖန်ချက်ပါသော အိုင်အမ်အက်ဖ်အ

ကြောင်းရေးထားသည့်စာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ မှားမှန် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။
- ၁။ အိုင်အမ်အက်ဖ်သည် ငွေလိုနေသော နိုင်ငံများကို ပိုက်ဆံချေးသည်။
အဖြေ။ မှန်
- ၂။ စီးပွားရေးအရွယ်အစားသေးငယ်သော နိုင်ငံများအား စီးပွားရေးအင်အား ကြီးမားသော နိုင်ငံကြီးများထက် ပိုမိုချေးငှားရန် ခွင့်ပြုသည်။
အဖြေ။ မှား (စီးပွားရေးအင်အားကြီးမားသော နိုင်ငံများအား ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများထက် ပိုမိုချေးငှားရန်ခွင့်ပြုသည်)
- ၃။ စီးပွားရေးကြီးမားသောနိုင်ငံများသည် အိုင်အမ်အက်ဖ်ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများထက် ပိုမိုလွှမ်းမိုးမှုရှိသည်။
အဖြေ။ မှန်
- ၄။ အိုင်အမ်အက်ဖ်ကို ဝေဖန်သူများက ယင်း၏ပေါ်လစီများသည် ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများရှိ ဆင်းရဲမှုကိုလျှော့ချနိုင်ခဲ့ကြောင်း ငြင်းချက်ထုတ်ကြသည်။
အဖြေ။ မှား (အိုင်အမ်အက်ဖ်၏ မူဝါဒများသည် ဆင်းရဲမွဲတေမှုကိုသာ တိုးပွားစေသည်) အိုင်အမ်အက်ဖ်နှင့်အရေ့အာရှဘဏ္ဍာရေးအကျပ်အတည်းအကြောင်းရေးသားထားသော စာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထား၍ အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲ၍ စာပိုဒ်များမှ အဓိကအချက်များကို စာဖတ်စဉ်တွင် မှတ်သား၍ချရေးခိုင်းပါ။ အတိအကျဖြစ်ရန်မလိုဘဲ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ရန် ၁၅ မိနစ်အချိန်ပေးပါ။ ထို့နောက် ကျောင်းသားများကို အချက်အလက်မည်မျှ များများမှတ်နိုင်သနည်းကို စစ်ဆေးပါ။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

tear gas (noun)-မျက်ရည်ယိုခါတ်ငွေ့

ကျောင်းသားများအား စီအာတဲလ်တိုက်ပွဲကြောင်း ရေးထားသောစာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထားကာအဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများအား အုပ်စုခွဲကာ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အိုင်အမ်အက်ဖ်နှင့် ဒဗလျူတီအို အချက်အလက် များကိုကြည့်ခိုင်းပါ။ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုစီအား ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်စေသည့် အချက်အလက်များကို ရေးသားခိုင်းပါ။ ထို့နောက် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု နှိုင်းယှဉ်ပါ။

အခန်း (၁၆) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေး

လေ့ကျင့်ခန်း (၁) နှင့် (၂) ကို စာအုပ်ပိတ်၍ လုပ်ခိုင်းပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုဖွဲ့ပြီး မြေပုံတစ်ပုံအကြမ်းချဆွဲခိုင်းပါ။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စိတ်တွေးထင်ချက်များကိုဖြည့်ခိုင်းပါ။ ထိုအဆင့်ကိုအုပ်စုအလိုက်လုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။

လေ့ကျင့်ခန်း လုပ်ပြီးသည့်နှင့်တပြိုင်နက် စာအုပ်ဖွင့်ခိုင်းပါ။ကျောင်းသားများအား အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေးအကြောင်း ရေးထားသော ပထမစာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် ကျောင်းသားတစ်ယောက်ကို ရွေးချယ်ပီးရှင်းပြစေပါ။

ဆွေးနွေးရန်

၂။ နိုင်ငံများသည် ဘာကြောင့်ကုန်သွယ်ရသနည်း။ အမေးများကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။ ကျောင်းသားများ၏ အကြံဉာဏ်များကိုတောင်းယူပါ။ လိုအပ်ချက်နှင့်လိုအပ်မှုကို ဖြည့်တင်းခြင်းဟူသော စာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထားပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

title and text

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တစ်တွဲစီထားပြီး မြန်မာနိုင်ငံသို့တင်သွင်းနေသော သွင်းကုန်ပို့ကုန်များကို စဉ်းစားခိုင်း ပါ။

မြန်မာနိုင်ငံသည် အထည်အလိပ်၊ ရေနံထွက်ပစ္စည်းများ၊ ပလတ်စတစ်၊ ယန္တရားများ၊ ပို့ဆောင်ရေးယန္တရား၊ ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းခွင်သုံး ပစ္စည်းများဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံသို့ သွင်းကုန်များမှာ တရုတ်နိုင်ငံမှ ၂၉ ရာခိုင်နှုန်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံမှ ၂၂ ဒသမ ၂ရာခိုင်နှုန်း၊ စင်ကာပူ ၁၈ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်း၊

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကပို့ကုန်များမှာ အထည်အလိပ်၊ သဘာဝခါတ်ငွေ့၊ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ၊ ငါးနှင့် ဆန်တို့ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၅ တွင် မြန်မာပို့ကုန်များမှာ ထိုင်း၊ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်နှင့် ဂျပန်သို့တင်ပို့ခဲ့သည်။

လေ့ကျင့်ခန်း ပြုလုပ်ပြီးနောက် ဈေးနှုန်းမြင့်တက်ခြင်းအကြောင်းရေးထားသော စာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသား များအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထားပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

title and text

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

to specialise (verb) အလုပ်စူးစိုက်စိုက်လုပ်ကိုလုပ်သည်။

သီးခြားကုန်သွယ်ခြင်းအကြောင်းရေးထားသောစာပိုဒ်ကို ၁၅မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်သား၍ အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

title

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကောင်းကျိုးနှင့်ဆိုးကျိုးများကိုဖော်ပြပါ။ အုပ်စုများဖွဲ့ကာ မေးခွန်းအကြောင်းကို၁၀မိနစ်ခန့် စဉ်းစားပါ။အကြံဉာဏ်များကို ချရေးစေပြီးအုပ်စုတစ်ခုနှင့်တစ်ခုနှိုင်းယှဉ်ပါ။

ကောင်းကျိုးများမှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်နိုင်သည်။

- ◆ ဈေးပေါသောလုပ်အား၊
- ◆ သဘာဝရင်းမြစ်များချမ်းသာမှု၊
- ◆ ပထဝီအနေအထားအရ အရေးပါသော နေရာဖြစ်ခြင်း၊
- ◆ မလက္ခာရလက်ကြားနှင့်နီးစပ်ခြင်း၊

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကုန်သွယ်ရေးကော်မရှင်ကျောင်းသားများနှစ်ယောက်တစ်တွဲစီထားကာ မြန်မာနိုင်ငံကအာရှစိုက်ထုတ်လုပ်သင့်သောလုပ်ငန်း ၅ မျိုးကိုဖော်ပြပါ။ အာယုံကြောင့် ယင်းကုန်စည်များကို ပြည်ပပို့ကုန်တိုးမြှင့်သင့်ကြောင်းကို မေးမြန်းပါ။ ကျောင်းသားများအား ဖြေဆိုရန်အတွက် ၁၅ မိနစ်အချိန်ပေးပါ။

ကုန်သွယ်ရေးချိန်ခွင်လျှာ

ကုန်သွယ်ရေးချိန်ခွင်လျှာအကြောင်းရေးထားသောစာပိုဒ်ကို ၁၅မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအားဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသော စကားလုံးများကို မှတ်ထား၍ အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။ကုန်သွယ်ရေးလိုငွေပြုမှုအကြောင်းရေးထားသောစာပိုဒ်အား၁၅မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများ ကို မှတ်သားစေပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ တရုတ်နှင့် အမေရိကန်ကြားကုန်သွယ်ရေး၊ ကျောင်းသားများကိုအုပ်စုခွဲပါ။ သူတို့စဉ်းစားရလွယ်ကူစေရန် မိနစ်၂၀ခန့်အချိန်ပေး၍အောက် ဖော်ပြပါအချက်အလက်များကိုပြောပြပါ။

လုပ်အား

တရုတ်ရှိလုပ်အားစုသည် အမေရိကန်ထက်သက်သာသောကြောင့် ထုတ်လုပ်ရေးတွင် ကျွမ်းကျင်မှုနည်းပါးသော လုပ်အားလိုအပ်သည်ကုန် ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ရာတွင် ပိုမိုဈေးပေါသည်။ အမေရိကန်တွင် လုပ်အားခမှာဈေးကြီးသဖြင့် လုပ်အားအများအပြားသုံးရသော ကုန်စည်များမှာ ဈေးကြီးသည်။

နည်းပညာ

အမေရိကန်သည် ကျွမ်းကျင်အလုပ်သမားများ၊ အဆင့်မြင့်နည်းပညာ၊ လိုအပ်သော ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများကို ထုတ် လုပ်ရန် အာရုံစိုက်သည်။ အာယုံကြောင့်ဆိုသော် အမေရိကန်ရှိနည်းပညာနှင့် ပညာရေးသည် တရုတ်နိုင်ငံထက်ပိုမို ကောင်းမွန် သော်လည်း လုပ်အားမှာမူအမေရိကန်က ပိုဈေးကြီးသည်။ သတ္တု၊သစ်၊ ဝါဂွမ်းနှင့်သက်ဆိုင်သော ကုန်ပစ္စည်းများကိုမူ နည်း ပညာနှင့်အလုပ်သမား အနည်းငယ်သုံး၍အမြောက်အမြား ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ဓာတုပစ္စည်းများ၊ လေယာဉ်များ၊ စက်မှုလုပ်ငန်း သုံးပစ္စည်းများအတွက် ကျွမ်းကျင်သော လုပ်သမားများနှင့်အဆင့်မြင့်နည်း ပညာလိုအပ်သည်။

ကြွယ်ဝမှု

အမေရိကန်သည် ချမ်းသာသောနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ပျမ်းမျှအမေရိကန်တစ်ဦးသည် တရုတ်တစ်ဦး ထက်ပိုက်ဆံ ပိုရသည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်များသည် ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများကို တရုတ်တို့ထက် ပိုမိုစားသုံးကြသည်။ တရုတ်နိုင်ငံ သည်တစ်ဟုန်ထိုးတိုးတက်နေသော်လည်း လူဦးရေအများစုမှာ ဆင်းရဲနေဆဲဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တရုတ်လူမျိုးတို့က အမေရိကန်တို့ထက် ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများကိုလျော့နည်းစွာစားသုံးကြသည်။

ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ စားသုံးခြင်း၊ လိုအပ်ချက်များ

ဈေးပေါသော လုပ်အားများအကျိုးဆက်ကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံသည် ထုတ်ကုန်အမြောက်အမြားကို ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ယင်းသို့ထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အတွက် ဝါဂွမ်း၊ သစ်သား၊ ပလတ်စတစ်စသောကုန်ကြမ်းများလိုအပ်သည်။ ထိုလိုအပ်ချက်များကို ပြည်တွင်းမှမပံ့ပိုးနိုင်သောအခါ ပြည်ပမှဝယ်ယူရသည်။ အမေရိကန်ကမူ ကုန်စည် ပစ္စည်းအမြောက် အမြားမလိုအပ်သောကြောင့် အချို့ကုန်ကြမ်းများကိုတရုတ်နိုင်ငံသို့ရောင်းချသည်။ အချို့ကုန်စည်များကို အမေရိကန်တွင် ထုတ်လုပ်ခြင်းထက် တရုတ်နိုင်ငံထုတ်ပစ္စည်းများကိုဝယ်ယူခြင်းကပို၍ဈေးသက်သာသည်။

ဆွေးနွေးချက်

၂။ တရုတ်နှင့်အမေရိကန်၏ ကုန်သွယ်ရေးလိုငွေပြမူသည် အဘယ်ကြောင့် ကြီးမားသနည်း။

အမေရိကန်စီးပွားရေးသည်ထုတ်ကုန်များကိုစားသုံးမှုဖြင့် မောင်းနှင်သည်။ သူတို့စားသုံးသော ကုန်စည်များမှာ တရုတ်နိုင်ငံမှ ဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို ထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်ခြင်းဖြင့် မောင်းနှင်သည်။ ထိုသို့ ထုတ်လုပ်ရန် အမေရိကန်မှ ကုန်ကြမ်းအချို့ လိုအပ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံမှ အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့သောကုန်ပစ္စည်းများတန်ဖိုးသည် တရုတ်နိုင်ငံက အမေရိကန်နိုင်ငံမှ တင်သွင်းသော ကုန်ကြမ်းများတန်ဖိုးအောက်နည်းသည်။

ဆွေးနွေးရန်

၁။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွက် ကုန်သွယ်ရေး လိုငွေပြမူမှဖန်တီးသော ပြဿနာများကို ဖော်ပြပါ။မေးခွန်းကို ကျောင်းသားများအားမေးပါ။ သူတို့ကကောင်းမွန်စွာ ဖြေကြားနိုင်လျှင် အဖြေများကိုသင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။ သူတို့ မစဉ်းစား နိုင်ပါက မေးခွန်းများကိုမေးပါ။ နိုင်ငံအတွင်းသို့ ထုတ်ကုန်အများအပြားတင်သွင်းရသော အလုပ်များမှာအဘယ်နည်း။ အခြားနိုင်ငံများအားမှီခိုနေရသည်ဆိုသည်မှာအဘယ်နည်း။

ကျောင်းသားများအား ကုန်သွယ်ရေးလိုငွေပြမူ အကောင်းထဲမှအဆိုးကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထားစေပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

အတွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု—အမေရိကန်တွင် တခြားနိုင်ငံများက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း

ပြင်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု—အမေရိကန်က တခြားနိုင်ငံများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲပါ။ အရေးကြီးသောကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ၅မျိုးကိုစာရင်းလုပ်ခိုင်းပါ။ ထိုပစ္စည်းများသည် သူ့နိုင်ငံက ထုတ်လုပ်ရာတွင် အခက်အခဲရှိသောပစ္စည်းများ ဖြစ်ရမည်။ ထိုပစ္စည်းများအား ထုတ်လုပ်သော နိုင်ငံခြားအစိုးရနှင့်ကုမ္ပဏီများကသင့်နိုင်ငံအား တင်ပို့စေရန် မည်သည့်မဟာဗျူဟာများ သူတို့အသုံးပြုမည်နည်း။ သူတို့ အကြံဉာဏ်များကိုအတန်းအားတင်ပြရန် ၂ မိနစ်လောက်တင်ဆက်မှုပြုလုပ်ခိုင်းပါ။ သူတို့၏ ရွေးချယ်မှုအတွက် အကြောင်းပြချက်များ ပေးခိုင်းပါ။ သူတို့၏ အကြံဉာဏ်များနှင့်တစ်တန်းလုံး သဘောတူမတူမေးမြန်းပါ။

ကုန်သွယ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးဝါဒ၊ အခွန်နှင့်ပံ့ပိုးမှု

ကျောင်းသားများအား ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထားစေပြီးအဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ဆွေးနွေးရန်

le i msising

နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးကို ကာကွယ်မည့်မဟာဗျူဟာများကို ကျောင်းသားများအားမေးပါ။ သွင်းကုန်အတားအဆီး များဟူသော စာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထားခိုင်းပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ဆွေးနွေးရန်

- ၁။ ပို့ကုန်အတားအဆီးများသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် အဘယ်ကြောင့်အသုံးဝင်သနည်း။ ကျောင်းသားများအားအုပ်စုခွဲပြီး ယင်းမေးခွန်းအကြောင်း မိနစ်အနည်းငယ်စဉ်းစားခိုင်းပါ။ အုပ်စုခွဲ၍ ဆွေးနွေးစေပါ။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

to compete (verb)-ယှဉ်ပြိုင်သည်။

to dominate (verb)-လွှမ်းမိုးသည်။

liberalisation (noun)-လွတ်လပ်စေခြင်း

ပို့ကုန်အတားအဆီးများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအကြောင်းကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်သားကာ အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

- ၂။ မှားမှန်ရောထွေး အမှန်ရွေးချယ်ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တစ်တွဲစီထားကာ အောက်ဖော်ပြပါလေ့ကျင့်ခန်းများကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။ ကျောင်းသားများလေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ရန်နှင့် အဖြေများကို သူတို့၏ မှတ်စုစာအုပ်တွင်ချရေးရန်အချိန်ပေးပါ။ ထို့နောက်ကျောင်းသားများအတွဲများကို ပြောင်းပေး၍ အတွဲများကိုအဖြေများအားနှိုင်းယှဉ်ခိုင်းပါ။

၁။ ပို့ကုန်အတားအဆီးဆိုသည်မှာ အချို့သောပိုဏ္ဏာကုန်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသည်

က။ ပိုမိုဈေးချိုလာသည်

ခ။ ပိုမိုဈေးကြီးလာသည် နိုင်ငံထဲသို့ မတင်သွင်းခိုင်းပေ

၂။ အချို့က သွင်းကုန်အတားအဆီးများသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကို အကျိုးပြုသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

က။ ပို့ကုန်များတင်သွင်းရန် ကူညီသည်။

ခ။ တခြားနိုင်ငံများသို့ ကုန်စည်ရောင်းချရန်ကူညီသည်။

ဂ။ သူတို့၏ စီးပွားရေးအား ကာကွယ်ရန်အကျိုးပြုသည်။

၃။ ဆီနီဂေါ၊ ယူဂန္ဒာနှင့် မက္ကဆီကိုတို့တွင် ကုန်သွယ်ရေးလွတ်လပ်ခွင့်ပေးခြင်းသည်။

က။ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုကိုဖန်တီးသည်

ခ။ စီးပွားရေးပြဿနာများကိုဖန်တီးသည်

ဂ။ နိုင်ငံခြားပို့ကုန်များကို ရပ်ဆိုင်းစေသည်

အဖြေများ ၁။ (ခ) ၂။ (ဂ) ၃။ (ခ)

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၃။ နားလည်မှုကိုစစ်ဆေးခြင်းကျောင်းသားများအား အောက်ဖော်ပြပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုရန် အချိန်ပေးပါ။ ဖြေဆိုပြီးပါကနှစ်ယောက်တစ်တွဲစီ အဖြေတိုက်ခိုင်းပါ။ သူတို့သဘော တူမတူမေးမြန်းပါ။အမေးနှင့်အဖြေများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

၁။ သွင်းကုန်အတားဆီးများသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် ကောင်းမွန်ကြောင်း လူအချို့က အဘယ်ကြောင့်ထင်ရသနည်း။
အဖြေ။ ဒေသတွင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား နိုင်ငံခြားပို့ကုန်များနှင့် အောင်မြင်စွာယှဉ်ပြိုင်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၂။ ဂျပန်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ တရုတ်၊ အီတလီ၊ ဩစတေးလျ၊ ဖင်လန်နှင့် ပြင်သစ်တို့ ကူညီသောအချက်များကို ဖော်ပြပါ။
အဖြေ။ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုအတွက် သွင်းကုန်အတားဆီးများကို အထက်ပါနိုင်ငံများကအောင်မြင်စွာ အသုံးပြုသည်။

၃။ အိုင်အမ်အက်ဖ်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ သွင်းကုန်အတားဆီးများကို အဘယ်ကြောင့် လျှော့ချစေချင်သနည်း။
အဖြေ။ သွင်းကုန်အတားဆီးများကို လျှော့ချခြင်းသည် ယင်းနိုင်ငံတို့၏ စီးပွားရေးကို တိုးတက်စေသည်။

၄။ ဆီနီဂေါတွင် ကုန်သွယ်ရေးကို လွတ်လပ်စွာခွင့်ပြုခဲ့သောအခါ ဘာဖြစ်ခဲ့သနည်း။
အဖြေ။ ထုတ်လုပ်မှုတွင် အလုပ်လုပ်နေသော အလုပ်သမားသုံးပုံတစ်ပုံ အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်သွားသည်။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၄။ ကျောင်းသားများကိုအုပ်စုခွဲပါ။ မြန်မာနိုင်ငံသည် သွင်းကုန်တားဆီးရေးကို အဘယ်ကြောင့် အသုံးပြုသင့်သနည်း။ ကျောင်းသားများနှင့် ဆွေးနွေးပါ။

(၂) ကူညီပံ့ပိုးမှု

ပထမစာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထားကာ အဘိဓာန် တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ကူညီပံ့ပိုးမှုဆိုသည်မှာအဘယ်နည်း။

မည်သည့်စီးပွားရေးတွင် ကူညီပံ့ပိုးမှုများရှိသနည်း။

EU cap ကူညီပံ့ပိုးမှုက မည်သည့်ကုန်ပစ္စည်းများကိုကူညီသနည်း။

ဆွေးနွေးရန်

၁။ အီးယူက ယင်းလယ်သမားများကို အဘယ်ကြောင့်ပိုက်ဆံအများအပြား ပေးရသနည်း။အီးယူက ယင်းလယ်သမားများကိုမည်သူ့လက်ထဲမှကာကွယ်သနည်း။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် မည်သူတို့က သကြား။ အသားတို့ ကိုထုတ် လုပ်သနည်း။

အဖြေမှာ အီးယူက လယ်ယာကုန်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုဈေးချိုစွာထုတ်လုပ်နိုင်သော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှ လယ်သမားများရန်မှ ကာကွယ်သည်။ အီးယူက ယင်းလယ်သမားများကို ငွေကြေးအများအပြားပေးရခြင်းမှာ လယ်ယာထွက်ကုန်တန်ဖိုးများကိုနှိမ်ချပြီး နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် ယှဉ်ပြိုင် နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။

ဆွေးနွေးရန်

၃။ ကျောင်းသားများကိုအုပ်စုခွဲ၍ ရုပ်ပုံကိုပြောခိုင်းပါ။ ထို့နောက် ယင်းရုပ်ပုံကိုဆွေးနွေးပါ။

ထိုရုပ်ပုံက ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံးနိုင်ငံ ၃၀ ၊ တစ်နှစ်လျှင် ဒေါ်လာ ၃၀၅ ဘီလီယံဖြင့် ယင်းတို့၏ စိုက်ပျိုးရေးအား ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ လယ်သမားများရန်မှ ကာကွယ်ရန်အသုံးပြုကြသည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအား အကူအညီအနေဖြင့် ဒေါ်လာ ၅၀ ဒသမ ၆ ဘီလီယံ ပြန်လည်သုံးစွဲသည်။ မေးခွန်းမှာ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများမှ လယ်သမားများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ဘိဆိုလျှင် ထိုအကူအညီပေးမှုကို လိုအပ်ပါဦးမလား ဟူဖြစ်သည်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

surplus (noun) –အပို

to dump (verb) –လွှင့်ပစ်သည်

ကျောင်းသားများကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်ထားခိုင်းပြီး အဘိဓာန်တွင် ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တစ်တွဲထားကာ အောက်ဖော်ပြပါ မေးခွန်းများဖြေရန် မိနစ် ၂၀ ခန့် အချိန်ပေးပါ။

အီးယူတွင် အဘယ်ကြောင့် သကြားအရမ်းဈေးကြီးရသနည်း။

အီးယူသကြားဈေးသည် သွင်းကုန်အတားအဆီးကြောင့် ဈေးကြီးရခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသွင်းကုန်အတားအဆီးကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှ ဈေးချိုသောသကြားများကို ကန့်သတ်ထားသည်။ အီးယူသကြားသည် အီးယူလယ်သမားများကို ကူညီထောက်ပံ့ရသဖြင့် သကြား ဈေးကြီးရခြင်းဖြစ်သည်။

အီးယူက နှစ်တိုင်းထုတ်လုပ်သော သကြားအပိုတန်ဖျိန် ၅ သန်းအား ဘာလုပ်သလဲ။

အီးယူက အပိုသကြားများကို နိုင်ငံတကာဈေးကွက်သို့ ဈေးနည်းနည်းဖြင့်ရောင်းချသည်။

WTO က စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက် အီးယူက ဘာလုပ်ရန်သဘောတူသနည်း။

အီးယူကလယ်သမားများအားပံ့ပိုးနေမှုအား ၃၆ရာခိုင်နှုန်းလျော့ရန်၎င်း၊ ၂၀၀၆ မှ ၂၀၀၇တစ်နှစ်အကြားသကြားထုတ်လုပ်မှုအား ၁၃ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်လည်းကောင်း လျော့ချရန်သဘောတူခဲ့သည်။

ယခုလုပ်ဆောင်ချက်များက ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအား မည်သို့အကျိုးသက်ရောက်စေသနည်း။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအား ယင်းတို့၏ သကြားအား ပိုမိုလွယ်ကူပြီး ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဈေးနှုန်းဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများအား အုပ်စုခွဲပါ။ အုပ်စုတစ်စုစီသည် မြန်မာ့စီးပွားရေး မဟာဗျူဟာကော်မတီတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အုပ်စုတစ်စုစီအား သွင်းကုန်တားဆီးရေးနှင့် ကူညီပံ့ပိုးမှုများနှင့်သက်ဆိုင်သော ကုန်စည်ငါးခုအားကာကွယ်ရန် ရွေးချယ်ခိုင်းပါ။ အားလုံးအဆင့်သင့်ဖြစ်လျှင် အုပ်စုတစ်စုစီအား ၅ မိနစ်ခန့် အချိန်ပေးပြီး ဆွေးနွေးတင်ပြခိုင်းပါ။ သူတို့ အကြောင်းပြချက်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုဖော်ပြခိုင်းပါ။ ပြီးလျှင် နားထောင်နေသော ကျောင်းသားများအား မေးခွန်းမေးခိုင်းပါ။

မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် သွင်းကုန်တားဆီးရေးနှင့်ပံ့ပိုးမှုကူညီသော အစီအစဉ်များနှင့် တားဆီးရမည့်ကုန် ပစ္စည်းများမှာ အမျိုးသားစီးပွားရေးကို သီးခြားအရေးကြီးရမည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဆန်၊ ပဲ၊ သစ်သီးများ၊ ဓာတ်သတ္တုပစ္စည်းများ၊ သစ်၊ ငါးနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကဏ္ဍများဖြစ်သည်။

note

လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်ရေး

လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်ရေးကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။ ကျောင်းသားများအား လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေးဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း ဟူမေးပါ။ အဖြေများမှ အရေးပါသောစကားလုံးများ၊ စကားစုများကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ချရေးပါ။

လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်ရေးအကြောင်းရေးထားသော စာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသော စကားလုံးများကို မှတ်ထားစေပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ လွတ်လပ်တရားမျှတသောဈေးကွက် ကျောင်းသားများအား မာဇာလီရာရှိ ဇာဒီအကြောင်းစာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုဖွဲ့ပါ။ အောက် ဖော်ပြပါအချက်နှစ်ချက်အနက် မည်သည့်အချက်သည် ပိုမိုတရားမျှတသနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- က။ သွင်းကုန်အတားဆီးကို အခြားသောနိုင်ငံများမှ လိမ္မော်သီးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ အန္တရာယ်မှ ဇာဒီအား ကာကွယ်ရန်အသုံးပြုသည်။ သို့သော် မာဇာလီရာရှိ စားသုံးသူများက ယင်းတို့၏ လိမ္မော်သီးများ အားဈေးကြီးပေးဝယ် စားရသည်။
- ခ။ သွင်းကုန်အတားဆီးကို ဖယ်ရှားလိုက်သဖြင့် မာဇာလီရာရှိလိမ္မော်သီးဈေးမှာ တစ်ဟုန်ထိုးကျဆင်းသွားသဖြင့်ဇာဒီသည် လိမ္မော်သီးဆက်မရောင်းနိုင်တော့ချေ။

ကျောင်းသားများ ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်ရန် အချိန် ၁၀ မိနစ်ခန့်ပေးပါ။အုပ်စုတစ်စုချင်းစီမှ အမြင်များကို မေးမြန်းပါ။အဘယ်ကြောင့်ဆိုသည့်အချက် ကိုပါ မေးမြန်းပါ။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

- ၂။ ကျောင်းသားများအား စာလုံးရေ ၂၀၀ အထက် စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ်ရေးခိုင်းပါ။ ထိုစာစီစာကုံးသည် လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးကာကွယ်ခြင်း ကြောင်းအရာဖြစ်ရမည်။ ခေါင်းစဉ်မှာ လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုသည် အပြည် ပြည်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်ရေး တရားမျှတဆုံးပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားများသည် အထက်ပါဖော်ပြချက်ကို သဘောတူမတူဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်ပြီး သူတို့၏ရပ်တည် ချက်ကိုငြင်းဆိုရ မည်။စာစီစာကုံးသည် ကျောင်းသားများအနေဖြင့် လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုနှင့် ကုန်သွယ်ရေးကာကွယ်မှုအကြောင်း အယူအဆများကို ကောင်းစွာနားလည်မှုရှိမရှိ၊ အဆိုတင်သွင်းမှု အမျိုးမျိုးကိုလုပ်နိုင်ခြင်းရှိမရှိ၊ ကိစ္စများကို စိစစ်နိုင်ခြင်းရှိမရှိ စသည်တို့ကို စာစီစာကုံးမှာပြသနိုင်ရ မည်။စာစီစာကုံးအား မည်သည့်ဘာသာစကားဖြင့် ရေးသားမည်ကို ဆုံးဖြတ်ပါ။ လေ့ကျင့်ခန်းသည် ကျောင်းသားသုံးစာအုပ်မှ စာပိုဒ်ကိုအလွတ် ကျက်မှတ်ရန်မဟုတ်သဖြင့် မိခင်ဘာသာဖြင့် ရေးသားပါကပိုမိုကောင်းမွန်သည်။

လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှု

ကျောင်းသားများအား လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်းဟု မေးပါ။ ထို့နောက် ကျောင်းသားများအား နှစ် ယောက်တစ်တွဲထား၍ စဉ်းစားခိုင်းပါ။ သူတို့အိုင်ဒီယာများ ချရေးရန် ၁၀ မိနစ်ခန့် အချိန်ပေးပါ။ ထို့နောက် နှစ်ယောက်တစ် တွဲစီမှရရှိသောအမြင်များအား အဓိကစကားလုံးများနှင့်တကွ သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။ ကျောင်းသားများအား လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေးအကြောင်း ရေးထားသော စာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၁။ မှတ်ဉာဏ်ကစားနည်း၊ လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေးအကြောင်းရေးထားသည့် စာပိုဒ် ၃ ပိုဒ်ကို ၁၀မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား သေသေ ချာချာဖတ်ခိုင်းပါ။ ထို့နောက် စာပိုဒ်များမှ အချက်အလက်အယူအဆကို ကျောင်းသားများအား မေးပြီး အဖြေများ သင်ပုန်း ပေါ်တွင်ရေးပါ။ သူတို့အား စာပိုဒ်ကိုအလွတ်မကျက်စေဘဲ စကားလုံးမှာလည်း အဓိကဖြစ် ရန်မလိုပေ။ ကျောင်းသားများစာပိုဒ်ကြောင်းမည်မျှမှတ်မိနားလည်သည်ကို စစ်ဆေးလေ့လာရန်သာဖြစ်သည်။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကင်ညာအကြောင်းရေးထားသည့်စာပိုဒ်ကို ဖတ်ခိုင်းပြီး ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်တစ်တွဲထားပါ။ ထို့နောက် စာပိုဒ်ကို သေသေချာချာ ၁၅ မိနစ်ခန့် ပြန်ဖတ်ခိုင်းပြီး သတင်းအချက်အလက်နှင့် ပတ်သက်သော မေးခွန်းနှစ်ခုကိုချရေးခိုင်း ပါ။ ထို့နောက် အဖြေကို နောက်စာမျက်နှာတွင် ရေးခိုင်းပါ။ အားလုံးပြီးသွားလျှင် မေးခွန်းများကိုလဲပါ။ မေးခွန်းရသော နှစ် ယောက်တစ်တွဲက မေးခွန်းကိုဖြေရမည်။ အရင်အဖြေနှင့် မှန်မမှန်တိုက်ကြည့်ပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုဖွဲ့ပါ။ ၅ မိနစ်ခန့်ကြာအောင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်စေပါ။ ထို့နောက်လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေး သည် လူ့အဖွဲ့အစည်းအား မည်ကဲ့သို့အကျိုးပြုသနည်းဆိုသည့် အချက်ကို ထုတ်ဖော်ပြောခိုင်းပါ။ အုပ်စုရှိ အဖွဲ့ဝင်အားလုံး တင်ဆက် ပြောဆိုရာတွင် ပါဝင်ရမည်။ အုပ်စုဝင်များစဉ်းစားသင့်သည့် အဓိကမေးခွန်းများမှာ သင့်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်-

- လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေးသည် အဘယ်ကြောင့်အသုံးဝင်သနည်း။
- မည်သည့် ကုန်ပစ္စည်းအမျိုးအစားများကို ရောင်းဝယ်သင့်သနည်း။
- လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်ရေးမှ မည်သူတို့က အကျိုးအမြတ်ရသနည်း။

အခန်း (၁၇) ကုန်သွယ်ရေးအုပ်စုများ

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

integrate (verb) – ပေါင်းစပ်စုစည်းသည်

customs (noun) – အကောက်ခွန်ဌာန

ကုန်သွယ်ရေး အုပ်စုများအကြောင်းရေးထားသော ပထမစာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်သားစေပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

စဉ်းစားခိုင်းရန်

၁။ ကုန်သွယ်ရေးအုပ်စုများအကြောင်း ကျောင်းသားများသိသမျှကိုမေးပါ။ သူတို့မစဉ်းစားနိုင်ပါက သူတို့ နားလည်လာစေရန် အာဆီယံ၊ အီးယူ၊ နက်ဖ်တာနှင့် မာကိုစာအဖွဲ့များအကြောင်း ပြောပြပါ။

၁။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (အာဆီယံ)

အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း(အာဆီယံ)ကျောင်းသားများအကြောင်းရေးထားသော ပထမစာပိုဒ် နှစ်ပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ မှား မှန်

၁။ အာဆီယံ အဖွဲ့တွင် ၁၁ နိုင်ငံရှိသည်။

အဖြေ။ မှား (အာဆီယံတွင် ၁၀ နိုင်ငံသာရှိသည်)

၂။ အာဆီယံသည် စီးပွားရေးတိုးတက်ရေးကိုသာအာရုံစိုက်သည်။

အဖြေ။ မှား (အာဆီယံသည် လူမှုရေးတိုးတက်မှု၊ ယဉ်ကျေးမှုတိုးတက်ခြင်း၊ ဒေသခံငြိမ်းချမ်းရေး မြှင့်တင်ရေးတို့ကို ဦးတည်သည်)

၃။ ယနေ့ခေတ်တွင် တစ်ခုတည်းသောအာဆီယံသည် တရုတ်နှင့်အိန္ဒိယဩစာအား တန်ပြန်တိုက်ခိုက်ရန် အရေးကြီးသော အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။

အဖြေ။ မှန်

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ စိတ်လေ့ကျင့်ခန်းကျောင်းသားများအား အုပ်စုဖွဲ့ပါ။ အုပ်စုတစ်စုချင်းစီကို အာဆီယံအကြောင်းမေးခွန်းသုံးခုမေးပါ။ သူတို့၏ မေးခွန်းများကို စာရွက် တစ်ရွက်ပေါ်တွင်ရေးပါ။ အဖြေကို စာရွက်တစ်ရွက်ပေါ်တွင်ရေးပါ။ ထို့နောက် မေးခွန်းကို အုပ်စု(က)မှ အုပ်စု (ခ) သို့မေးပါ။ မေးခွန်းများကို အချင်းချင်းပြန်လည်မေးမြန်းအဖြေရှာပါ။

၂။ ဥရောပသမဂ္ဂ

ဥရောပသမဂ္ဂအကြောင်းရေးထားသော စာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအားကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံး များကို မှတ်သားစေပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ နားလည်မှုကိုစစ်ဆေးခြင်း ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်တစ်တွဲထားပါ။ အမေးများကိုသင်ပုန်းပေါ်တွင် ချရေးပြီး ကျောင်းသားများအား လိုက်ကူးခိုင်းပါ။ မေးခွန်းများကိုဖြေဆိုရန် အတွက် ၄၅ မိနစ်အချိန်ပေးပါ။

က။ အီးယူတွင် အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံပေါင်း မည်မျှရှိသနည်း။

အဖြေ။ ၂၇ နိုင်ငံ

ခ။ အီးယူ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များမှာ မည်သည့်နယ်ပယ်တွင်ဖြစ်သနည်း။

အဖြေ။ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံခြားရေးရာ၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ကျန်းမာရေး။

ဂ။ ဗြိတိန်၊ ဒိန်းမတ်နှင့် ဆွီဒင်တို့သည် ယူရိုငွေကြေးထဲဝင်ရန် ဘာကြောင့်ငြင်းဆန်ရသလဲ။

အဖြေ။ သူတို့၏ စီးပွားရေးအား ထိခိုက်နစ်နာသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဃ။ ဘူလ်ဂေးရီးယားနှင့် ရိုမေးနီးယားလူမျိုးများသည် အီးယူနိုင်ငံများလျင်မြန်စွာ လှုပ်ရှားနိုင်ရန် အဘယ်ကြောင့် ခွင့်ပြုလိုက်သနည်း။

အဖြေ။ အစိုးရက လွတ်လွတ်လပ်လပ်မရွေ့ပြောင်းစေလိုသဖြင့် တောင်းဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။

၃။ အနောက်အာဖရိကစီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်း

အထက်ပါအကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ ရေးသားထားသောစာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်သားထားပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ မှား မှန်

၁။ ECOWA သည် အာဖရိကစီးပွားရေးအဖွဲ့၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းမဟုတ်

အဖြေ။ မှန်

၂။ ပြည်တွင်းစစ်ပွဲနှင့် ဒေသတွင်းနိုင်ငံရေး ပြဿနာများကြောင့် အီကိုဝါ ၏ တိုးတက်မှုကို မထိခိုက်ခဲ့ချေ။

အဖြေ။ မှား (အထက်ပါအကြောင်းအချက်များကြောင့် အီကိုဝါ ၏ တိုးတက်မှုကိုထိခိုက်ခဲ့သည်)

၃။ ECOWA တွင် ယူရိုကဲ့သို့ ငွေကြေးရှိပါသလား။

အဖြေ။ မှား (အီကိုဝါ တွင် အီကိုအား ၂၀၀၉တွင်စတင်မိတ်ဆက်ရန် စီစဉ်နေသည်)

၄။ ECOWS တွင် အီကိုမော့ဒ်ဟုခေါ်သော ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းရေး အဖွဲ့ဖြစ်သည်။

အဖြေ။ မှန်

၄။ မာကိုဆာ

မာကိုဆာအကြောင်းရေးထားသော စာပိုဒ်အား ကျောင်းသားများကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်သားစေပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ဉာဏ်စမ်းပဟေဠိ ကျောင်းသားများကိုအုပ်စုခွဲကာ အေ၊ ဘီ၊ စီ၊ ဒီ ဟုအမည်ပေးပါ။ အုပ်စုတစ်စုစီတိုင်းကို မာကိုဆာစာပိုဒ်မှ မေးခွန်းနှစ်ခု ထုတ်ခိုင်းပါ။ သူတို့သည် မေးခွန်းများကို စာရွက်အလွတ် တစ်ခုပေါ်တွင်ရေးပြီး။ အဖြေများကို ကျန်စာရွက်တွင်ရေးပါ။ ပြင်ဆင်လုပ်ကိုင် ချိန် ၁၀ မိနစ်ပေးပါ။

ထို့နောက် အုပ်စုများအား တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးမျက်နှာချင်းဆိုင်ထိုင်ခိုင်းပါ။ အုပ်စုအေမှ သူ၏ ပထမဦးဆုံးမေးခွန်းကို အုပ်စုဘီအားမေးခိုင်းပါ။ အုပ်စုဘီက စာပိုဒ်ကိုကြည့်ဖြေဆိုနိုင်သည်။ အုပ်စုဘီက ဖြေပြီးသောအခါ အဖြေမှန်မမှန် တိုက်ကြည့်ရမည်။ ထို့နောက် အုပ်စုဘီက အုပ်စုအေကို ပြန်မေးရမည်။ ထို့နောက် အုပ်စုများ ကိုတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ပြောင်းပေးရမည်။

အခန်း (၁၈) ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း

စဉ်းစားရန်

၁။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းအဓိပ္ပာယ်အား ကျောင်းသားများအားမေးပါ။ အဓိကအချက်များကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

unification (noun)-အတူတကွပေါင်းစည်းခြင်း

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းအကြောင်းရေးထားသောစာပိုဒ်အား။ ကျောင်းသားများကို ၁၅မိနစ်ခန့် ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသော စကားလုံးများကို အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်တွဲထားပါ။ထို့နောက် ကျောင်းသားများအား စာသင်ခန်းပတ်လည်ရှိ ပစ္စည်းများကိုကြည့်ခိုင်းပါ။
ဥပမာအားဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံတွင်လုပ်သည်ဟူသော ပစ္စည်းများကိုတွေ့ရပါသလား။ တွေ့ရပါက ထိုပစ္စည်းများအကြောင်းကို သူတို့၏ မှတ်စုစာအုပ်တွင် ရေးခိုင်းပါ။ ထို့နောက် သူတို့ရရှိသော စာရင်းကို အတန်းအားဖတ်ပြခိုင်းပါ။

title

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

garage (noun) ဂိဒေါင်

amazon.com အကြောင်းရေးထားသောစာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကား လုံးများကိုမှတ်သားစေပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၃။ မှား မှန်

၁။ အမေဇုံ (amazon.com) သည် အင်တာနက်မှ ကုန်ပစ္စည်းများကိုသာရောင်းချသည်။

အဖြေ။ မှန်

၂။ အမေဇုံ (amazon.com) သည် ယခုအခါ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ခြောက်နိုင်ငံသာရှိသည်။

အဖြေ။ မှား (ခုနစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်)

၃။ အမေဇုံ (amazon.com) သည် စာအုပ်များကိုသာရောင်းချသည်။

အဖြေ။ မှား (ပစ္စည်းမျိုးစုံရောင်းချသည်)

၄။ ၂၀၀၆ တွင် ကုန်ပစ္စည်းတန်ဖိုးပေါင်းဒေါ်လာ ၈ ဘီလီယံကျော်ရောင်းချခဲ့သည်။

အဖြေ။ မှား (ကန်ဒေါ်လာ ၁၀.၇၁ ဘီလီယံ)

၅။ အင်တာနက်က အမေဇုံ (amazon.com) သည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးရှိလူများအား ကုန်ပစ္စည်းများရောင်းရန်ကူညီသည်။

အဖြေ။ မှန်

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

isolated (verb)-ခွဲခြားထားသော

relative (adj)-ကိုက်ညီသော

to relax (verb)-စိတ်ဖြေလျော့သည်

technique (noun)-နည်းလမ်းကောင်း

repetitive (adj)-ထပ်ခါထပ်ခါဖြစ်သော

plentiful (adj)-အမြောက်အမြားဖြစ်သော

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ဉာဏ်စမ်း ကျောင်းသားများအားအုပ်စုခွဲပါ။ လေကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး တရုတ်နှင့် နိုဝီယာအကြောင်း ရေးထားသော စာပိုဒ်ကို ဖတ်ရန်အတွက် ကျောင်းသားများကို ၁၅ မိနစ်အချိန်ပေးပါ။ အချိန်စေ့လျှင် စာအုပ်ကိုကြည့်ခွင့် ရတော့မည်မဟုတ်ပဲ မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြိုတင်ပြောကြားထားပါ။

အချိန်စေ့သွားလျှင် ပထမဦးဆုံးမေးခွန်းကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။ ထို့နောက် အတန်းကိုဖတ်ပြပါ။ ၂ မိနစ်ခန့် ပြင်ဆင်ခွင့်ပေးပြီးအဖြေကို ရေးခိုင်းပါ။ အုပ်စုတစ်စုချင်းစီမှအဖြေကိုမေးပါ။ တစ်တန်းလုံး သဘောတူမတူမေးပါ။ အခြားအုပ်စုရဲ့ အဖြေနဲ့တူ မတူတိုက်ကြည့်ပါ။ ဉာဏ်စမ်းပွဲတွင် အိုင်ဒီယာသာအရေးကြီး ဆုံးဖြစ်ကြောင်းရှင်းပြပါ။

၁။ ခရီးသည်မည်မျှကို သတ္တရာဇ်၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း လေကြောင်းခရီးဖြင့် ပို့ဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသနည်း။

အဖြေ။ ယမန်နှစ်ကပင် ခရီးသည် ၁ ဒသမ ၆ ဘီလီယံအား ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။

၂။ ၁၅ နှစ်အတွင်း တရုတ်စီးပွားရေးသည် အဘယ်ကြောင့်တိုးတက်ခဲ့ရသနည်း။

အဖြေ။ အစိုးရက စီးပွားရေးဥပဒေများအား ဖြေလျှော့ခဲ့ပြီး နောက်တိုးတက်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ (တံခါးပိတ်စီးပွားရေး စနစ်မှ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သို့ ကူးပြောင်းလာခြင်း)

၃။ တရုတ်နိုင်ငံ၏ မည်သည့်ပစ္စည်းများသည် စားသုံးသူအများဆုံးဖြစ်သနည်း။

အဖြေ။ တရုတ်နိုင်ငံ၏အဓိက သုံးစွဲမှုမှာ သစ်သား၊ သံ၊ ကျောက်မီးသွေး၊ အသားနှင့် ဂျုံစပါးတို့ဖြစ်သည်။

၄။ နိုက်ရာစက်ရုံတွင် လုပ်ငန်းမကျွမ်းကျင်သော်လည်းအဘယ့်ကြောင့် လုပ်ကိုင်နိုင်သနည်း။

အဖြေ။ လုပ်ငန်းမကျွမ်းကျင်သော အလုပ်သမားပင်လျှင် ခေတ်မီထုတ်လုပ်ရေး နည်းပညာများကြောင့် အလုပ် လုပ်ကိုင်နိုင်သည်။

၅။ ဒေါင်ကန်ရှိ စက်ရုံအားတည်ထောင်သော ကောင်းကျိုးများကိုဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ စက်ရုံမြေငှားခ အလုပ်သမားခအလွန်သက်သာသဖြင့် နိုက်ရာအတွက် အလွန်အကျိုးဖြစ်ထွန်းသည်။

နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းများ

ယင်းအကြောင်းကိုရေးသားထားသော စာပိုဒ်အား ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများ အားဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်သား ထားပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

စဉ်းစားရန်

၁။ ကျောင်းသားများအား နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းများ အကျိုးအပြစ်များကို ဖော်ပြပါ။ ထို့နောက် ၅ မိနစ်၊ ၁၀ မိနစ်ခန့်ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။ သူတို့အား စိန်ခေါ်မှုနှင့်အကျိုးခံစားခွင့်များတို့ကို စာရင်းပြုစုစေပါ။

ပြဿနာ

နိုင်ငံပေါင်းစုံကော်ပိုရေးရှင်းများသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်သည်။အစိုးရများအား လွှမ်းမိုးနိုင်သည်။ သူတို့သည် စီးပွားရေးပညာအားအသုံးပြုကာ ဒေသတွင်းပစ္စည်းများကို ဆန်စွာကျင့်မှပြုမည်ဖြစ်သည်။ အချို့နေရာများတွင် အလုပ်သမားအခွင့်အရေးမရှိသဖြင့် လေဆိပ်ကိုပါပိတ်လိုက်ကြရသည်။

အကျိုး

ရရှိဖွယ်အကျိုးအမြတ်များမှ ဈေးသက်သာသောကုန်ပစ္စည်းများ၊ အလုပ်အကိုင်များကြောင့် တိုင်းပြည်ကို လွှမ်းမိုးနိုင် စွမ်းရှိသည်။ လုပ်ငန်းလစာမရသောစက်ရုံများက ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင်ဒေသခံ မီဒီယာများကိုပါ နှိပ်ကွပ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ခါတစ်ရံ ပတ်ဝန်းကျင်အားကာကွယ်သင့်သည်။

ဂလိုဘယ်ဇေးရှင်းသည်ကောင်းသလား မကောင်းဘူးလား။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းအကြောင်းရေးထားသော စာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသော စကားလုံးများကို အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ နိုင်ငံပေါင်းစုံနှင့် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၏ အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်ဟူသော ကော်လံနှစ်ခု သင်ပုန်းပေါ်တွင်ဆွဲပါ။

ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲပါ။ တစ်အုပ်စုလျှင် ကောင်းကျိုးဟု အမည်ပေးပြီး ကျန်အုပ်စုတစ်စုကို ဆိုးကျိုးဟုအမည်ပေးပါ။ သူတို့သည် မိမိကျရာတာဝန်များကို ကျေလည်စွာဆွေးနွေးနိုင်ရမည်။

အုပ်စုလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ မှတ်ဉာဏ်ကစားနည်း ကျောင်းသားများအား အုပ်စုဖွဲ့ပါ။ ထို့နောက် အုပ်စုတစ်အုပ်စုစီအား နံပါတ်တစ်ခုချင်းစီပေးပါ။ သူတို့သည် ဂလိုဘယ် လိုက်ဇေးရှင်း ကောင်းကျိုးများကို မှတ်မိအောင်ကြိုးစားရမည်။ ကျောင်းသားများသည် စကားလုံးအတိအကျဖြစ်စရာမလိုပေ။ အချိန်စေ့သွားလျှင် အုပ်စုတစ်အုပ်စုက တခြားအုပ်စုအား သင်ကြားရေးအစီအစဉ်အတွက် မှန်ကန်သော ရလဒ်တစ်ခုရရှိစေရမည်။

ကိုကာကိုလာ

ကျောင်းသားများ ကြိုက် မကြိုက်မေးပါ။ တစ်နေ့ကို ဘယ်နှစ်ကြိမ်သောက်သလဲ။ ကျောင်းသားများ ကိုအုပ်စုခွဲပါ။ အရေးကြီးအချက်များကိုစဉ်းစားရန် စာအုပ်ပေါ်တွင်မှတ်ထားပါ။ ထို့နောက် အိုင်ဒီယာများကိုချရေးနိုင်ရန်စဉ်းစားချိန် ၁၀ မိနစ်ခန့်ပေးပါ။ ရရှိလာသောအချက်များကိုတစ်တန်းလုံးနှင့်သဘောတူမတူ မေးကြည့်ပါ။

missing

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းဆိုးကျိုးများ

ကျောင်းသားများအား မည်သူထိန်းချုပ်ထားသလဲဟူသောစာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသော စကားလုံးများကို မှတ်သားစေပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

elite (noun)-အခွင့်ထူးခံလူတန်းစား

ကျောင်းသားများအား လူချမ်းသာများကို အလုပ်အကျွေးပြုနေသောဆင်းရဲသားဟူသောစာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။ကျောင်းသားများအား ရုပ်ပုံကိုကြည့်ပြီး ယင်းဆိုလိုချက်အားစဉ်းစားခိုင်းပါ။ ထိုရုပ်ပုံသည် အရွယ်အစားကိုချိန်ထိုးပြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖွံ့ဖြိုးပြီး (လူချမ်းသာလေးဦး) က ဘယ်ဘက်အခြမ်းတွင်မတ်တပ်ရပ်နေသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ (လူဆင်းရဲများ) ၂၀ က ညာဘက်ခြမ်းတွင် မတ်တပ်ရပ်နေသည်။ သို့သော် ညီတူမျှတူ ဖြစ်နေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံမှလူများ ပျမ်းမျှစားသုံးမှု သည် ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများရှိလူများ စားသုံးမှုထက် အဆများစွာသာလွန်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်တစ်တွဲစီထားကာ ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံးနှင့် အဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံများတွင် နေထိုင်သော ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း၏ စားသုံးမှုကိုဖော်ပြသည့် ဂရပ်နှစ်ခုဆွဲခိုင်းပါ။ ထိုဂရပ်တွင် အုပ်စုနှစ်စု၏ ကွာခြားချက်များကို ထင်ရှားစွာပြသရမည်။ ဂရပ်ဆွဲရန် အချိန် ၁၅ မိနစ်ပေးပါ။ ဂရပ်များဆွဲ ပြီးလျှင် အုပ်စုတစ်စုစီရှေ့သို့ ထွက်၍ ယင်းတို့ဂရပ်များအကြောင်းကို ရှင်းပြခိုင်းပါ။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းနှင့် လူ့အခွင့်အရေးဟူသော စာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို မှတ်သားစေပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ဘီဟိုပယ်၏ ရင်နှင့်စရာဖြစ်ရပ်

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

toxic (adj)-အဆိပ်ရှိသော

catastrophic (adj)-လွန်စွာဆိုးရွားသော

pesticide (noun)-ပိုးသတ်ဆေး

ineffective (adj)-အလုပ်မဖြစ်သော

to devastate (verb)-ပျက်စီးစေသည်

compensation (noun)-လျော်ကြေး

to maintain (verb)-အခြေအနေကောင်းကိုထိန်းသိမ်းသည်

sabotage (noun)-တစ်ခုခုကိုပျက်စီးစေသည်

claim (noun)-တောင်းဆိုချက်

ကျောင်းသားများအား ဘီဟိုပယ်၏ ရင်နှင့်စရာဖြစ်ရပ် စာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် အချိန်ပေးမှု ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၁။ အောက်ဖော်ပြပါနားလည်မှုဆိုင်ရာမေးခွန်းများကိုသင်ပုန်းပေါ်ရေးချပါ။

က။ သီဟိုဠ်တွင်ဓာတုပစ္စည်းများယိုစိမ်းပြီးနောက် ရက်အနည်းငယ်အတွင်းလူတယ်နှစ်ယောက်သေဆုံးသနည်း

အဖြေ။ လူပေါင်း ၇၀၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့သည်။

ခ။ ရှင်သန်သူများက မည်သည့်အရာအား စောင့်မျှော်နေသနည်း။

အဖြေ။ ရှင်သန် သူတို့က နစ်နာကြေး၊ ဆေးဝါး၊ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးအကူအညီများကို စောင့်မျှော်နေကြသည်။

ဂ။ ဘီဘီစီက ၂၀၀၄ နိုဝင်ဘာတွင် ဘာကိုရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သနည်း။

အဖြေ။ သောက်ရေတွင် ဓာတုပစ္စည်းများပါဝင်နေကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့သည်။

ဃ။ ထိုမြို့မှစက်ရုံအားရှေ့ပြောင်းရန် ကာဗိုက်သမဂ္ဂက အဘယ်ကြောင့်ငြင်းဆန်ခဲ့သနည်း။

အဖြေ။ စက်ရုံရှေ့ရန်မှာ ဈေးအရမ်းကြီးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

င။ ယူစီနှင့်ဒေါင်း ဓာတုပစ္စည်းများက အန္တရာယ်ဖြစ်ပွားမှုအတွက် မည်ကဲ့သို့အကြောင်းပြခဲ့သနည်း။

အဖြေ။ ယင်းကိစ္စသည် စက်ရုံရှိအလုပ်သမားတစ်ဦးက ပျက်စီးစေလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သော ကိစ္စဖြစ်သည်။

စ။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်စောစောပိုင်းတွင် အိန္ဒိယဘက်က နစ်နာကြေးမည်မျှ ပေးလျော်ခဲ့သနည်း။

အဖြေ။ အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း ၃၃၀ ပေးခဲ့သည်။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်စီတွဲထားပြီး စာပိုဒ်အကြောင်း နားလည်မှုရှိမရှိစစ်ဆေး နိုင်ရန်အတွက် မေးခွန်းသုံးရပ် စဉ်းစားခိုင်းပါ။
ထိုမေးခွန်းများကို စာရွက်လွတ်နှစ်ရွက်ပေါ်တွင် ရေးခိုင်းပါ။ အချိန် ၁၅ မိနစ်ခန့် ပေးပါ။ ပြင်ဆင်ပြီးပါက အတွဲတစ်တွဲစီအား အခြားအုပ်စုအား လက်ဆင့်ကမ်းခိုင်းပါ။ မိမိတို့ရရှိသော အမေးများကိုဖြေကြားရမည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရန် အချိန် ၁၅ မိနစ်ခန့်ပေးပါ။
ဖြေဆိုပြီးလျှင် အဖြေများကိုတိုက်ကြည့်ပါ။ အဖြေများမတူပါက မည်သူကမှန်သည်ကို ဆုံးဖြတ်ခိုင်းပါ။ ထိုသို့ဖြစ်နေချိန်တွင် သင်က အတန်းထဲတွင်မေး ခွန်းနှင့်အဖြေကိုစစ်ဆေး၍ အငြင်းပွားမှုကို ဖြေရှင်းပေးပါ။

ဗီဇပဲနှင့်အမနံမိုးသစ်တော

ကျောင်းသားများအားသင်ခန်းစာကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ သူတို့မသိသောစာလုံးမှန်သမျှချရေးပါစေ။ မသိသောစာလုံးများထွက်လာ စေရန် တယောက်တလှည့်မေးပါ။ အဓိပ္ပါယ်ခန့်မှန်းရနိုင်ပါက မေးကြည့်ပါ။ ခန့်မှန်းမရနိုင်လျှင်အဘိဓါန်ကြည့်ခိုင်းပါ။ (သို့မဟုတ်) ကိုယ်တိုင်ရှင်းပြပါ။

အတွဲလိုက်လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကျောင်းသားများကို ၂ယောက်တတွဲ တွဲပြီး သင်ခန်းစာနှင့်ဆိုင်ရာ မေးခွန်း(၃)ခုကိုစဉ်းစားခိုင်းပါ။ မေးခွန်းနှင့် အဖြေများကို သီးခြား စာရွက်တစ်စုံတွဲတွင် ရေးပါစေ ။ ပြီးလျှင် ၁၅ မိနစ် အချိန်ပေးပါ ။

သူတို့ပြီးပါက မေးခွန်းများကို အချင်းချင်း ဖလှယ်ခိုင်းပါ ။အဖြေစာရွက်ကို သိမ်းထားပါစေ ။ မိမိရသော မေးခွန်းကိုဖြေဆိုခိုင်းပါ ။
၁၀-၁၅ မိနစ်ခန့်အချိန်ပေးပါ ။

မေးခွန်းအားလုံးဖြေဆိုပြီးသောအခါ ၊ မူလမေးခွန်းပိုင်ရှင်၏ အဖြေနှင့် တိုက်ဆိုင်ခိုင်းကြည့်ပါ ။သူတို့ သဘောတူကြသလား ကြည့်ပါ ။
သဘောမတူ ဖြစ်နေပါက မည်သည်က အမှန်ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ရပါမည် ။ ဤသို့ဖြစ်လာလျှင် သင့်အနေဖြင့် အတန်းတခုလုံးလှည့်ပတ်ပြီး မေးခွန်းနှင့် အဖြေများကိုစစ်ဆေးပါ ။ သဘောမတူညီမှုများကို ပြေလည်အောင်ဖြေရှင်းပေးပါ ။

နောက်ဆုံးတွင် ကျောင်းသားများအား သင်ခန်းစာနှင့်ပါတ်သက်၍ မေးခွန်း များရှိသလား မေးပါ ။

၂။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကြောင့် အာရှတိုက်တွင် ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်အကျိုးသက်ရောက် မှုအကြောင်းကို သင်သိပါသလား။
နိုင်ငံစုံ ကော်ပိုရေးရှင်းများက သတ္တုတွင်းတူးဖော်ခြင်း၊ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့တွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေပုံကို သင်သိပါသလား။ ကျောင်းသားများအား အထက်ပါဖြစ်ရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဗဟုသုတရှိမရှိမေးပါ။ အောက်ဖော်ပြပါစာပိုဒ်ကို သူတို့အား မေးမြန်းရာတွင်သုံးနိုင်သည်။

တရုတ်နိုင်ငံ။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်

တရုတ်စီးပွားရေးသည် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းမှ အကျိုးအမြတ်များစွာရရှိသည်။ တရုတ်နိုင်ငံရှိ လုပ်အားဈေးနှုန်း ချိုသာမှုကြောင့် နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းများက တရုတ်နိုင်ငံ တွင်အခြေစိုက်ကြသည်။ ထို့နောက် တရုတ်နိုင်ငံမှ ထုတ်ကုန်များကို ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးသို့ တင်ပို့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးမှာ တစ်ဟုန်ထိုးတိုးတက်လာခဲ့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၏ ၁၃သမ ၆ ဘီလီယံနိုင်ငံသားများမှာ ပိုမိုချမ်းသာလာခဲ့ပြီး ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများကို ပိုမိုစားသုံးလာခဲ့သည်။ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု ကို တွန်းအားပေးရန် တရုတ် သည်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စွာလိုအပ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံသည် သတ္တု၊ ဓာတ်သတ္တုများ၊ သစ်၊ ကျောက်မီးသွေး၊ ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ အဓိကသုံးစွဲသူဖြစ်လာသည်။ ယင်းသဘာဝ အရင်းအမြစ်များသည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှရရှိလာပြီး တရုတ်နိုင်ငံဝယ်လိုအားကပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပျက်စီးမှုကိုဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းများ တစ်ဟုန်ထိုးတိုးတက်မှုနှင့် မြို့ပြများဖြစ်ထွန်းမှုတို့ကလည်း ညစ်ညမ်းခြင်းကို ပိုမိုဖြစ်စေသည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကြောင့် အရှိန်အဟုန်ကောင်းလာသော တရုတ်နိုင်ငံ၏ တိုးတက်မှုသည် ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်ပေါ်တွင် အကြီးမားဆုံးအကျိုးသက်ရောက်စေခဲ့သည်။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းနှင့် နေရာပိုင်ဆိုင်ခွင့် ဟူသောစာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ဖရီးပို့မိုင်း၊ ပါပူဝါးအနောက်ပိုင်း အီရန်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

တွဲစပ်ထုတ်လုပ်ခြင်း

ကျောင်းသားများအား အထက်ပါခေါင်းစဉ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော စာပိုဒ်အား ၁၅ မိနစ်ခန့် ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသော စကားလုံးများကို မှတ်သားစေပြီး အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ မှား မှန်

၁။ အမ်မီလယ်ယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို အင်ဒိုနီးရှားအစိုးရက အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသည်။

အဖြေ။ မှား (လယ်ယာပိုင်ခွင့်များကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းမခံရ)

၂။ ဖရီးပို့မိုင်းတွင်းတည်ဆောက်ရေးတွင် အမ်မီအထွတ်အမြတ်ထားသော မိခင်ခေါင်းဖြတ်ခံရသည်။

အဖြေ။ မှန်

၃။ မိုင်းတွင်းသည် ထိုဒေသတွင်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပျက်စီးခြင်းမဖြစ်ပေါ်စေခဲ့။

အဖြေ။ မှား (မိုင်းတွင်းသည် လမုတောနှင့် မုတ်သုံသစ်တောများကို ပျက်စီးစေသည့်အပြင် မြစ်များ၊ သန္တာကျောက်တန်းများ ညစ်နွမ်းစေပြီး၊ ရေကြီးမှုများကိုဖြစ်ပေါ်စေသည်။)

၄။ ရေပိုင်ရှင်၏ ယုံကြည်မှုကတိကဝတ်သည် အမ်မီနှင့်မိုင်းတွင်းကုမ္ပဏီတို့ကြား အငြင်းပွားမှုကို ဖြေရှင်းပေးခဲ့သည်။

အဖြေ။ မှား (သဘောတူညီချက်၏ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများနှင့်တန်ဖိုးများကြောင့် သဘောတူညီမှုမရရှိခဲ့ဘဲ ဆန္ဒပြမှုများပင် ဆက်လက်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်)

၂။ ကျောင်းသားများကို အုပ်စုခွဲပါ။ ထို့နောက် မေးခွန်းများကိုဆွေးနွေးစေပါ။ အကြံဉာဏ်များ ချရေးရန် ၁၀ မိနစ်အချိန်ပေးပါ။

ဖရီးပိုမိုင်းတွင်းသည် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအတွက် ဝင်ငွေရစေသော အရေးကြီးသည့်အရင်းအမြစ်ဖြစ်သည်။ မိုင်းတွင်းကိုပိတ်ပစ်ပါက တိုင်းပြည်နှင့်ဒေသတွင်း စီးပွားရေးပြဿနာများဖြစ်ပွားစေသည်။ သို့သော်လည်း အမ်အီးအား အင်ဒိုနီးရှားအစိုးရကလွဲ မှားစွာဆက်ဆံကြသည်။ သူတို့၏ မြေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ကို ပျက်စီးစေပြီး ထိုလူတို့မှာ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများခံ စားပြီး ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဘာသာရေး ဆိုင်ရာယုံကြည်မှုများ လျစ်လျူရှုခြင်းခံရသည်။ အဓိကကိစ္စတရပ်မှာ အင်ဒိုနီးရှားအစိုးရကို မြေယာအား အမိမိပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့်အနာဂတ်အတွက် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရန် သိမ်းသွင်းခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရန် မလိုအပ်ဘဲ မိုင်းတွင်းကိုပိတ်ပစ်ခဲ့သည်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

supreme (adj)-အဆင့်မြင့်ဆုံးဖြစ်သော

territory (noun)-နယ်နိမိတ်

jurisdiction (noun)-ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာဟူသောစာပိုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို အဘိဓာန်တွင်ရှာခိုင်းပါ။

ကိုလံဘီယာဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသားကောင်

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

coup (noun)-အာဏာသိမ်းခြင်း

cocaine (noun)-ကိုကာပင်မှရရှိသော မူးယစ်ဆေးဝါး

to destroy (verb)-ဖျက်ဆီးသည်

unrestrained (adj)-သတ်မှတ်ချက်မရှိဘဲ

paramilitary (adj/noun)-အရံစစ်ဘက်ဆိုင်ရာ

ကျောင်းသားများကို စာပိုဒ်ဖတ်ရန် ၁၅ မိနစ်ခန့် ကျောင်းသားများအား စာပိုဒ်ကိုဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစကားလုံးများကို အဘိဓာန်တွင် ရှာခိုင်းပါ။

ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်း

၁။ နားလည်မှုဆိုင်ရာ မေးခွန်းများ

၁။ ကိုလံဘီယာသို့ နိုင်ငံစုံကုမ္ပဏီများ အဘယ်ကြောင့်တိုး၍တိုး၍လာကြသနည်း။

အဖြေ။ ကိုလံဘီယာ၏ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို အမြတ်ထုတ်ရန် ရောက်လာကြသည်။

၂။ ကိုလံဘီယာအစီအစဉ်ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ။ ကိုလံဘီယာအစီအစဉ်ဆိုသည်မှာ အကြမ်းဖက်အုပ်စုများနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးအား တိုက်ဖျက်ရန် စီးပွားရေး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ပိုမိုဖန်တီးရန် ကိုလံဘီယာအစိုးရအား စစ်ရေးနှင့်စီးပွားရေး အကူအညီပေးရန်ဖြစ်သည်။

၃။ ကိုလံဘီယာအစီအစဉ်အား ဝေဖန်သူတို့က မည်ကဲ့သို့သုံးသပ်သနည်း။

အဖြေ။ ကိုလံဘီယာစီးပွားရေးအား အမေရိကန်က ထိန်းချုပ်လိုသည့်အတွက် ဆင်ခြေတစ်ရပ်ဟုသတ်မှတ်သည်။

၄။ ကိုလံဘီယာတွင် နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများ မည်ကဲ့သို့စွပ်စွဲခံရသနည်း။

အဖြေ။ သူတို့၏အကျိုးစီးပွားကာကွယ်ရန် အရံစစ်မှလွှဲလွှဲများကို အသုံးပြုခဲ့ကြောင်းစွပ်စွဲခံရသည်။

၅။ ကိုကာကိုလာကုမ္ပဏီနှင့် ဒရမ်မွန်တို့သည် မည်ကဲ့သို့စွပ်စွဲခံရသနည်း။

အဖြေ။ အလုပ်သမားသမဂ္ဂရှိ အဖွဲ့ဝင်များကို တိုက်ဖျက်ရန် အရံစစ်မှလွှဲလွှဲများငှားရမ်းသည်ဟုစွပ်စွဲခံရသည်။

ဆွေးနွေးချက်

၂။ ကိုလံဘီယာ၏ ပြဿနာများကို သင်မည်ကဲ့သို့ဖြေရှင်းမည်နည်း။ ကျောင်းသားများအား အုပ်စုခွဲ၍ မေးခွန်း များကိုစဉ်းစားရန်နှင့်အကြံထုတ်ရန် ၁၀ မိနစ်ခန့်အချိန်ပေးပါ။ အကြံရလျှင် အတန်းနှင့်ထိုအကြံများကို တိုင်ပင်ပါ။ အောက်ဖော်ပြပါစာကြောင်းများကသင့်အား ကူညီနိုင်သည်။

နိုင်ငံနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကိုကာကွယ်ရန် အစိုးရကိုဖိအားပေးရမည်။ နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းများအား မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်ကို နားလည်စွာ ဖြင့် အလုပ်လုပ်ရန် ဖိအားပေးရမည်။

အခန်း (၁၉) ဘဏ္ဍာရေး အကြပ်အတည်း

က။ ဘဏ်ရှိ မိမိတို့ပိုင်သမျှ စုငွေများကို လူအစုအပြုံလိုက် အမြန်ဆုံး ထုတ်ယူလိုကြသည်မှာ အဘယ်ကြောင့် နည်း ။

အဖြေ ။ ။ ဘဏ်တွင် စုဆောင်းထားသော မိမိတို့ ငွေများကို ၊ ပြန်လည်ထုတ်ပေးရန် ဘဏ်တွင် ငွေအလုံအလောက်မရှိဟု ထင်မြင်လာသောကြောင့်ဖြစ်သည် ။

ခ။ ကုန်ပစ္စည်းများ တန်ဖိုးမဲ့ လာပြီဟု လူများက ထင်မြင်သောအခါ လေဘူဘောင်း (ဈေးပေါင်းပွမှု) ဖြစ်ပေါ်သည် ။ မှန်သည် (သို့) မှားသည် ကိုဖြေပါ ။

အဖြေ ။ ။ မှားသည် ။ လေဘူဘောင်း (ဈေးပေါင်းပွမှု) သည် ၊ ကုန်ပစ္စည်းများကို အမှန်တန်ဖိုးထက် ပိုတန်သည်ဟု လူများက ထင်မြင်သောအခါ ဖြစ်ပေါ်သည် ။

ဂ။ လူတို့က မိမိတို့၏ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများအား ဈေးကျချိန်တွင် တပြိုင်တည်း ထုတ်ရောင်းလို သောအခါ ဈေးပျက်မှု (ဈေးပြိုကွဲမှု) ဖြစ်ပေါ်သည် ။ မှန်သည် (သို့) မှားသည် ကိုဖြေပါ ။

အဖြေ ။ ။ မှန်သည် ။

ဃ။ အစိုးရတို့အနေဖြင့် မိမိ၏ ဗဟိုဘဏ်တွင် နိုင်ငံခြားငွေကြေးကို အရန်ငွေအဖြစ် စုဆောင်းထား သည်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း ။

အဖြေ ။ ။ ရောင်းရာ ဝယ်ရာ တွင် ၊ မိမိပိုင်ငွေကြေး သည် နိုင်ငံခြားငွေနှင့် ယှဉ်၍ တန်ဖိုးထိန်းသိမ်း ထားနိုင်ရန်ဖြစ်သည် ။

င။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများက မိမိတို့၏ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများကို တပြိုင်နက် ထုတ်ရောင်းကြလျှင် ငွေကြေး ၏ တန်ဖိုးကို မည်သို့ ဖြစ်စေသနည်း ။

အဖြေ ။ ။ တန်ဖိုးကျဆင်းမည် ။ (ဝယ်လိုသူ တဦးမျှမရှိ သောကြောင့်ဖြစ်သည်)

စ။ နိုင်ငံတစ်ချို့တွင် လူထုက မိမိနိုင်ငံသုံးငွေ အစား ဒေါ်လာကို ရလိုသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း ။

အဖြေ ။ ။ ဒေါ်လာသည် နိုင်ငံမာသောငွေကြေးဖြစ်သောကြောင့် ၊ မိမိသုံး ငွေကြေးသည် တန်ဖိုးကျသောကြောင့် ၊ မိမိသုံး ငွေကြေးသည် ဒေါ်လာနှင့်ယှဉ်သော် တန်ဖိုးနည်းသောကြောင့် ဖြစ်သည် ။

ဆ။ နိုင်ငံတစ်ခုတွင် မည်သည့် ဖြစ်ရပ် ၊ မည်သည့် ပြဿနာက စီးပွားရေး အကြပ်အတည်း ပြန့်ပွားမှု လက္ခဏာ ဖြစ်သနည်း ။

အဖြေ ။ ။ ဘဏ်ပြိုမှု၊ ၊ ပြိုကွဲမှုများ ၊ ငွေကြေးတန်ဖိုးကျဆင်းခြင်း၊ အလုပ်လက်မဲ့ပေါများခြင်း ၊ ကုန်ပစ္စည်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဝယ်လိုအား ကျဆင်းခြင်း ၊ တို့ဖြစ်သည် ။

မသင်မှီ ပြင်ဆင်ရန်

Share (noun) = ကုမ္ပဏီ တခု၏ သေးငယ်သော အစု ။ လူတို့သည် ရှယ်ရာများကိုဝယ်နိုင်သည် ။ ကုမ္ပဏီ အမြတ်ထွက်ပါက ရှယ်ရာ ပိုင်ရှင်အနေဖြင့် မိမိဝေစု အကျိုး အမြတ်ကိုရသည် ။

Stock Market = ရှယ်ရာများကို အရောင်းအဝယ် ပြုသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဈေး ။

High-risk = ယုံကြည် စိတ်ချ ၍မရသော ၊ လုပ်မည်ဟုပြောပြီး လုပ်နိုင်စွမ်းမရှိသူများ ။ (အရဲစွန့်ရသော)

Foreclosure = အိမ်ပိုင်ရှင်က အပေါင်ချေးငွေ မဆပ်နိုင်သောအခါ ဘဏ်က အိမ်ကိုသိမ်းယူခြင်း

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၂။ မူရင်း စာပိုဒ်ပါ အကြောင်းအရာအား ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။မသိသောစာလုံးများကို ရေးမှတ်ပါစေ ။ တလှည့်စီ ကြိုးစား အဓိပ္ပါယ်ဖော်ခိုင်းပါ ။ အဓိပ္ပါယ်ခန့်မှန်းနိုင်လျှင်မေးပါ။သို့မှ မရသေးလျှင် အဘိဓာန် စာအုပ် ပေးကြည့်ပါ။ သို့မဟုတ်ကိုယ်တိုင် ရှင်းပြပါ။

ကျောင်းသားများကို အတွဲလိုက်ခွဲပါ။ အဓိက ဘဏ္ဍာရေး အကြပ်အတည်းများ အကြောင်း လေ့လာခဲ့သည့် ‘ပြဿနာ နမူနာ’ များကိုဖတ်ပါစေ။ ပြီးလျှင် မည်သည့် အကြပ်အတည်းများဖြစ်ကြောင်း ပြောပါစေ ။ အောက် ဥပမာများကိုကြည့်ပါ။

က။ ပြိုကွဲမှု

ခ။ ဘဏ္ဍာရေး အကြပ်အတည်း ပြန့်ပွားခြင်း

ဂ။ ငွေကြေး အကြပ်အတည်း

ဃ။ ပြိုကွဲမှု

င။ ဘဏ္ဍာရေး အကြပ်အတည်း ပြန့်ပွားခြင်း

ဘဏ္ဍာရေး အကြပ်အတည်း ၏ ရိုက်ခတ်မှုများ

နှစ်ယောက်တွဲလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ မူရင်း စာသားပါ အကြောင်းအရာ အား ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။မသိသောစာလုံးများကို ရေးမှတ်ပါစေ ၊ တလှည့်စီ ကြိုးစား အဓိပ္ပါယ်ဖော်ခိုင်းပါ ။ အဓိပ္ပါယ်ခန့်မှန်းနိုင်လျင်မေးပါ။သို့မှ မရသေးလျှင် အဘိဓာန် စာအုပ်ပေးကြည့်ပါ ။ သို့မဟုတ်ကိုယ်တိုင် ရှင်းပြပါ ။

ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်စီ အုပ်စုခွဲ၍ မေးခွန်းများဖြေခိုင်းပါ ။

က။ အထက်အပိုဒ် (က) တွင် ၊ အကြပ်အတည်း အတွင်း တန်ဖိုးကျသည်မှာ မည်သည့် ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်း (အက်ဆက်) အမျိုးအစား ဖြစ်သနည်း ။

အဖြေ ။ ။ ရှယ်ရာ

ခ။ စီးပွားရေးလုပ်ကိန်း (ဒီပရက်ရှင်း) သည် အမေရိကန် နိုင်ငံ တစ်ခုတည်းကိုသာ ထိခိုက်သည် ။

အမှန် - အမှား ဖြေပါ ။

အဖြေ ။ ။ မှားသည် ။ ကမ္ဘာ တဝှမ်းရှိ နိုင်ငံများကို ထိခိုက်စေသည် ။

ဂ။ အာရှ အကြပ်အတည်းအတွင်း ၊ ကုမ္ပဏီများသည် ထုတ်ယူထားသော ဈေးငွေဒေါ်လာများ ပြန်ဆပ်ရန် ပြဿနာ ကြုံရသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း ။

အဖြေ ။ ။ မိမိနိုင်ငံ၏ ငွေကြေး တန်ဖိုး ယခင်ထက် နိမ့်ဆင်းနေသောကြောင့်ဖြစ်သည် ။ ဒေါ်လာ ဝယ်၍ ပြန်ဆပ်ရန် လည်း ဒေါ်လာဈေးမှာ ကြီးမြင့်နေသည် ။

ဃ။ အထက်အပိုဒ်(ဃ) တွင် ဖော်ပြထားသည့် (အိမ်အရောင်းဝယ် ဈေးကွက်အတွင်း လေဘူကောင်း)

ဆိုသည်ကို သင်မည်သို့ ထင်မြင်ပါသနည်း ။

အဖြေ ။ ။ အိမ်ဈေးများမှာ အမှန်တကယ်ဈေးထက် ကြီးထွားနေသောအချိန်ကာလ ကိုဆိုလိုသည် ။

င။ အမေရိကန် ၏ အသေးစား အပေါင် လုပ်ငန်း အကြပ်အတည်း သည် အခြားနိုင်ငံများတွင်လည်း

ပြဿနာဖြစ်စေသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း ။

အဖြေ ။ ။ အမေရိကန် ဘဏ်များက အပေါင်ပစ္စည်း (စာချုပ်)များကို အခြားဘဏ်များသို့ရောင်းချသည် ။ အပေါင်ပစ္စည်း ပိုင်ရှင်များက ပြန်မဆပ်နိုင် (ပြန်မရွေးနိုင်) သောအခါ ၊ နိုင်ငံခြား ဘဏ်များ အရှုံးပေါ်ရ သည် ။

၁။ မူရင်း စာပိုဒ်ပါ အကြောင်းအရာ အား ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ မသိသောစာလုံးများကို ရေးမှတ်ပါစေ ၊ တလှည့်စီ ကြိုးစား အဓိပ္ပါယ်ဖော်ခိုင်းပါ ။ အဓိပ္ပါယ်ခန့်မှန်းနိုင်လျှင်မေးပါ။ သို့မှ မရသေးလျှင် အဘိဓာန် စာအုပ်ပေးကြည့်ပါ ။ သို့မဟုတ်ကိုယ်တိုင်ရှင်းပြပါ ။ ကျောင်းသားများအား နှစ်ယောက်စီ အုပ်စုခွဲ၍ မေးခွန်းများဖြေပါ စေ ။

က။ ဘဏ္ဍာရေး အကြပ်အတည်းတွင် မည်သူတို့က ခံစားရဆုံး ဖြစ်သနည်း ။

ဖြေ ။ ။ ဆင်းရဲသားများ ဖြစ်သည် ။ သူတို့တွင် စုငွေဆောင်းငွေမရှိ ၊ အမြဲတမ်း အကြွေးပတ်လည်ဝိုင်း နေတတ်ပြီး အိမ်ယာသိမ်းခံရမည့် အန္တရာယ်လည်း ရှိနေသည် ။ ပို၍ဆင်းရဲသူများက အလုပ်ရှံများနှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း တို့တွင် ပါတ်သက်နေလေ့ရှိသည် ၊ ထိုလုပ်ငန်းများမှာ ဘဏ္ဍာရေး အကြပ်အတည်း၏ ဒဏ်ကို အမြဲခံရတတ်သည် ။

ခ။ ဘဏ်များကို အစိုးရက အလုံးအမဲလိုက် ငွေထုတ်ပေး (အကြပ်တည်းမှကယ်တင်) ခြင်း ကောင်းကျိုး နှင့် ဆိုးကျိုးကိုဖော်ပြပါ ။

ဖြေ ---

ကောင်းကျိုး ။ ။ ဘဏ်ပြိုကွဲတော့မည့် ကိစ္စ ကိုရပ်တံ့စေသည် ။ တဦးချင်းသို့၎င်း ၊ လုပ်ငန်းများသို့၎င်း ၊ အစိုးရသို့၎င်း ဆက်လက်၍ ငွေချေးပေးနိုင်စေသည် ။ ဘဏ်လုပ်ငန်းသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေး၌ အလွန်အရေးပါသော ဂဏ္ဍ တွင်ရှိသည် ။

ဆိုးကျိုး ။ ။ ဆင်းရဲသားများ ကို မကြေမနပ်ဖြစ်စေသည် ။ သူတို့က ဤဆောင်ရွက်မှုသည် မညီမျှ ၊ မတရား ဟုမြင်သည် ။ အစိုးရက ဘဏ်များကို အလုံးခွဲငွေထုတ်ချေး (ကယ်တင်) ခြင်း အမြဲတမ်းပြုသော်လည်း ၊ ဘဏ်များ၏ မူလမ်းစဉ် ပြောင်းလာခြင်းမရှိ ၊ ကောင်းသော အမူအကျင့် ဖြစ်မလာ ဟုလည်းမြင်ကြသည် ။

ဂ။ အတိတ်ကာလ ထက် ယခုကာလတွင် ဘဏ္ဍာရေး အကြပ်အတည်း ပိုဆိုးဝါးလာသည်မှာ အဘယ် ကြောင့်နည်း ။

ဖြေ ။ ။ အတိတ်ကာလ ထက် ယခုကာလတွင် ဘဏ္ဍာရေး အကြပ်အတည်း ပိုဆိုးဝါးသည် ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကမ္ဘာလုံးခြုံသော ကုန်သွယ်ရေး နှင့် ဘဏ်များမှတစ်ဆင့် ကမ္ဘာကြီးတဝှမ်း ပို၍ ဆက်စပ်လာသောကြောင့်ဖြစ်သည် ။ လူတို့သည် ရှယ်ရာ ၊ အပေါင်ပစ္စည်း (စာချုပ်) ၊ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးမျိုးကို ရောင်းဝယ်လာနိုင်သည့် နည်းတူ ၊ ကုန်စည် ပစ္စည်းများကို နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုတွင် ယခင် ထက်ပိုမို ရောင်းဝယ် လာသည် ။ ဤသို့ဖြင့် ဘဏ္ဍာရေး အကြပ်အတည်း ကို နိုင်ငံတခုတွင် ခံစားရပါက အခြား ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ တခု (သို့) အများအပြား ကိုပါ ထိခိုက်စေခြင်းဖြစ်သည် ။

၂။ အောက်ပါစာသားများကိုဖတ်ပြီး ၊ မည်သည့် ဘဏ္ဍာရေး အကြပ်အတည်း အမျိုးအစားက ပါဝင်ပါတ်သက်နေသော လူတို့ကို ထိခိုက်နိုင်သနည်း ။ မည်သို့ထိခိုက်သနည်း ။ ဖြေပါ။

က။ ပီဂျီ နှင့် ကလိယို တို့ အင်္ဂလန်တွင် ဖိနှိပ်ခံရ တခုကို ပိုင်သည် ။ အိမ်ငယ်တခုကိုလည်း ပိုင်သည် ။သူတို့သည် ထိုအိမ်ကို ရောင်း၍ စပိန်တွင် အိမ်တလုံး ဝယ်လိုကြသည် ။ ဆိုင်မှာ ဝင်ငွေ သိပ်မများသော်လည်း လစဉ် (တစ်တွင်)ငွေစု ကြသည် ။

ဖြစ်နိုင်ဘွယ် အဖြေ ။ ။ အိမ်ယာဈေးကွက် ပြိုကွဲမှု တခု ဖြစ်နေဘွယ်ရာရှိပြီး သူတို့သည် ကိုယ့် အိမ်ကို ရောင်းရာ ဈေးကောင်းမရ ဖြစ်နေသည် ။ ထိုအချိန်တွင် စီးပွားရေးကျဆင်းမှု (ရီဆက်ရှင်)၊ စီးပွားရေးပျက်ကပ် (ဒီပရက်ရှင်) ၊ အကြပ်အတည်း ပြန့်ပွားမှု တခုခု ဖြစ်နေနိုင်သည် ။ ဤသို့ဖြစ်လျှင် သူတို့ဆိုင်သည် ဒေါ်လီ (လူမွဲစာရင်း) ခံရမည် (သို့မဟုတ်) ငွေဆုံးရှုံး လာနိုင်သည် ။ အကယ်၍ ‘ ဘဏ် အကြပ်အတည်း ’ ဖြစ်နေလျှင် သူတို့၏ ဘဏ်စုငွေများ ဆုံးမည် ၊ ဘဏ်က ငွေထုတ်ပေးရန် တတ်နိုင်မည်မဟုတ် ။ အကယ်၍ ဗြိတိသျှ စတာလင်ပေါင် သည် ဥရောပငွေကြေး (ယူရို) ထက် တန်ဖိုးကျဆင်းနေပါက သူတို့ဝယ်လိုသော အိမ်သည် အလွန်ဈေးကြီး နေပေလိမ့်မည် ။

ခ။ မောင်မောင်အေးသည် လွန်ခဲ့သောတနှစ်က မန္တလေးတွင် ဟော်တယ် တခု ဖွင့်ခဲ့သည် ။ ပဌမနှစ်တွင် ရှုံးသည် ၊ သို့သော် ဒုတိယ နှစ်တွင် အမြတ်ငွေရရှိနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားသည် ။

ဖြစ်နိုင်သော အဖြေ ။ ။ အကယ်၍ နိုင်ငံခြားတွင် အကြပ်အတည်း တခုဖြစ်နေပါက ၊ မြန်မာပြည်သို့ ခရီးသွား များလာရောက်မှု ရပ်မည် ။ လာရောက်သော်လည်း ဈေးပေါသော တည်းခိုခန်း များတွင်သာ တည်းမည် ။ မောင်မောင်အေးသည် ပို၍အရှုံးသာ ရင်ဆိုင်နေရပါက ဒေါ်လီ(လူမွဲစာရင်း) ခံရတော့မည် ။

ဂ။ ဒေါ်ရီရီသည် ၄၈ နှစ်ရှိပြီ။ သူသည် ရန်ကုန်မြို့လယ်တွင် ဒီဗီဒီ ဆိုင်တခုဖွင့်ထားသည် ။ နေထိုင်ရေးတွက် ဝင်ငွေ လုံလောက်သည် ၊ အပိုအလျှံတော့ မရှိပါ ။ သူ့ သမီးက ထိုင်းနိုင်ငံ အထည်စက်ရုံ တခုတွင် အလုပ်လုပ်သည်။ သမီးက အမှေ့ထံ လစဉ် ငွေပို့ နိုင်သည်။

ဖြစ်နိုင်ဘွယ်အဖြေ ။ ။ မြန်ပြည်တွင် စီးပွားရေး အကြပ်အတည်း ဖြစ်ပေါ်နေပါက ၊ လူထု၏ ဒီဗီဒီ ဝယ်ယူမှု ယခင်ထက် နည်းပါးသွားပြီး ဒေါ်ရီရီ အရှုံးပေါ်လိမ့်မည် ။ အကယ်၍ ငွေကြေး အကြပ်အတည်း ဖြစ်ပါက သူ့ သမီး ပို့သော ငွေသည်လည်း တန်ဖိုးကျနေမည် ။ အကယ်၍ ထိုင်းနိုင်ငံ (သို့မဟုတ်) အခြားနိုင်ငံများတွင် စီးပွားရေး အကြပ်အတည်း ပြန့်ပွားမှု ဖြစ်နေက ၊ သူ့သမီးသည်လည်း အလုပ်ပြုတ်ရဘွယ်ရှိသည် ။ ထိုင်းတွင် ဝယ်လိုအားနည်းသွားပြီး ၊ ရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများအစား ထိုင်းနိုင်ငံသားများကိုသာ အလုပ်ခန့်မည်မူ ဖြစ်လာနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည် ။

judge to

ပြန်လှန်သုံးသပ်ခြင်း

၁။ သင်နှစ်သက်ရာ ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု၊ ဖြန့်ဖြူးမှု၊ စားသုံးမှု ကိုသိသော စီးပွားရေးမြေပုံ တစ်ခုကိုရေးဆွဲပါ။

သင်တန်းသားများ အနေဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ၏ အစိတ်အပိုင်း အမျိုးမျိုး (မြေ ၊ အလုပ်သမား၊ အရင်း နှင့် လုပ်ငန်း) အပါအဝင် ဖြန့်ချိရေး ၊ စားသုံးမှု များ ကို ဖော်ပြကြပါစေ။

သင်တန်းသားများ၏ (ကုန်ပစ္စည်း) ရွေးချယ်မှု ပေါ်မူတည်၍ မြေပုံသည် အမျိုးမျိုး ရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ အမှန် - အမှား ရွေးပါ။

က။ စီးပွားရေးဆိုသည်မှာ လူထုက လိုအပ်သော ၊ လိုခြင်သော ပစ္စည်းတို့ အကြောင်းဖြစ်သည်။

ဖြေ ။ ။ မှန်သည်။

ခ။ ရှားပါးမှု ဆိုသည်မှာ ကုန်စည် (သို့မဟုတ်) ဝန်ဆောင်မှု စသည့် အရင်းအမြစ်တို့ အလွန်များပြား သည့်အခါ ဖြစ်ပေါ်သည်။

ဖြေ ။ ။ မှားသည်။ ။ ရှားပါးမှု ဆိုသည်မှာ ကုန်စည် (သို့မဟုတ်) ဝန်ဆောင်မှု စသည့် အရင်းအမြစ်တို့ မလုံ လောက်သည့်အခါ ဖြစ်ပေါ်သည်။

ဂ။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တွင် (၃)ပိုင်းရှိသည်။ အရင်း ၊ အလုပ်သမား နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တို့ဖြစ်သည်။

ဖြေ ။ ။ မှားသည်။ ။ (၄) ပိုင်းရှိသည် ၊ အရင်း ၊ အလုပ်သမား၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း နှင့် မြေ တို့ဖြစ်သည်။

ဃ။ တဦးချင်း ဂြိုဟ် (စုစုပေါင်း ပြည်တွင်း ထုတ်ကုန်) သည် ၊ ပျမ်းမျှလူသက်တမ်း ၊ စာတတ်မြောက်မှု၊ နေထိုင်မှု အဆင့်အတန်း ကိုတိုင်းတာပေးသည်။

ဖြေ ။ ။ မှားသည်။ ။ လူသား ဖွံ့ဖြိုးမှု အညွှန်းကိန်း (Human Development Index) က ယင်းတို့ကို တိုင်းတာပေးသည်။ ။ ဂြိုဟ် သည် နိုင်ငံတစ်ခုက တဦးချင်း ထုတ်လုပ်သော ကုန်ပစ္စည်း ၏ ပျမ်းမျှတန်ဖိုး နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ကိုသာ တိုင်းတာသည်။

င။ အချိုးကျ အကောက်ခွန် ဓနစ်တွင် ၊ လူတိုင်းသည် မိမိဝင်ငွေမှ တူညီသော ရာခိုင်နှုန်းကို ပေးဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဖြေ ။ ။ မှန်သည်။

စ။ အလွန်အကျွံ ငွေပေါင်းပွခြင်းသည် ဈေးနှုန်းများ လျင်မြန်စွာ ထိုးကျသည့်အခါ ဖြစ်သည်။

ဖြေ ။ ။ မှားသည်။ ။ အလွန်အကျွံ ငွေပေါင်းပွခြင်းသည် ဈေးနှုန်းများ လျင်မြန်စွာ ထိုးတက်သည့်အခါ ဖြစ်ပေါ်သည်။

ဆ။ လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုတွင် တိုင်းပြည်များက သွင်းကုန်ပေါ် အခွန်စည်းကြပ်မှု နှင့် အမတော်ကြေးငွေ ပေးမှု တို့ကို အလွန် ပြုလုပ်သည်။

ဖြေ ။ ။ မှားသည်။ ။ လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုတွင် တိုင်းပြည်များက သွင်းကုန်ပေါ် အခွန်စည်းကြပ်မှု နှင့် အမတော်ကြေးငွေ ပေးမှု တို့ကို ပြုခြင်းမရှိ။

ဇ။ စီးပွားရေး ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ဆိုသည်မှာ ကမ္ဘာ့ စီးပွားရေး ကို ပေါင်းစည်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဖြေ ။ ။ မှန်သည်။

၃။ အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည့် အဓိက စာလုံးများကို သုံး၍ ကွက်လပ်များတွင် ဖြေပါ။

အလုပ်သမား အခွင့်အရေး	ငွေကြေး	ကုန်သွယ်မှုလိုငွေ	ကုန်ထုတ်ကုန်ရိယာ
ငွေပေါင်းပွခြင်း	ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း	ကုန်ချင်းဖလှယ်နှုန်း	စားသုံးမှု
ဝယ်လိုအား	အမတော်ကြေးငွေ	အလုပ်သမား သမဂ္ဂ	ရောင်းလိုအား

က။ ဝယ်လိုအား ဆိုသည် မှာ ၊ ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု လိုအပ်သော လိုခြင်သော လူအရေအတွက် နှင့် ၊ သူတို့လိုခြင်သော (ကုန်စည် ဝန်ဆောင်မှု) အရေအတွက်ဖြစ်သည်။ ။ ရောင်းလိုအား သည် ရရှိနိုင်သော ကုန်စည် အရေအတွက်ဖြစ်သည်။

ခ။ အလုပ်သမား သမဂ္ဂ တစ်ခုသည် အလုပ်သမားအုပ်စု ဖြစ်ပြီး ၊ သူတို့၏ အလုပ်သမား အခွင့်အရေးနှင့် လုပ်ငန်းခွင်သမ္မာယာရေး ကို အတူတကွ ရလို ၊ တိုးပွား လို ၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်လိုကြသည်။

ဂ။ ကုန်သွယ်မှုလိုငွေ သည် နိုင်ငံတစ်ခု သည် နိုင်ငံခြားသို့ကုန်ထုတ် သွင်းကုန် ပို့ချခြင်းဖြစ်သည်။

ဃ။ ကုန်ချင်းဖလှယ်နှုန်း တွင် ကုန်စည်တို့ကို တိုက်ရိုက် ဖလှယ်သည်။ ။ ငွေကြေး ကို မသုံးကြ။

င။ အရင်း ဆိုသည်မှာ ငွေကြေး နှင့် ကုန်ထုတ်ကုန်ရိယာ ဖြစ်ပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်မှု အတွက် လိုအပ်သည်။

၄။ အောက်ပါ အဆို တခုခု ကို ရွေးချယ်၍ စာလုံးရေ ၂၀၀ပါ စာစီစာကုံး တခုရေးပါ ။

က။ ရေနံ သည် ကမ္ဘာ့ အရေးကြီးဆုံး ထုတ်ကုန်ဖြစ်သည် ။

ခ။ ငွေကြေးသည် ကုန်ချင်းဖလှယ်မှုထက် ပိုကောင်းမွန်သည် ။

ဂ။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသည် ဆင်းရဲသော နိုင်ငံများအတွက် မကောင်းပါ ။

ဃ။ လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုသည် ဆင်းရဲမွဲတေခြင်းကို ဖြေရှင်းမှု ဖြစ်သည် ။

စ။ ဘဏ္ဍာရေး အကြိမ်အတည်းသည် အစိုးရများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည် ။

ဤအကြောင်းအရာ နှင့်ပါတ်သက်၍ သင်တန်းသားများတွင် (အလွန်ကွဲပြားသည့်) အမျိုးမျိုးသော အယူအဆများ ရှိပေလိမ့်မည် ။ ဤခေါင်းစဉ်များ တခုစီကို အုပ်စုလိုက် ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် စတင်သင့်ပါသည် ။ သင်တန်းသားများကို စဉ်းစားမှု တိုးတက်လာစေရန် စာစီစာကုံး တခုလောက် ဦးစွာ ရေးခိုင်းပါ ။